Mr. Gilfils kærlighedshistorie

George Eliot

George Eliot

Mr. Gilfils kærlighedshistorie

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af George Eliot: *Mr. Gilfils kærlighedshistorie* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of George Eliot: *Mr. Gilfils kærlighedshistorie* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

1

Da gamle mr. Gilfil døde for tredive år siden, var der almindelig sorg i Shepperton; og hvis der ikke var blevet hængt sort klæde omkring prædikestolen og læsepulten efter ordre fra nevø og hovedarving, ville ganske sikkert hans sognefolk have skudt den nødvendige sum sammen af deres egne lommer, hellere end at tillade, at et sådant skyldigt agtelsesbevis skulle mangle. Alle landmændenes koner fik deres sorte bombasins-kjoler frem; og mrs. Jennings på værftet fremkaldte de strengeste bemærkninger ved at vise sig med brandgule bånd og grønt sjal den første søndag efter mr. Gilfils død. Vel sandt, mrs. Jennings var ny på stedet og opdraget i byen, så det jo næppe var at vente, at hun skulle have nogen meget klar forestilling om, hvad der passede sig; men, som mrs. Higgins bemærkede med sagte stemme til mrs. Parrot, da de gik ud af kirken: "Hendes mand, som er født i sognet, kunne da have sagt hende bedre besked." Manglende beredvillighed til at anlægge sorg ved alle tænkelige lejligheder, eller alt for stort hastværk med at aflægge den, vidnede efter mrs. Higgins mening om en farlig flygtighed i karakteren og en unaturlig mangel på følelse for det passende.

"Der er dem, som ikke kan undvære deres brogede farver," bemærkede hun; "men det var aldrig skik og brug i min familie. Fra det øjeblik jeg blev gift, mrs. Parrot, og til mr. Higgins døde, for ni år siden til kyndelmisse, har jeg såmænd aldrig været ude af sort to år i træk!"

"Nej," sagde mrs. Parrot, der var sig bevidst at stå lavere i den henseende, "der er ikke mange familier, der har haft så mange

døde som Deres, mrs. Higgins."

Mrs. Higgins, som var en ældre, velhavende enke, tænkte ved sig selv, at mrs. Parrots bemærkning var ikke mere end retfærdig, og at mrs. Jennings rimeligvis hørte til en familie, der ingen begravelser havde haft, som var værd at tale om.

Endog den snavsede moer Tripp, som var en meget sjælden kirkegænger, havde været hos mrs. Hackit for at tigge en stump gammelt crepe, og med dette tegn på sorg fæstet på hendes hat, der så ud som en kulskuffe, sås hun at bukke dybt for prædikestolen. Denne tilkendegivelse af ærbødighed for mr. Gilfils minde fra moer Tripps side, havde ikke noget som helst teologisk udspring. Den skyldtes en begivenhed, som var forefaldet nogle år tilbage og som, jeg siger det med smerte, havde ladet denne smudsige gamle dame forblive lige så ligegyldig nådemidlerne som nogensinde før. Moer Tripp holdt igler og var anset for at have en så mærkværdig indflydelse på disse lunefulde dyr til at få dem til at bide, selv under de mindst lovende omstændigheder, at hun, skønt hendes egne igler som oftest blev forkastet på grund af mistanke om, at de havde mistet deres appetit, bestandig blev kaldet for at anbringe de mere livlige individer fra mr. Pilgrims apotek, når, hvad der ofte var tilfældet, en af denne flinke mands patienter blev angrebet af inflammation. Desuden drev hun en levende handel med brystsukkere med epikuræiske småfyre, der uden betænkning betalte denne luksusartikel med en pris af to hundrede procent over sand værdi. Uagtet disse notoriske indtægtskilder foregav ikke desto mindre denne skamløse gamle kælling bestandig fattigdom og tiggede om levninger hos mrs. Hackit, der, skønt hun altid sagde, at moer Tripp var en "falskeblakke" og ikke

bedre end en gnier og en hedning, dog altid havde lidt til overs for hende som en gammel nabo.

"Der kommer den forhærdede gamle jødekælling igen efter tebladene," kunne mrs. Hackit sige, "og jeg er tosset nok til at give hende dem, skønt Sally godt kunne behøve dem til at feje tæppet med!"

Således var moer Tripp, som mr. Gilfil, der en varm søndag eftermiddag kom ridende i ro og mag med kravestøvler og sporer på fra gudstjenesten i Knebley, traf siddende i en grøft i nærheden af hendes hytte, med en stor gris ved sin side, der med al den frihed og fortrolighed, som hører sandt venskab til, lå med sit hoved i hendes skød, uden at anstrenge sig med at spille den behagelige, undtagen lejlighedsvis med et grynt.

"Hvordan, moer Tripp," sagde præsten, "jeg vidste ikke, at I havde sådan en køn gris. Der vil I få nogle dejlige flæskesider til jul."

"Ih, Gud forbyde det! Min søn gav mig ham for to år siden, og han har været mig til selskab lige siden. Jeg kunne aldrig bære det over mit hjerte at skilles fra ham, ikke om jeg så aldrig skulle smage svinefedt mere."

"Pas på, den æder sit eget hoved af og jeres med. Hvordan kan I blive ved at holde gris, uden at gøre noget ud af den?"

"Å, han finder sig en smule selv ved at rode omkring, og jeg kan da også sagtens give ham lidt engang imellem. En smule selskab er så godt som mad og drikke, og han følger mig i hælene, hvor jeg går og står, og grynter når jeg taler til ham, akkerat li'som han ku' være en kristen."

Mr. Gilfil lo, og jeg er nødt til at tilstå, at han sagde farvel til moer Tripp, uden at spørge hende, hvorfor hun ikke havde

været i kirke, eller gøre den svageste anstrengelse for hendes åndelige opbyggelse. Men den næste dag sendte han sin tjener David til hende med et stort stykke flæsk og det bud, at præsten ønskede at være sikker på, at moer Tripp skulle smage svinefedt igen. Og derfor var det, at da mr. Gilfil døde, moer Tripp tilkendegav sin taknemmelighed og ærefrygt på den simple, smudsige måde, jeg har omtalt.

Læseren gætter allerede, at præsten just ikke lyste i de mere åndelige embedsforretninger; og sandelig, det højeste, jeg kan sige om ham i den henseende, er, at han udførte disse forretninger med opmærksomheden udelukkende henvendt på korthed og hurtighed. Han havde en stor bunke af korte prædikener, temmelig gule og slidte på kanterne, af hvilke han tog to hver søndag, idet han iagttog den fuldkomneste upartiskhed i valget, ved at tage dem som de kom, uden hensyn til emnet; og efter at have holdt den ene af disse prædikener i Shepperton om morgenen, besteg han sin hest og red hurtigt med den anden i sin lomme til Knebley, hvor han forrettede tjenesten i en vidunderlig lille kirke med et tavlet stengulv, som engang havde genlydt af militære munkes jernskridt, med våbenskjolde i mængde under det høje loft, marmorkrigere og deres koner uden næser, som optog en stor del af midtergangen, og de tolv apostle med hovederne til den ene side malet i fresco på murene. Her kunne det undertiden hænde, at mr. Gilfil i en slags åndsfraværelse, som han var tilbøjelig til, glemte at tage sine sporer af, førend han tog sin præstekjole på, og kun opdagede denne forsømmelse ved at noget gådefuldt rykkede i skørtet af dette klædningsstykke, idet han trådte ind i prædikestolen. Men Knebleys forpagtere ville

lige så gerne have tænkt på at kritisere månen som deres præst. Han hørte til naturens orden, ligesom markeder, toldgrænser og snavsede pengesedler; og da han var *vicar* [Note 1)] så var hans krav på deres ærbødighed aldrig blevet modarbejdet af noget overdrevet krav til deres punge. Nogle af dem, som ikke var så overdådige at holde køretøj, havde spist til middag en halv time tidligere end sædvanlig – det vil sige kl. 12 – for at have tid nok til deres lange spadseretur ad sølede veje, så de kunne være på deres pladser i rette tid, kl. 2, når mr. Oldinport og lady Felicia, som Knebley kirke var et familietempel for, skred op ad kirkegulvet imellem deres undergivnes buk og komplimenter til en udskåren herskabsstol i koret, idet de, hvor de gik, spredte en fin duft af indiske roser om sig.

Forpagternes koner og børn sad på de mørke egetræsbænke, men mændene valgte i almindelighed den værdigere plads i en afsondret bås under en af de tolv apostle, hvor man, når de vekslende bønner og svar fra menigheden havde givet plads for prædikenens jævne ensformighed, kunne se eller høre paterfamilias hensygne i en behagelig lur, hvoraf han ufejlbarligt vågnede op ved lyden af den afsluttende lovsang. Og derpå begav de sig, atter ad de sølede veje, hjemad, måske lige så vel farne på grund af denne simple ugentlige tribut til, hvad de kendte af godt og ret, som mangen en mere årvågen og kritisk menighed i vore dage.

Også mr. Gilfil plejede i de senere år af sit liv, at lægge vejen hjemad efter gudstjenesten; for han havde opgivet den sædvane at spise til middag på Knebley Abbey, fordi han *desværre* havde haft en bitter strid med Oldinport. Denne strid var meget beklagelig, for de to havde haft sig mangen en god dags jagt

sammen, da de var yngre, og i hine venskabelige tider misundte ikke få af jagtmedlemmerne mr. Oldinport den fortræffelige fod, han stod på med sin præst; for, som sir Jasper Sitwell bemærkede, "næst efter en mands kone, er der ingen, der kan være en så fordømt plage for én, som en præst, altid lige for næsen af én på éns eget gods."

Jeg tror, at den oprindelige trætte, som førte til bruddet, var meget ubetydelig; men mr. Gilfil var overordentlig sarkastisk anlagt, og hans satire havde en duft af originalitet, som ganske manglede i hans prædikener; og da mr. Oldinports harnisk af selvbevidst dyd frembød nogle temmelig betydelige og iøjnefaldende åbninger, havde formodentlig præstens bidende svar gjort et par indhug, der var alt for dybe til at kunne tilgives. Således blev sagen i det mindste fremstillet for mr. Hackit, der vidste lige så meget om den som nogen anden tredjemand. For samme uge, striden havde fundet sted, da han præsiderede ved det årlige middagsgilde som *Foreningen for Forbryderes Forfølgelse* holdt i Oldinport Kro, gav han munterheden et forøget opsving ved at underrette selskabet om, at "præsten havde vendt den lodne side ud mod herremanden". Og da mr. Oldinport stod i det sletteste ry som herremand hos Sheppertons fæstere, så kunne ingen nyhed være dem kærere, end at præsten havde udslynget sarkasmer imod herremandens godgørenhed, der ikke var anset for stort bedre end mandens, der stjal en gås og gav kråserne bort i almisse. Og således tjente da dette brud med mr. Oldinport kun til at forhøje den gode forståelse, som altid havde hersket imellem præsten og hans øvrige sognefolk, lige fra den generation, hvis børn han havde døbt for et kvart århundrede siden, ned til den generation, som repræsenteredes

af lille Tommy Bond, der nylig havde ombyttet kjole og mamelukker med en snæver corduroys dragts strenge simpelhed, der dog blev mildnet noget ved utallige messingknapper. Tommy var en næsvis lille knægt, utilgængelig for alle indtryk af ærbødighed og overordentlig forfalden til snurrende toppe og marmorkugler, hvilke rekreationsmidler han havde den vane i en utilbørlig høj grad at udspile lommerne på sine corduroys benklæder med. En dag, da han gik og spillede top på en spadserevej og så præsten komme gående lige hen imod sig, i det spændende øjeblik da toppen just begyndte at "sove ", råbte han med sine lungers fulde kraft – "Stop! riv dog ikke min top om!" Fra den dag af havde "lille Corduroy" været mr. Gilfils erklærede yndling, og han så ham aldrig, uden at gøre sig den fornøjelse at fremkalde hans letvakte ringeagt og forundring ved at komme med spørgsmål, som måtte give Tommy den sletteste mening om hans forstand.

"Nå, lille Corduroy, har du malket gæssene i dag?"

"Malket gæssene! Å – man malker jo ikke gæs; De er nok tosset!"

"Ikke? – Er det muligt! Men hvad lever da gæslingerne af?"

Da gæslingers næringsmidler var noget, der lå udenfor Tommys naturhistoriske iagttagelser, lod han, som om han havde forstået dette spørgsmål mere som et udbrud, end som noget, der skulle svares på, og fordybede sig i at vinde sin top op.

"Nå, jeg ser nok, du ved ikke, hvad gæslinger lever af! Men har du heller ikke lagt mærke til, hvordan det regnede med sukkergodt i går?" (Her blev Tommy opmærksom). "Det regnede

minsandten lige ned i min lomme, mens jeg red. Kom selv og se om det ikke gjorde."

Uden at give sig tid til at drøfte den anførte naturbegivenhed nærmere, tøvede Tommy intet øjeblik med at overbevise sig om dens behagelige følger, da han havde en velbegrundet fordel af at gå til bunds i præstens lomme. Mr. Gilfil kaldte den sin underfulde lomme, fordi, som det morede ham at fortælle "de små gavtyve" og "puslinger" – således kaldte han alle små drenge og piger – når som helst han puttede skillinger i den, blev de forvandlet til sukkergodt eller peberkage eller andre gode sager. Og lille Bessie Parrot, en "pusling" med hørgult hår og den hvideste, fedeste lille nakke, havde virkelig den beundringsværdige ligefremhed og oprigtighed, altid at hilse ham med det spørgsmål – "Hvad har du i din lomme i dag?"

Man kan da tænke sig, at barselsgilderne ikke var mindre fornøjelige på grund af præstens nærværelse. Forpagterne fandt i særdeleshed behag i hans selskab; for han kunne ikke alene ryge sin pibe og krydre samtalerne om sognets affærer med mangen bidende spøg, men, som mr. Bond ofte sagde, der var ingen, der vidste så god besked om køers og hestes opdrætning som præsten. Han ejede selv græsgange omtrent fem mile borte, som en forvalter (rimeligvis en fæstebonde) drev under hans egen ledelse; og nu, da hans jagtdage var forbi, var det den gamle herres hovedadspredelse at ride frem og tilbage og påse købet og valget af kreaturer. Ved at høre ham drøfte de respektive fortjenester ved Devonshire-racen og de korthornede, eller øvrighedens sidste dumme bestemmelse angående et fattighus, ville en overfladisk iagttager måske kun have set liden forskel, med undtagelse af hans overlegne

forstand, imellem præsten og hans landlige sognefolk; for han havde for skik at nærme sin accent og måde at tale på så temmelig til deres. Ikke desto mindre var forpagterne selv fuldkommen på det rene med den afstand, der var imellem dem og præsten, og de havde på ingen måde mindre tro til ham som gentleman og gejstlig, på grund af hans frie tale og omgængelige væsen. Mrs. Parrot glattede sit forklæde og satte sin kappe til rette med den største omhyggelighed, når hun så præsten komme, gjorde ham sin dybeste reverens og havde hver jul en fed kalkun parat til at sende ham "med sin ærbødige hilsen". Og selv i den fortroligste faddersladder med mr. Gilfil kunde man bemærke, at både mænd og kvinder "vogtede på deres ord" og aldrig var ligegyldige for hans bifald.

Den samme respekt fulgte ham i hans rent gejstlige funktioner. Dåbens velsignelse antoges at være på en eller anden måde forbundet med mr. Gilfils personlighed; for så overnaturlig en distinktion som den imellem en mand og hans embede, var endnu dengang fuldkommen fremmed for enhver af Sheppertons gode kirkemænd. Miss Selina Parrot opsatte sit bryllup en hel måned, da mr. Gilfil havde et anfald af reumatisme, hellere end at tage til takke med at lade sig vie af præsten i Milby.

"Vi har fået en rigtig god prædiken i dag," var den sædvanlige bemærkning, efter at have hørt en af de gamle gule, og hørt den med så meget desto større tilfredsstillelse, som det var for tyvende gang, man hørte den; thi for sjæle, der står på det sheppertonske standpunkt, er det en gentagelse og ikke nyheden, der frembringer den største virkning, og fraser, så vel som melodier bruger lang tid til at blive hjemme i hovederne.

Mr. Gilfils prædikener var, som man kan tænke sig, ikke af nogen højt videnskabelig og endnu mindre af nogen polemisk art. De slog ikke samvittigheden med synderlig kraft, thi for mrs. Patten, som havde hørt på dem i tredive år, lød forkyndelsen af, at hun var en synderinde som uhøfligt hykleri; men på den anden side gjorde de heller ingen urimelige fordringer til den sheppertonske fatteevne – da de ikke hævede sig stort højere end til en udbredelse over den kortfattede lære, at dem, der gjorde det onde, ville det gå ilde, og dem, der gjorde det gode, ville det gå godt; det ondes natur blev nærmere forklaret i særegne prædikener imod løgn, bagtalelse, vrede, dovenskab og deslige, og det gode betegnet som redelighed, sanddruhed, godgørenhed, flid og andre almindelige dyder, der lå ganske på overfladen af livet og havde meget lidt at gøre med dyb teologisk lærdom. Mrs. Patten forstod, at hvis hun leverede dårligt pressede oste, ventede der hende en retfærdig gengældelse; men jeg frygter for, at hun ikke fandt nogen særegen anvendelse for prædikenen mod bagtalelse. Mrs. Hackit erklærede sig højligt opbygget ved prædikenen om redelighed, da hentydningen til falsk vægt og svigefuld balance fik en ejendommelig klarhed for hende ved en disput, hun nylig havde haft med sin urtekræmmer, – men jeg ved ikke af, at hun nogensinde viste sig meget slået af prædikenen om vredagtighed.

Det var imidlertid ikke hos Shepperton-forpagtere alene, at mr. Gilfils selskab blev skattet, han var en velkommen gæst i flere af omegnens bedste huse. Gamle sir Jasper Sitwell ville have været glad ved at se ham hver uge, og hvem der havde set ham føre lady Sitwell til bords eller hørt ham tale til hende med

udsøgt og dog fint galanteri, ville have sluttet sig til, at en tidligere periode af hans liv var blevet tilbragt i mere standsmæssigt selskab, end der var at finde i Shepperton, og at hans skødesløse sladren og simple manerer kun var som vejrpletter på en smuk, gammel marmorblok, der dog tillod én hist og her at se bonitetens finhed og den oprindelige farves renhed. Men i de senere år blev disse besøg en smule for besværlige for den gamle herre, og han var nu sjældent nogen aften at træffe udenfor hans eget sogns enemærker, ja allerhyppigst kunne man finde ham foran ilden i hans egen dagligstue, rygende sin pibe og beskæftiget med at vedligeholde en behagelig modsætning imellem tørt og vådt ved nu og da at nippe til et glas grog.

Her frygter jeg for at have løbet fare for at bortstøde alle mine forfinede læserinder og ganske at tilintetgøre den smule nysgerrighed, de kunne have følt efter at lære mr. Gilfils kærlighedshistorie nærmere at kende. Grog! Fy! De kunne lige så gerne forlange af os, at vi skulle interessere os for en roman om en lysestøber, der sammenblander sin elskedes billede med spedelys og formelys.

Men tillad mig for det første, kære damer! at anføre som undskyldning, at grog lige så lidt som fedme eller skaldethed eller gigt, udelukker, at der kan være gået megen romantik forud – så lidt som den net friserede "tour", som De måske engang vil komme til at bære, vil udelukke, at De nu kan være i besiddelse af de skønneste naturlige fletninger. Ak, vi stakkels dødelige er ofte kun lidet bedre end brændeaske – der er intet tegn til den saft, den løvrige friskhed og de svulmende knopper, som engang var der; men hver gang vi ser asken, ved vi, at hin

tidlige livsfylde må have været der. Jeg i det mindste ser næppe nogensinde på en krumbøjet gammel mand, eller en indtørret gammel kvinde, uden at jeg tillige med min sjæls øje ser hint forbigangne, de er en sammensunken levning af; og de blomstrende kinders og strålende øjnes ufuldendte roman synes undertiden af ringe betydning, sammenlignet med det drama af håb og kærlighed, som for længst har nået sin katastrofe og efterladt den stakkels sjæl lig en mørk og støvet skueplads, hvorpå alle de yndige havescener og skønne perspektiver er revet omkuld og kastet ud af syne.

Og lad mig, for det andet, forsikre Dem om, at mr. Gilfils forbrug af den omtalte drik var overordentlig moderat. Hans næse var ikke rød; tværtimod, hans hvide hår hang ned om et blegt og ærværdigt ansigt. Han drak den især, tror jeg, fordi den var billig. Og her kommer jeg til at berøre en anden af præstens svagheder, som jeg, ifald jeg brød mig mere om at male et smigrende portræt end et, som lignede, kunne have foretrukket at fortie. Det er unægteligt, at mr. Gilfil med årene blev mere og mere påholden, som mr. Hackit bemærkede, skønt denne tiltagende skrøbelighed snarere viste sig som sparsommelighed i hans personlige levemåde, end som tilbageholdenhed i at hjælpe de trængende. Han sparede – således fremstillede han sagen for sig selv – for en nevø, eneste søn af en søster, der, med undtagelse af én anden, havde været ham den kæreste i livet. "Knøsen," tænkte han, "vil have en køn lille formue at begynde livet med, og vil engang bringe sin smukke unge kone hen for at se det sted, hvor hans gamle onkel ligger. Det vil måske være så meget bedre for hans arne, at min var ensom."

Så var mr. Gilfil altså pebersvend?

Det var den slutning, man uvilkårligt måtte komme til ved at træde ind i hans dagligstue, hvor de bare borde, de store, gammeldags hestehårs stole og det afslidte tyrkiske tæppe, behørigt gennemrøget af tobak, syntes at fortælle en historie om en ugift tilværelse, som ikke blev modsagt af noget portræt eller stykke broderi eller nogen falmet levning af en eller anden nydelig småting, der kunne tyde på fine fingre og kvindelig ærgerrighed. Og her var det, at mr. Gilfil tilbragte sine aftener, som oftest uden andet selskab end Pontos, hans gamle brune hønsehunds, som, liggende udstrakt i sin fulde længde på tæppet, med næsen mellem forpoterne, af og til kunne rynke sine bryn og løfte sine øjenlåg i vejret for at udveksle et forstående blik med sin herre. Men der var et værelse i Shepperton præstegård, som fortalte en helt anden historie end den tomme og glædeløse dagligstue – et værelse, som aldrig blev betrådt af nogen, uden mr. Gilfil og gamle Martha, husholdersken, der, tillige med David, hendes mand, som var staldkarl og gartner, udgjorde præstens hele husstand. Gardinerne i dette værelse var altid trukket for, undtagen én gang hver tredje måned, når Martha gik derind for at lufte ud og gøre rent. Hun hentede altid nøglen hos mr. Gilfil, der havde den under lås og lukke i sin skrivepult, og bragte den tilbage til ham igen, når hun var færdig med sin gerning.

Det var et rørende syn, som dagslyset strømmede ind på, når Martha trak de tykke gardiner til side og åbnede det gotiske karnapvindue. På det lille toiletbord stod der et nydeligt spejl i udskåren og forgyldt ramme; i de grenformede lysepiber på siderne sad endnu småstumper af vokslys, og over en af grenene hang der et lille, sort kniplingstørklæde; en falmet

atlaskes nålepude, hvori nålene var rustede fast, en lugteflaske og en stor grøn vifte lå på bordet, og på en toiletkasse ved siden af spejlet stod der en arbejdskurv, hvori der lå en ufuldendt barnehue, ganske gul af ælde. To kjoler af en længst forsvunden mode hang på kroge ved døren, og et par småbitte røde tøfler, med en smule anløbent sølvbroderi på, stod ved foden af sengen. To eller tre tegninger i vandfarve, prospekter af Neapel, hang på væggene, og over kamingesimsen, hvorpå der stod nogle stykker gammelt porcelæn, hang der to miniatureportrætter i ovale rammer. Det ene af disse portrætter forestillede en mand på omtrent syvogtyve år, med frisk ansigtsfarve, fyldige læber og klare, ærlige grå øjne. Det andet var billedet af en pige, der næppe kunne være mere end atten år gammel, med fine træk, smalle kinder, en bleg, sydlandsk ansigtsfarve og store, mørke øjne. Den unge mand havde pudder i håret, damen havde sit mørke hår strøget bort fra ansigtet og bar en lille kappe med en kirsebærrød sløjfe på den ene side – en koket hovedpynt, men øjnene talte om sørgmodighed, snarere end om koketteri.

Således var de ting, som Martha havde støvet af og luftet ud, fire gange hvert år, lige siden hun var en blomstrende pige på tyve år, og hun var nu, uden noget som helst spørgsmål, på den forkerte side af de halvtreds. Således var det aflukkede værelse i mr. Gilfils hus, – en slags synligt symbol på det hemmelige kammer i hans hjerte, hvor han for længe siden havde drejet nøglen om for sin ungdoms håb og dens sorger og for stedse sluttet al sit livs lidenskab og poesi inde.

Der var ikke mange folk i sognet foruden Martha, som havde nogen tydelig erindring om mr. Gilfils kone, eller overhovedet

vidste noget om hende, uden den kendsgerning, at der fandtes en marmortavle med latinsk indskrift til minde om hende, oven over præstens stol i kirken. De sognefolk, som var gamle nok til at erindre hendes ankomst, var i almindelighed ikke udrustet med evne til at beskrive, og det yderste, man kunne få ud af dem var, at mrs. Gilfil så ud som en "udlænding, med nogle øjne, som De aldrig kunne tænke Dem, og en stemme som gik helt igennem én, når hun sang i kirken." Den eneste undtagelse var mrs. Patten, hvis stærke hukommelse og smag for personlig fortælling gjorde hende til en hovedkilde for den mundtlige overlevering i Shepperton. Mr. Hackit, der ikke var kommet til sognet førend ti år efter mrs. Gilfils død, gentog ofte det gamle spørgsmål til mrs. Patten, alene for at få de gamle svar, som morede ham på samme måde som visse afsnit af en yndlingsbog eller scener af velbekendte skuespil kan more mere dannede folk.

"Sig mig, mrs. Patten, kan De huske hin første søndag, da mrs. Gilfil kom i kirke her?"

"Jo, det skulle jeg mene jeg kan. Det var så smuk og klar en søndag som nogentid, lige netop i begyndelsen af høhøsten. Mr. Tarbet prædikede den dag og mr. Gilfil sad i stolen med sin kone. Ak ja! jeg synes, jeg kan se ham endnu, hvordan han førte hende op ad kirkegulvet; hendes hoved nåede såmænd ikke meget op over hans albue; et lille blegt fruentimmer var hun, med øjne så sorte som slåen, og dog stirrende ud for sig, som om hun ingenting så med dem."

"Jeg tør vædde på, hun havde sine bryllupsklæder på?" sagde mr. Hackit.

"Å, dem var der da ingen stads ved – ikke andet end en hvid hat, bundet under hagen, og en hvid kjole af indisk musselin. Men De ved ikke, hvad mr. Gilfil var i de dage. Han var svært forandret, førend De kom hertil. Nej, dengang havde han en farve så frisk og et udtryk i sine øjne så lyst, at det gjorde ens hjerte godt at se. Han så også sjældent lykkelig ud den søndag, men hvoraf det nu kom, så havde jeg en følelse af, at det ville ikke vare længe. Jeg har ikke store tanker om de udenlandske folk, mr. Hackit, for jeg har i min tid rejst i deres land med min frue og fået nok af deres fødevarer og tossede manerer."

"Mrs. Gilfil kom fra Italien, ikke sandt?"

"Det holder jeg for, hun gjorde, men jeg har aldrig kunnet få noget rigtigt at høre om det. Mr. Gilfil var nu aldrig til at tale til om hende, og der var ingen ellers her omkring, som vidste noget. Men så meget er vist, at hun må være kommet ganske ung hertil, for hun talte lige så godt engelsk som De og jeg. Det er jo disse hersens italienere som har sådanne kønne stemmer, og mrs. Gilfil sang – ja, De har aldrig hørt mage. Han bragte hende herhen til te en eftermiddag og så siger han på sin muntre måde: 'Nå. mrs. Patten,' siger han, 'jeg ville gerne have, at mrs. Gilfil skulle se det netteste hus og drikke den bedste kop te i hele Shepperton; nu må De vise hende Deres mælkestue og Deres ostekammer, og så skal hun synge en sang for Dem!' Og så gjorde hun det, og sommetider var det ligesom hendes stemme udfyldte hele værelset, og så blev den igen så fin, så fin, ligesom den hviskede ganske nær ved éns hjerte."

"Hvordan var det, hørte De hende vel nogensinde mere?"

"Nej, hun skrantede allerede dengang, og så døde hun et par måneder efter. Hun var ikke her i sognet mere end et halvt år i

det hele. Hun var ikke synderlig livlig den aften, og jeg kunne se, at hun aldrig brød sig en døjt om mælkestuen eller ostene, det var bare at hun lod sådan for at fornøje ham. Men hvad ham angår, så har jeg aldrig set en mand sådan borte i et fruentimmer. Han så på hende som om han tilbad hende og bare ønskede, at han kunne løfte hende op fra jorden hvert minut, for at spare hende den ulejlighed at gå. Stakkels mand, stakkels mand! Det havde nær dræbt ham, da hun døde, skønt han aldrig gav efter, men blev ved at ride omkring og prædike. Men han så præcis ud som en skygge, og hans øjne så ud, som de var døde, – De ville ikke have kendt dem."

"Bragte hun ham ingen formue?"

"Hun! Nej. Al mr. Gilfils formue kom fra hans moders side. Der var både fødsel og penge der. Det var rigtignok skade, at han giftede sig på den måde – sådan en dejlig mand som han, han kunne have udsøgt sig hvem han ville i grevskabet og haft sine børnebørn omkring sig nu. Og så meget som han holder af børn oven i købet!"

På denne måde endte gerne mrs. Patten sine erindringer om præstens kone, om hvem man vil have bemærket, at hun kun vidste lidet. Det var klart, at den meddelsomme gamle dame intet havde at fortælle om mrs. Gilfils historie, førend hun kom til Shepperton, og at hun var aldeles ubekendt med mr. Gilfils kærlighedshistorie.

Men jeg, kære læser, er fuldkommen så meddelsom som mrs. Patten og en hel del bedre underrettet, så at, hvis du skulle bryde dig om at vide mere om præstens bejlen og giftermål, så behøver du blot at føre din indbildningskraft tilbage til

slutningen af det attende århundrede og din opmærksomhed fremad til det næste kapitel.

2

Det er henad aftenen den 21. januar 1788. Dagen har været klar og trykkende varm, solen vil endnu være mere end en time over horisonten, men dens stråler, der brydes af det fyldige løvværk på elmetræerne, som omgiver kirken, kan ikke længere hindre to damer i at bære deres hynder og broderier ud og sætte sig til at arbejde på græsplænen udenfor Cheverel-gården. Den bløde grønsvær giver efter, selv under den yngre dames alfelette trin, hvis lille, smækre skikkelse hviler på et par småbitte, skønt fuldvoksne fødder. Hun tripper afsted foran den ældre dame, bærende på hynderne, som hun lægger på yndlingsstedet, lige på skråningen ved en gruppe laurbærtræer, hvor de kan se solstrålerne spille imellem vandliljerne og selv kan ses fra spisestuevinduerne. Hun har lagt puderne ned og vender sig nu om, så at du kan tage hende helt i øjesyn, mens hun står og venter på den mere langsomt fremskridende ældre dame. Du bliver øjeblikkelig fængslet af hendes store mørke øjne, som i deres ubeskrivelige skønhed ligner øjnene på en ung då, og det er kun ved en kraftanstrengelse af din opmærksomhed, at du lægger mærke til hendes unge kinders mangel på blomstrende farve og til det sydlandske gulagtige anstrøg på hendes fine hals og ansigt, der hæver sig op over et lille sort kniplingstørklæde, som forhindrer den alt for umiddelbare sammenligning af hendes hud med hendes hvide musselins-kjole. Hendes store øjne synes så meget mere slående, som det mørke hår er strøget bort fra hendes ansigt under en lille kappe, der med en kirsebærrød sløjfe sidder på den ene side.

Den ældre dame, som går hen til hynderne, er støbt i en helt anden form for kvindelighed. Hun er høj og ser endnu højere ud end hun er, fordi hendes pudrede hår er bøjet tilbage over en toupé og prydet med et sæt af kniplinger og bånd. Hun er nær ved de halvtreds, men hendes ansigtsfarve er frisk og smuk, som hos de kastanjebrune blondiner; hendes stolte, noget fremstående læber, og hendes hoved, der er kastet lidt bagover, idet hun går, giver et udtryk af hovmod, som ikke bliver modsagt af de grå øjne. Det foldede halstørklæde, der ligger fyldigt over det dybt udskårne, snævre livstykke på hendes blå dragt, fremhæver hendes majestætiske form.

Og hun træder på grønsværen som om hun var en af sir Joshua Reynolds statelige damer, der pludselig var trådt ud af sin ramme for at nyde aftenkølingen.

"Flyt hynderne lidt længere ned, Caterina, at vi ikke skal få så megen sol på os," råbte hun i en bydende tone, mens hun endnu var i nogen afstand.

Caterina adlød, og derpå satte de sig ned som lyse punkter af rødt og hvidt og blåt mod den mørke baggrund af laurbærtræerne og græsset, punkter, som ikke ville have taget sig mindre smukt ud i et maleri, fordi den ene kvindes hjerte var en smule koldt og den andens en smule sørgmodigt.

Og et yndigt billede ville Cheverel være blevet hin aften, hvis en eller anden engelsk Watteau havde bragt det på lærredet. Den slotsagtige bygning af grå sten, over hvis gotiske vinduers mangefarvede ruder de funklende solstråler udgyder en strøm af gyldent lys, og den store bøg, der hælder sig hen forbi et af sidetårnene og med sine brede, mørke grene afbryder forsidens alt for regelmæssige symmetri; den brede grusgang, som, til

højre besat med en række høje pinjer, snor sig langs med dammen, og til venstre forgrener sig ud imellem svulmende græsklædte høje med grupper af træer, blandt hvilke den stoiske fyrs røde stamme gløder i den nedgående sols lys mod lindetræernes og akaciernes lyse grønne; den store dam, hvor et par svaner svømmer omkring med det ene ben trukket op under vingen, og hvor de åbne vandliljer roligt ligger og modtager de ustadige lysfunkers kys; græsplænerne med deres bløde, smaragdgrønne tæppe, der skråner ned mod parkens mere ujævne og brunlige græsbund, hvorfra den usynligt er adskilt ved en lille strøm, der lister sig bort fra dammen og forsvinder under en træbro i det fjerne lystanlæg, – og på denne plæne vore to damer, hvis rolle i landskabet maleren, stående på et gunstigt punkt i parken, ville have gengivet med et par små stænk af rødt og hvidt og blåt.

Set fra de store gotiske vinduer i spisestuen havde de langt mere bestemte omrids og var tydeligt synlige for de tre herrer, der sad og nippede til deres vin derinde, som to fagre kvinder, de alle tre havde personlig interesse for. Disse herrer udgjorde en gruppe, som vel fortjente opmærksom betragtning; men enhver, der første gang trådte ind i denne spisestue, ville dog måske i endnu højere grad være blevet fængslet af værelset selv, som var så blottet for bohave, at det gjorde indtryk på én alene ved sin arkitektoniske skønhed ligesom en katedral. Et stykke måtte, som var udbredt fra dør til dør, en stump afslidt tæppe under spisebordet og et sidebord i en fordybning i væggen, bortdrog ikke noget øjeblik opmærksomheden fra det høje hvælvede loft med dets rige stukkaturarbejde og sine gyldne forsiringer. På den ene side blev dette høje loft understøttet af

piller og buer, udenfor hvilke et lavere loft, en kopi i mindre målestok af det højere, dækkede en firkantet udbygning, som med dens tre store, spidsbuede vinduer, dannede bygningens centralfacade. Værelset så mindre ud som et sted til at spise i, end som et rum, der var indhegnet simpelthen på grund af dets skønne omrids, og ret lille spisebord med det selskab, der sad omkring det, forekom én snarere som en underlig, betydningsløs tilfældighed, end som noget, der stod i forbindelse med værelsets oprindelige bestemmelse.

Men nøje betragtet var hin gruppe langt fra betydningsløs; for den ældste, der var i færd med i en avis at læse de sidste ildevarslende forhandlinger i det franske parlament og af og til henvendte bemærkninger om det til sine unge selskabsbrødre, var så smuk en udgave af en engelsk gentleman, som man vel kunne finde i hine ærværdige dage med opkrampede hatte og piske i nakken. Hans mørke øjne tindrede under et par fremspringende, buskede, gråsprængte øjenbryn, men enhver formodning om strenghed, som kunne fremkaldes ved disse gennemtrængende øjne og denne krogede næse, blev atter ophævet ved de godmodige træk omkring munden, som havde bevaret alle sine tænder og sit kraftige udtryk til trods for tresindstyve vintre. Panden skrånede lidt tilbage fra de fremstående bryn, og dens skarpe omrids fremhævedes ved det overdådigt pudrede hår, der var strøget tilbage og samlet i en pisk. Han sad på en lille hård stol, der ikke tilfredsstillede den mindste tilbøjelighed til magelighed, men som fordelagtigt fremhævede hans lige ryg og brede bryst. I sandhed, sir Christopher Cheverel var en prægtig gammel herre, som enhver selv kan se, der træder ind i den store sal på Cheverel slot, hvor

hans portræt i legemsstørrelse, taget da han var halvtreds, hænger side om side med portrættet af hans hustru, den statelige dame, der sidder ude på græsplænen.

Ved at se på sir Christopher, ville man straks have været tilbøjelig til at håbe, at han havde en fuldvoksen søn og arving, men måske ville man dog have ønsket, at det ikke måtte vise sig at være den unge mand på hans højre side, hos hvem en vis lighed med baronetten i næsen og pandens konturer syntes at antyde et slægtskabsforhold. Hvis denne unge mand havde haft en mindre elegant person, ville han være blevet bemærket på grund af sin elegante påklædning. Men hans smækre figurs fuldendte proportioner var så iøjnefaldende, at kun en skrædder kunne have lagt mærke til hans fløjlskjoles fuldendthed, og hans små hvide hænder med deres blå årer og smalle fingre overstrålede ganske hans kniplingsmanchetters skønhed. Ansigtet derimod var langt fra at være behageligt – skønt det er vanskeligt at sige hvorfor. Intet kunne være finere end den blonde ansigtsfarve, hvis friskhed hævedes ved det pudrede hår, de nedslagne, med årer gennemvævede øjenlåg, der gav de nøddebrune øjne et indolent udtryk; intet smukkere formet end de gennemsigtige næsebor og den korte overlæbe. Måske hagen og underkæben var for små for en fuldkommen fejlfri profil, men denne mangel hang i alt fald sammen med den finhed, som var det karakteristiske ved hele personen, og som var gennemført lige indtil øjenbrynenes rene brune bue og pandens marmoragtige glathed. Det kunne umuligt benægtes, at dette ansigt var fremragende smukt, og dog var det for flertallet både af mænd og kvinder blottet for ynde. Kvinden synes ikke om øjne, der kun gør indtryk af sløvt at modtage

beundring, i stedet for at yde den; og manden, i særdeleshed når han har nogen tendens til plumphed, hvad ræse og ankler angår, er tilbøjelig til, i denne Antinous med pisken kun at finde "en afskyelig laps". Jeg tænker mig, at dette var et jævnligt indvendigt udbrud hos den velærværdige mr. Maynard Gilfil, der sad ved den modsatte side af bordet, skønt mr. Gilfils ben og profil på ingen måde var således beskafne, at de skulle gøre ham særligt modtagelig det uforskammede og usle ved personlige fortrin. Hans sunde åbne ansigt og kraftige lemmer tog sig fortræffeligt ud i hverdagsklæder og ville efter mr. Bates, den Yorkshire gartners mening, have været aldeles regimentsmæssige, ... "en anderledes karl" at se på end kaptajn Wybrow med hans "spirrevipfigur", og det uagtet denne unge mand, som sir Christophers nevø og arving, havde den ubestrideligste arvelige fordring på gartnerens respekt og unægtelig var "velskabt". Men ak! de menneskelige ønsker er genstridige og egensindige, og den mand, hvis mund løber i vand efter en pære, kan det ikke nytte at byde andet, selv ikke den største vegetabilske delikatesse. Mr. Gilfil var ufølsom for mr. Bates' mening, hvorimod han ikke var ufølsom for en anden persons mening, der på ingen måde delte mr. Bates' forkærlighed.

Hvem denne anden person var, behøvede man ikke at være nogen skarp iagttager for at gætte af en vis ivrighed i mr. Gilfils blik, da hin lille skikkelse i hvidt trippede over græsplænen med hynderne. Også kaptajn Wybrow vendte sit blik i denne retning, men hans smukke ansigt forblev smukt – og intet mere.

"Ah," sagde sir Christopher, idet han så op fra sin avis. "Der er mylady. Ring på kaffen, Anthony; og lad os så gå ud til hende, så

skal den lille abekat Tina give os en sang."

Kaffen blev straks efter bragt ind, ikke som sædvanlig af tjeneren i skarlagenrødt og drap, men af den gamle butler i luvslidt men velbørstet sort. Idet han satte kaffen på bordet, sagde han:

"Undskyld, sir Christopher, enken Hartopp står ude i forværelset og græder og beder om tilladelse til at se nådigherren."

"Jeg har givet Markham fuldstændige ordrer angående enken Hartopp," sagde sir Christopher i en skarp, bestemt tone. "Jeg har intet at sige hende."

"Men nådige herre," forklarede butleren, idet han gned sine hænder og iførte sig et forøget overtræk af ydmyghed, "den stakkels kone er stærkt nedbøjet og siger, at hun ikke vil få blund i sine øjne i denne velsignede nat, hvis hun ikke får den nådige herre at se, og hun beder, at De vil tilgive hende den store frihed, hun tager sig ved at komme på denne tid. Hun græder såmænd som om hendes hjerte skulle briste ved det."

"Ja vist, ja vist; vand betaler ingen afgift. Nå, vis hende ind i biblioteket da."

Da kaffen var nydt, gik de to unge mænd ud gennem det åbne vindue til damerne på græsplænen, mens sir Christopher vendte sine skridt mod biblioteket, højtidelig fulgt af Rupert, hans yndlingshund, som på sin sædvanlige plads ved baronettens højre side, opførte sig med stor belevenhed under måltiderne, men så snart dugen var taget bort, ufravigelig forsvandt under bordet, øjensynligt betragtende vinkanden som en menneskelig svaghed, den vel så igennem fingre med, men nægtede at sanktionere.

Biblioteket lå kun tre skridt fra spisestuen på den anden side af en klosteragtig, med måtter belagt gang. Karnapvinduet var overskygget af den store bøg, og dette, tillige med det flade, tungt udskårne loft og det mørke anstrøg, de gamle bøger havde, som beklædte væggene, gav værelset et skummelt udseende, i særdeleshed når man trådte ind i det fra spisestuen, med dens luftige buer og snehvide stukkaturarbejder, forsiret med guld. Da sir Christopher åbnede døren, faldt en stribe af klarere lys ind på en kone i enkedragt, som stod midt i værelset og nejede dybt, idet han trådte ind. Hun var et rask fruentimmer på henved de fyrre, hendes øjne var røde af tårer, som øjensynlig var blevet optaget i det lommetørklæde, hun holdt som en våd bold i den højre hånd.

"Nå, mrs. Hartopp," sagde sir Christopher, idet han tog sin guld-snustobaksdåse frem og spillede på låget, "hvad har De at sige mig? Marham har vel bragt Dem opsigelsen?"

"O ja, nådige herre, og det er netop grunden til at jeg kommer. Jeg håber Deres Nåde vil tænke bedre over det og ikke jage mig og mine stakkels børn fra forpagtningen, hvor min mand altid betalte sin afgift lige så regelmæssigt som dagen kom."

"Sniksnak! Jeg gad vide, hvad gavn det vil være til for Dem og Deres børn at beholde forpagtningen og tabe hver skilling, Deres mand har efterladt Dem, i stedet for at sælge Deres besætning og flytte hen i en lille bolig, hvor De kan holde sammen på Deres penge. Det er vel bekendt for enhver af mine fæstere, at jeg aldrig tillader enker at blive på deres mænds gårde."

"O, sir Christopher, når De blot ville betænke – når jeg har solgt høet og kornet og alt det levende og betalt gælden og sat pengene ud på rente, så vil jeg næppe have nok tilbage til at holde vore sjæle og legemer sammen. Og hvordan skal jeg kunne opdrage mine drenge og få dem sat i lære? De må gå ud som daglejere, og deres fader var dog så god en mand som nogen på den nådige herres gods. Han var rigtignok ikke den, der tærskede sin hvede førend den var vel i stak, eller solgte strået fra gården eller noget. Spørg alle forpagterne heromkring, om der nogensinde var en ordentligere, ædrueligere mand end min, på Ripstone marked. Og han sa'e, 'Bessie,' sa'e han – det var hans sidste ord – 'Du vil gøre dit bedste for at bestyre forpagtningen, hvis sir Christopher vil lade dig beholde den!'"

"Så, så, så!" sagde sir Christopher, da mrs. Hartopps tale var blevet afbrudt af hendes hulken, "hør nu på mig og prøv på at bruge en smule sund menneskeforstand. De er omtrent lige så dygtig til at bestyre forpagtningen, som Deres bedste malkeko. De vil blive nødt til at have en forvalter, som enten vil narre Dem for Deres penge eller lokke Dem til at gifte Dem med sig."

"O, sir Christopher, jeg har rigtignok aldrig været af den slags fruentimmer, det har aldrig nogen sagt mig på."

"Højst rimeligt, fordi De aldrig har været enke før. Fruentimmer er altid tossede nok, men de er dog, førend de har fået enkekappen på, endnu ikke så store tosser, som de kan blive. Nå, spørg nu Dem selv, hvor meget bedre De vil være faren ved at blive ved forpagtningen efter fire års forløb, når De har fået ende på Deres penge, ødelagt jorderne og er i restance med det halve af Deres afgifter, eller måske har fået en stor

klodset karl til mand, der bander ad Dem og sparker til Deres børn."

"Å, sir Christopher, jeg kender virkelig en del til landvæsenet og er opfødt i det tykke af det, som man siger. Og der var nu min mands grandtante, hun bestyrede en forpagtning i tyve år og efterlod legater til alle sine nevøer og niecer, ja endog til min mand, som dengang endnu ikke havde set dagens lys."

"Bah! Det har været et fruentimmer på seks fods højde med skelende øjne og spidse albuer, skal jeg love for – en mand i skørter. Ikke en rødkindet enke som De, mrs. Hartopp."

"At hun skelede har jeg sandelig aldrig hørt, Deres Nåde, og de sagde, at hun kunne have været gift mange gange, og det med folk, som ikke behøvede at tragte efter hendes formue."

"Javist, javist, det tror de alle sammen. Enhver mand, der ser på dem, ønsker at gifte sig med dem, og jo flere børn og jo færre penge de har, des bedre kan han lide dem. Men det nytter ikke at snakke og græde. Jeg har gode grunde for mine planer og forandrer dem aldrig. Hvad De har at gøre, er at se at få det meste ud af Deres besætning og se Dem om efter et eller andet lille sted at flytte hen i, når De forlader Hollowgården. Gå nu tilbage til mrs. Bellamys værelse og bed hende give Dem en kop te."

Mrs. Hartopp, der forstod af sir Christophers tone, at han ikke var til at rokke, nejede dybt og forlod biblioteket, mens baronetten satte sig ved sit skrivebord i karnapvinduet og skrev følgende brev:

> "Mr. Markham! Foretag intet skridt til at leje Crowsfoot Cottage bort, da jeg har i sinde at overlade den til enken Hartopp, når hun forlader

sin forpagtning, og hvis De vil være her klokken 11 på lørdag morgen, vil jeg ride rundt med Dem for at tage bestemmelse angående nogle forbedringer, der må gøres, og se om vi kan føje en smule jord til stedet, da hun kan trænge til at holde en ko og nogle svin.

Med megen agtelse,

Deres

Christopher Cheverel."

Efter at have ringet og beordret dette brev afsendt, gik Christopher ud for at slutte sig til selskabet på plænen. Men da han fandt hynderne forladte, gik han om til bygningens østlige side hvor, ved siden af hovedindgangen, den store sals mægtige buevindue vendte ud til den grusbelagte opkørsel og hvorfra der åbnede sig en udsigt gennem en lang, af høje træer indesluttet strækning af bølget grønsvær, som smeltede sammen med de grønne enge og en græsklædt vej gennem en plantage, og som i det fjerne endte med en ports gotiske bue. Buevinduet stod åbent og da Christopher trådte ind, fandt han den gruppe, han søgte, i færd med at undersøge, hvor vidt det ufuldførte loft var skredet frem. Det var i samme pragtfulde, rent gotiske stil som det i spiseværelset, men omhyggeligere udført i dets ornamenter, der lignede forstenet kniplingsværk, udsmykket med fine og afvekslende farver. Omtrent en fjerdedel af det var endnu uden farver, og herunder var anbragt en del stilladser, stiger og værktøj; for øvrigt var den rummelige sal aldeles tom og syntes kun at være en stor gotisk tronhimmel

for den gruppe på fem menneskelige væsener, der stod i midten af den.

"Det er dog gået lidt raskere fremad for Francesco i det sidste par dage," sagde sir Christopher, idet han sluttede sig til selskabet: "Han er en slemt doven knægt, og jeg tror formelig at han står og sover med penslen i hånden. Men jeg må se at anspore ham, eller vi er bliver ikke i stand til at få stilladserne af vejen, førend bruden kommer, hvis du ellers viser dig som en dygtig feltherre i dit frieri, hvad Anthony? og tager dit Magdeburg hurtigt."

"Ah, sir, en belejring er som bekendt en af de langsomste krigsoperationer," sagte kaptajn Wybrow med et let smil.

"Ikke, når der er forræderi indenfor muren i skikkelse af et ømt hjerte. Og det vil der være, såfremt Beatrice besidder sin moders ømhed tillige med hendes skønhed."

"Hvad mener du, sir Christopher," sagde lady Cheverel, som syntes at krympe sig noget under sin mands erindringer, "om at anbringe Guercinos '*Sybille*' over den dør, når vi hænger malerierne op? Det går rent tabt i min lille dagligstue."

"Meget godt, min kære," svarede sir Christopher med overdrevent høflig kærlighed i sin tone; "hvis du ønsker at fjerne denne prydelse fra dit eget værelse, vil den tage sig fortræffeligt ud her. Vore portrætter af sir Joshua vil komme til at hænge lige overfor vinduet og '*Transfigurationen*' for den ende. Du ser, Anthony, jeg holder ingen gode pladser tilbage på væggene til dig og din kone. Vi kommer til at stille jer med jeres ansigter mod muren i galleriet, så kan I tage jeres hævn over os med tiden."

Under denne samtale vendte mr. Gilfil sig til Caterina og sagde: "Jeg kan bedre lide udsigten fra dette vindue end fra noget andet i huset."

Hun svarede ikke og han så, at hendes øje fyldtes med tårer, og han tilføjede derfor: "Hvad om vi gik en smule udenfor; sir Christopher og mylady synes at være beskæftiget."

Caterina samtykkede stiltiende, hvorpå de drejede ned ad en af gangene, som efter mange sving under høje træer og imellem åbne græspletter førte til en stor indelukket blomsterhave. Deres vandring var fuldkommen tavs, for Maynard Gilfil vidste, at Caterinas tanker ikke var hos ham, og hun havde længe været vant til at lade ham føle vægten af sine stemninger, som hun så omhyggeligt skjulte for andre.

De nåede blomsterhaven og drejede mekanisk ind ad porten, som gennem en høj, tyk hæk førte til et hav af strålende farver, der efter de skygger, de kom fra, blændede øjet ligesom flammer. Virkningen forhøjedes ved en bølgen i terrænet, der gradvis sænkede sig fra indgangsporten og derpå hævede sig igen mod den modsatte ende, på hvis højeste punkt der lå et orangeri. Blomsterne glødede i deres aftenpragt; verbena og heliotrop udsendte deres fineste vellugt. Det var som en hoffest, hvor alt var lykke og glans, og hvor elendigheden ingen sympati kunne finde. Dette var det indtryk, det gjorde på Caterina. Idet hun snoede sig frem imellem de gyldne, blå og lyserøde bede, hvorfra blomsterne syntes at betragte hende med undrende alfeagtige øjne, der intet kendte til sorg, overvældedes hun af en følelse af forladthed i sin elendighed, og tårerne, som før havde trillet langsomt ned ad hendes kinder, styrtede nu frem, ledsaget af hulken. Og dog var der et elskende

væsen tæt ved siden af hende, hvis hjerte sympatiserede med hendes, som var opfyldt af den følelse, at hun var ulykkelig og at han var ude af stand til at trøste hende. Men hun var alt for irriteret ved tanken om, at hans ønsker var forskellige fra hendes og at han snarere beklagede hendes forhåbningers dårskab end sandsynligheden af, at de ville blive skuffede, til at hun kunne finde nogen trøst i hans sympati. Caterina vendte sig, ligesom alle vi andre, bort fra en sympati, om hvilken hun anede, at den var blandet med kritik, ligesom barnet vender sig bort fra det syltetøj, hvori det aner, at der er skjult medicin.

"Kære Caterina, jeg tror jeg hører stemmer," sagde mr. Gilfil; "de kommer måske denne vej."

Hun gjorde vold på sig som én, der var vant til at skjule sine sindsbevægelser, og løb hurtigt til den anden ende af haven, hvor hun syntes beskæftiget med at plukke en rose.

Straks efter trådte lady Cheverel ind, støttet til kaptajn Wybrows arm og fulgt af sir Christopher. Selskabet standsede for at beundre geraniumsgrupperne nær ved porten og imens trippede Caterina tilbage med en mosrosenknop i sin hånd, og idet hun gik hen til sir Christopher, sagde hun: "Der, *patroncello* – der er en smuk rose til Deres knaphul."

"Hvad, du lille sortøjede abekat," sagde han, idet han ømt klappede hendes kind; "så du var løbet bort med Maynard, enten for at drille ham eller for at lokke ham endnu en tomme eller to ned i kærligheden. Kom, kom og lad os høre 'Hoperduto', førend vi begynder på vor piquet. Anthony rejser i morgen, ved du; du må se til at kvidre ham ind i den rette sentimentale elskerstemning, at han kan skille sig godt ved sine sager i Bath." Han tog hendes lille arm i sin og idet han

henkastede til lady Cheverel: "Kom Henrietta!" lagde han vejen op mod huset.

Selskabet trådte ind i familiens dagligstue, som med sit karnapvindue svarede til biblioteket i den anden fløj og ligeledes havde et fladt loft, overlæsset med udskæringer og våbenskjolde: men da der her ikke var noget, der skyggede for vinduet, og væggene var behængt med portrætter i legemsstørrelse af riddere og damer i skarlagen, hvidt og gult, havde dette værelse ikke det mørke præg som biblioteket. Her hang portrættet af Anthony Cheverel, der under Charles den Andens regering havde fornyet familiens glans, som havde lidt en del afbræk efter dens tidligste glimren under den Cheverel, der kom ind med Erobreren. En meget imponerende skikkelse var denne sir Anthony, som han stod der, med den ene arm i siden og det ene smukke ben lidt fremad, øjensynlig med det mål for øje at forskaffe sin samtid og efterslægt en nydelse. Man kunne have taget den prægtige paryk af sammen med skarlagenskappen, som var kastet tilbage fra hans skuldre, uden at tilintetgøre hans værdige udseende. Og han havde tillige forstået at vælge sig en hustru; for hans frue, der hang lige overfor ham, med sit gulbrune hår holdt tilbage med bånd fra hendes milde alvorlige ansigt og faldende i to store fyldige lokker ned på hendes snehvide, blødt bøjede hals, som skæmmede den hvide atlaskes kjoles hårdere farve og omrids, var en værdig moder for arvingerne til godset med de vidtstrakte jorder.

I dette værelse blev teen serveret; og her var det også at sir Christopher og lady Cheverel hver aften, lige så regelmæssigt som uret i slotsgården slog ni, satte sig ned til deres piquet,

som de spillede til kl. halv elleve, på hvilket klokkeslæt mr. Gilfil holdt bøn for den forsamlede husstand i kapellet.

Men klokken var endnu langt fra at være ni, og Caterina måtte sætte sig ved klaveret og synge sir Christophers yndlingsarier af Glucks "*Orfeo*", en opera, som til lykke for den generation dengang var at høre på Londons teater. Det hændtes denne aften, at indholdet af disse arier, "*Che farò sensa Euridice?*" og "*Ho perduto il bel sembiante*", i hvilke Orfeus udgyder sin længsel efter sin tabte elskede, kom Caterinas følelser meget nær. Men langt fra at denne sindsbevægelse var nogen hindring for hendes sang, gav den hende kun forøget kraft. Hendes sang var hendes styrke; den var det eneste overlegenhedspunkt, i hvilket det var muligt, at hun kunne overgå den højbårne skønhed, Anthony skulle bejle til; og hendes kærlighed, hendes stolthed og hendes sjæls oprør imod sin skæbne, dannede en strøm af lidenskab, der vældede frem i hendes stemmes dybe, rige toner. Hun havde en sjælden kontra-alt, som lady Cheverel, der selv havde en ren musikalsk smag, med omhyggelighed havde bevaret hende fra at overanstrenge.

"Fortræffeligt, Caterina," sagde lady Cheverel, da der var en pause efter den vidunderligt smeltende blødhed i "*Che farò*". "Jeg har aldrig hørt dig synge den så godt før. Lad os få den en gang endnu!"

Den blev gentaget, og derpå kom "*Ho perduto*", som sir Christopher forlangte *da capo* til trods for uret, som just slog 9. Da den sidste tone døde hen, sagde han: "Det var en flink sortøjet abekat. Lad os nu få spille bordet frem."

Caterina trak bordet ud og lagde kortene på det, hvorpå hun med sin lette alfeagtige bevægelighed pludselig kastede sig ned

foran sir Christopher og omfavnede hans knæ. Han bøjede sig ned, strøg hendes kind med sin hånd og smilede.

"Caterina, hvilke narrestreger," sagde lady Cheverel, "jeg ville ønske, du ville høre op med sådanne skuespilfagter."

Hun sprang op, ordnede musikalierne på klaveret og smuttede ud af værelset, da hun så baronetten og hans frue placeret ved piqueten. Kaptajn Wybrow havde stået lænet op til instrumentet under sangen og kapellanen havde kastet sig i en sofa for enden af værelset. De tog nu hver en bog. Mr. Gilfil valgte det sidste nummer af *Gentleman's Magazine*; kaptajn Wybrow, som strakte sig på en ottoman nær ved døren, åbnede *Faublas* [Note 2)]; og der var nu fuldkommen tavshed i dette værelse, som ti minutter før genlød af Caterinas lidenskabelige toner.

Hun havde lagt sin vej gennem de klosteragtige korridorer, som nu hist og her var oplyst af en lille olielampe, til den store trappegang, der førte lige op til et galleri, som løb langs med den hele østlige side af bygningen, og hvor det var hendes vane at gå hen, når hun ønskede at være alene. Det klare månelys strømmede ind gennem vinduerne og kastede et sælsomt skær over de forskelligartede genstande, som prydede den lange væg. Græske statuer og buster af romerske kejsere, skabe fyldt med naturalier og antikvariske kuriositeter, tropiske fugle og store horn af vilde dyr, sværd og daggerter og dele af harnisker, romerske lamper og små modeller af græske templer, og over alt dette løjerlige gamle familieportrætter – af små drenge eg piger, engang Cheverellernes håb, med tætragede hoveder fængslet i stive pibekraver – af afblegede rosenkindede damer

med høje sæt på hovederne – af tapre riddere med høje hofter, høje skuldre og røde, spidse skæg.

Her tog på regnvejrsdage sir Christopher og hans frue deres promenade, og her blev også spillet billard; men om aftenen var dette sted forladt af alle, undtagen af Caterina – og undertiden en anden person.

Hun gik frem og tilbage i måneskinnet og lignede med sit blege ansigt og sin smækre hvidklædte skikkelse genfærdet af en eller anden fordums lady Cheverel, der var kommet for at gøre genvisit til månen.

Endelig standsede hun foran det brede vindue ovenover hovedindgangen og så ud på det lange perspektiv af grønsvær og træer, der nu lå koldt og tungsindigt i månelyset.

Pludselig var det, som om der kom et pust af varme og rosenduft imod hende og i det samme stjal en arm sig blidt omkring hendes liv, mens en blød hånd løftede hendes fine fingre i vejret. Caterina følte en elektrisk gysen og var for et langt øjeblik ubevægelig; da skød hun armen og hånden bort og løftede, idet hun vendte sig om, et par øjne fulde af ømhed og bebrejdelse op mod det ansigt, der bøjede sig om hende. Den barnlige ubevidsthed var borte, og i det ene blik lå grundtonerne i stakkels lille Caterinas natur – brændende kærlighed og heftig skinsyge.

"Hvorfor skyder du mig bort, Tina?" sagte kaptajn Wybrow halvt hviskende; "er du vred på mig for det, som en hård skæbne pålægger mig? Ville du have, jeg skulle modsætte mig min onkel, som har gjort så meget for os begge – i hans kæreste ønske? Du ved, jeg har pligter – vi har begge pligter – for hvilke følelsen må ofres."

"Ja, ja," sagde Caterina, idet hun stampede med foden og vendte sit hoved bort; "fortæl mig ikke, hvad jeg allerede ved."

Der var en stemme i Caterinas sjæl, som hun endnu aldrig havde givet luft. Denne stemme sagde bestandig: "Hvorfor fik han mig til at elske sig – hvorfor lod han mig vide, at han elskede mig, når han dog vidste, at han ikke kunne trodse alt for min skyld?" På dette svarede kærligheden: "Han lod sig lede af øjeblikkets følelse, ligesom du selv, Caterina; og nu burde du hjælpe ham at gøre det rette." Derpå sagde stemmen igen: "Det er en let sag for ham. Han bryder sig ikke stort om at opgive dig. Han vil snart elske den smukke kvinde og glemme en stakkels bleg lille skabning som dig."

Således kæmpede kærlighed, vrede og skinsyge i hendes unge sjæl.

"Desuden, Tina," vedblev kaptajn Wybrow med endnu sagtere stemme, "det lykkes naturligvis ikke for mig. Miss Asher foretrækker efter al sandsynlighed en anden, og du ved, jeg har den bedste vilje af verden til, at det skal slå fejl. Jeg kommer nok tilbage som en ulykkelig pebersvend og finder dig måske allerede gift og hjemfaren med en vakker kapellan, som er op over ørerne forelsket i dig. Stakkels sir Christopher har nu engang sat sin hu til, at du skal have Gilfil."

"Hvorfor vil du tale således? Du taler ud af megen mangel på følelse. Gå bort fra mig."

"Lad os ikke skilles ad i vrede, Tina. Alt dette driver måske over. Der er lige så stor sandsynlighed for, at jeg overhovedet aldrig kommer til at ægte nogen, som for at det sker. Denne hjertebanken river mig måske bort, og du kan endnu få den tilfredsstillelse at vide, at jeg aldrig bliver nogens brudgom.

Hvem ved hvad der kan hænde? Måske bliver jeg min egen herre, førend jeg bliver smedet i den hellige ægtestands lænker, og kan vælge min lille sangfugl. Hvorfor skulle vi gøre os selv sorger før tiden?"

"Det er let at tale således, når du slet intet føler," sagde Caterina, idet hendes tårer flød i strømmevis. "Det er hårdt at bære nu, hvad der så kan komme siden. Men du bekymrer dig jo ikke om min elendighed."

"Gør jeg ikke, Tina?" sagde Anthony med sin ømmeste stemme, mens han igen listede sin arm omkring hendes liv og drog hende ind til sig. Stakkels Tina var en slave af denne stemme og berøring. Sorg og harme, tilbageblik og forudfølelse forsvandt – hele livet, før og efter, smeltede bort i det ene øjebliks lyksalighed, da Anthony trykkede sine læber mod hendes.

Kaptajn Wybrow tænkte: "Stakkels lille Tina! hvor det ville gøre hende lykkelig at blive min hustru! Men hun er jo gal, den lille."

I dette øjeblik skræmte lyden af en klokke Caterina op af hendes henrykkelse. Den kaldte til bøn i kapellet, og hun ilede bort, mens hun overlod kaptajn Wybrow at følge langsomt efter.

Det var et smukt syn at se denne familie forsamlet til gudsdyrkelse i det lille kapel, hvor et par vokslys kastede et mildt, svagt lys på de knælende skikkelser. Ved læsepulten stod mr. Gilfil med sit ansigt i noget alvorligere folder end sædvanligt. På hans højre side sås husets herre og frue knælende i deres aldrende, værdige skønhed, på deres røde fløjlshynder. På hans venstre, Anthonys og Caterinas

ungdommelige ynde, i al den slående kontrast, som deres kolorit frembød – han, med sine fuldendte omrids og sin harmoniske skønhed, lig en olympisk gud, – hun, mørk og spæd, som et forbyttet sigøjnerbarn. Bagved knælede tyendet på rødtbetrukne skamler; den kvindelige del anført af mrs. Bellamy, den nette lille gamle husholderske, med kappe og forklæde skinnende som sne, og mrs. Sharps, Hendes Nådes kammerjomfru, med sine noget sure miner og stadselige påklædning; den mandlige del af mr. Bellamy, butleren, og mr. Warren, sir Christophers ærværdige kammertjener.

Et par kollekter af aftentjenesten var, hvad mr. Gilfil sædvanligvis læste, sluttende med den simple bøn: "Oplys vort mørke."

Og derpå rejste alle sig, tjenestefolkene nejende og bukkende idet de gik ud. Familien vendte tilbage til dagligstuen, sagde godnat til hinanden og skiltes ad – alle for hurtigt at slumre ind, undtagen to. Caterina græd sig til sidst i søvn, men ikke førend klokken var slået tolv. Mr. Gilfil lå endnu længere vågen og tænkte på, at Caterina rimeligvis lå og græd.

Kaptajn Wybrow lå snart i en blid slummer, efter at have afskediget sin tjener klokken elleve. Hans ansigt tog sig ud som en smuk camée i hautrelief på den nedtrykte pude.

3

Det forrige kapitel vil have givet den opmærksomme læser tilstrækkelig indsigt i tingenes tilstand på Cheverel slot i sommeren 1788. I hin sommer var, som bekendt, den franske nation heftigt bevæget af stridende tanker og lidenskaber, der kun var en begyndelse til de sorger, som skulle komme. Og i vor lille Caterinas bryst var der ligeledes heftige kampe. Den stakkels fugl begyndte at flagre og tørne med sit spæde bryst imod det uundgåelige hårde jerngitter, og vi ser kun alt for tydeligt faren for, at det voldsomt bankende hjerte vil blive ynkeligt knust, såfremt denne sjælekval skulle vedblive at vokse i stedet for at blive lindret.

Imidlertid, hvis du, min læser, føler nogen interesse for Caterina og hendes venner på Cheverel slot, vil du måske spørge: Hvorledes kom hun til at opholde sig der? Hvorledes gik det til, at dette spinkle, mørkøjede Sydens barn, hvis ansigt straks mindede om olivenklædte høje, vokskærter og helgenskrin, kom til at have sit hjem på det prægtige engelske herresæde, ved siden af den blonde matrone, lady Cheverel – næsten som om en kolibri var fundet siddende på et af elmetræerne i parken, ved siden af Hendes Nådes smukke turtelduer? Og som oven i købet talte godt engelsk og tog del i protestantiske bønner? Visselig, hun må være blevet adopteret og bragt over til England i en meget ung alder?

Det var hun også.

Under sir Christophers sidste besøg i Italien med sin hustru, for femten år siden, boede de nogen tid i Milano, hvor sir

Christopher, der var begejstret for gotisk arkitektur, og dengang gik rundt med en plan til at forvandle sin almindelige murstens-familiebolig til et mønster på et gotisk herresæde, var fordybet i at studere detaljerne i dette marmormirakel, katedralen. Her, såvel som i andre italienske byer, hvor de opholdt sig i længere tid, antog lady Cheverel en *maestro* til at undervise hende i sang; for hun havde dengang ikke alene en ren musikalsk smag, men en smuk sopranstemme. Det var en tid, da meget rige folk som oftest brugte håndskrevne nodekopier, og mangen en mand, der ellers ikke lignede Jean Jacques i noget, lignede ham i at skaffe sig et levebrød *à copier la musique à tant la page*. Da lady Cheverel havde brug for en sådan, fortalte maestro Albani hende, at han ville sende hende en fattig djævel af sit bekendtskab, hvis manuskript var det netteste og mest korrekte, han kendte. Uheldigvis var den fattige djævel ikke altid ved sin fulde samling og var som følge deraf undertiden noget sendrægtig; men det ville være en kristelig barmhjertighedsgerning, der var den skønne signora værdig, at beskæftige den stakkels Sarti.

Den næste morgen trådte mrs. Sharp, dengang en blomstrende Abigael på 33 år, ind i Hendes Nådes private værelse og sagde: "Om forladelse, Deres Nåde, der står den smudsigste, mest lurvede mand, De nogensinde har set, her udenfor; han har fortalt mr. Warren, at syngemesteren selv har sendt ham til Deres Nåde. Men jeg tror næppe, De vil holde af at få ham ind her. Måske han blot er en tigger."

"O, ja vist, vis ham øjeblikkelig ind."

Mrs. Sharp trak sig tilbage, mumlende noget om "lopper og det, der var værre". Hun havde den mindst mulige beundring

for den skønne Ausonia Note 3) og hendes børn, og selv hendes dybe ærbødighed for sir Christopher og hans frue kunne ikke afholde hende fra at tilkendegive sin forbavselse over den galskab hos fornemme folk, at finde på at opholde sig imellem "papister, i lande hvor det ikke var at tænke på at få en smule linned dampet af, og hvor folk lugtede af hvidløg, så man kunne få ganske ondt af det."

Imidlertid viste hun sig straks efter igen, idet hun førte en lille, mager mand ind, udtæret og smudsig, med et uroligt, omstrejfende blik i sine matte øjne og en overordentlig frygtsomhed i sine dybe buk, der gav ham mine af længe at have været en ensom fange. Dog kunne man igennem al denne smudsighed og elendighed endnu skelne et og andet spor af relativ ungdom og fordums godt udseende. Lady Cheverel var, skønt ikke meget øm af hjerte og endnu mindre sentimental, dog væsentligst god og holdt af at sprede velgerninger om sig, lig en kvinde, der ser kærligt ned til de halte, krøblinge og blinde, der nærmede sig hendes helligdom. Hun blev grebet af medlidenhed ved synet af stakkels Sarti, i hvem hun blot så det sønderslagne vrag af et skib, som engang i udvortes henseende kunne have gjort sin rejse nok så fornøjeligt til lyden af fløjter og pauker. Hun talte venligt til ham, idet hun udpegede for ham de operaudvalg, hun ønskede han skulle skrive ud, og han syntes ret at føle sig tilpas i hendes lyse, strålende nærværelse, så at hans buk, da han gik bort med musikbogen under armen, skønt ikke mindre ærbødigt, dog var mindre frygtsomt.

Det var mindst ti år siden, Sarti havde set noget så lyst og prægtigt og dejligt som lady Cheverel. For den tid lå langt tilbage, hvor han havde betrådt scenen som første tenor i én

kort sæson. Ak, han havde fuldstændig mistet sin stemme den følgende vinter, og havde siden den tid ikke været bedre end en sønderbrudt violin, som ikke duer til andet end brændsel. Han var nemlig, som så mange italienske sangere, alt for uvidende til at undervise, og hvis han ikke havde haft del ene talent for skønskrivning, måtte han og hans unge hjælpeløse kone have sultet ihjel. Da kom feberen netop som deres tredje barn var født og rev den svagelige moder bort tillige med de to ældste børn, og angreb også Sarti selv, som rejste sig fra sit sygeleje, svækket både på sjæl og legeme, og med et spædt barn, næppe fire måneder gammelt. Han logerede ovenover en frugtbod, som ejedes af en svær, mandhaftig kone, der var højrøstet og opfarende, men som selv havde haft børn og derfor havde taget sig med omhu af den lille gule, sortøjede Cambinetto, og plejet Sarti under hans sygdom. Her vedblev han at bo, mens han tjente til et sparsomt livsophold for sig og sin lille ved at skrive noder af, et arbejde, som fornemmelig blev overdraget ham af maestro Albani. Han syntes kun at leve for barnet; han passede det, han gyngede det på sine knæ, han snakkede med det, og levede alene med det i sit eget værelse oven over frugtboden; kun når han undertiden måtte forlade det for at hente nyt arbejde hjem, bad han sin værtinde at passe på den lille skat så længe. Kunderne, som besøgte denne frugtbod, kunne ofte se den lille Caterina sidde på gulvet med sine ben i en bunke ærter, som det var hendes fryd at sparke omkring i, eller måske, for at hun kunne være i sikkerhed, henlagt som en lille killing i en stor kurv.

Dog overlod Sarti også undertiden den lille til en beskytterinde af en anden art. Han var meget regelmæssig i

sine andagtsøvelser, som han foretog tre gange ugentlig i den store katedral, hvor han havde Caterina med sig. Her kunne man, mens den klare morgensol gennemvarmede de utallige skinnende spir udenfor og kæmpede imod det tætte mørke indenfor, se skyggen af en mand med et barn i armene bevæge sig hen over de mere stillestående skygger af piller og vinduesposter, og styre sin gang hen imod en lille udpyntet Madonna, der hang i en afsides krog nær ved koret. Omgivet af al den ophøjede storhed i den mægtige katedral, havde stakkels Sarti udvalgt sig denne flitter-madonna som symbol på den guddommelige barmhjertighed og beskærmelse – ret som når et barn i et stort landskab hverken ser skovens eller himlens herlighed, men sætter sit hjerte til et svævende fnug eller insekt, som tilfældigvis befinder sig lige for dets øjne. Her var det da, at Sarti bad og holdt bøn, mens han satte Caterina på gulvet ved siden af sig, og nu og da, når han havde ærinde til et eller andet sted i nærheden af katedralen, hvor han ikke gerne ville tage hende med, efterlod han hende dér foran den udpyntede Madonna, hvor hun da kunne sidde nok så godt og more sig ved at pludre sagte med sig selv og rokke med sit lille legeme frem og tilbage. Og når Sarti kom tilbage, viste det sig altid, at den hellige moder havde passet godt på Caterina.

Dette var nu kortelig Sartis historie. Han udførte så godt de ordrer, lady Cheverel gav ham, at hun sendte ham bort igen med en bunke nyt arbejde. Men denne gang forløb uge efter uge, uden at han hverken viste sig igen eller sendte den musik tilbage, som var ham betroet. Lady Cheverel begyndte at blive urolig og tænkte allerede på at sende Warren ud for at forhøre sig om ham, efter den adresse, Sarti havde givet hende, da

tjeneren en dag, just som hun var påklædt til at køre ud, bragte hende en lille lap papir, som han sagde var blevet afleveret til Hendes Nåde af en mand, der gik om med frugt. Papiret indeholdt kun tre rystende linjer på italiensk:

"Vil Deres Eccellentissima for Guds kærligheds skyld have medlidenhed med en døende mand og komme til ham?"

Lady Cheverel genkendte Sartis håndskrift igennem de rystende træk, og idet hun gik ned til sin vogn befalede hun den milanesiske kusk at køre til Strada Quinquagesima nr. 10. Vognen standsede i en smudsig, snæver gade udenfor La Pazzinis frugtbod, og den store udgave af et fruentimmer fremstillede sig øjeblikkelig i døren, til største afsky for mrs. Sharp, der hemmeligt bemærkede til mr. Warren, at La Pazzini var "et afskyeligt marsvin". Frugtsælgersken var imidlertid luller smil og dybe nejninger for la Eccellentissima, der, da hun ikke synderlig godt forstod hendes milanesiske dialekt, forkortede samtalen ved at forlange, straks at blive ført op til signor Sarti. La Pazzini gik foran hende op ad en mørk, snæver trappe og åbnede en dør, gennem hvilken hun bad Hendes Nåde træde ind. Straks indenfor døren lå Sarti på en lav, ussel seng. Hans øjne var stive og ingen bevægelse tilkendegav, at han havde bemærket dens indtrædelse.

Ved foden af sengen sad et lille barn, tilsyneladende ikke tre år gammelt, med en lærredskappe på hovedet og læderstøvler på fødderne, oven over hvilke hendes små gule ben viste sig tynde og nøgne. Det eneste klædningsstykke hun forresten havde på, var en kjole syet af noget, der engang havde været et strålende silkeskrud. Hendes store mørke øjne skinnede frem af hendes snurrige lille ansigt, som to kostelige sten i et grotesk

billede, skåret ud i elfenben. Hun holdt en tom medicinflaske i hånden og morede sig med at stikke proppen i og trække den ud igen, for at høre hvordan den kunne svuppe.

La Pazzini gik hen til sengen og sagde: *Ecco la nobilissima donna!* men straks efter skreg hun ud: "Hellige moder! Han er død!"

Således var det. Anmodningen om at komme til ham var ikke blevet afsendt tidsnok til at Sarti kunne få sin plan udført, at bede den fornemme engelske dame at tage sig af hans Caterina. Det var den tanke, som plagede hans svage hjerne, så snart han begyndte at frygte for, at hans sygdom skulle ende med døden. Hun var rig – hun var god – hun ville sikkert gøre noget for det stakkels forældreløse barn. Og til sidst sendte han da hin lap papir, som udvirkede opfyldelsen af hans bøn, skønt han ikke oplevede at komme til at udtale den. Lady Cheverel gav La Pazzini penge til at få den døde mand sømmeligt i jorden for, og førte Caterina bort med sig, i den hensigt at rådføre sig med sir Christopher om, hvad der skulle gøres med hende. Selv mrs. Sharp var blevet så grebet af medlidenhed ved det optrin, hun kom til at overvære, da hun blev kaldt op for at hente Caterina, at hun fældede en lille tåre, skønt hun ellers på ingen måde var denne svaghed underkastet, ja endog afholdt sig fra den af princip, fordi det, som hun ofte sagde, var det værste, man kunne byde sine øjne.

På vejen tilbage til hotellet overvejede lady Cheverel forskellige planer med hensyn til Caterina, men til sidst vandt én fortrinnet for alle de andre. Hvorfor skulle de ikke tage barnet med til England og opdrage det der? De havde været gift i tolv år, men hidtil var Cheverel slot ikke blevet oplivet af nogen

barnestemme, og det kunne netop gøre godt på det gamle hus med lidt af den musik. Desuden ville det være en kristelig gerning at opdrage denne lille papistinde til en god protestant og indpode så megen engelsk frugt som muligt på den italienske stamme.

Sir Christopher lyttede til denne plan med hjerteligt bifald. Han elskede børn, og fattede godhed for den lille sortøjede abekat – hans kælenavn for Caterina, så længe hendes korte liv varede. Men hverken han eller lady Cheverel havde nogen tanke om at adoptere hende som deres egen datter og give hendes deres egen rang i livet. De var alt for meget englændere og aristokrater til at tænke på noget så romantisk. Nej! Barnet skulle opdrages på Cheverel slot som en protegé, for engang at blive til nytte, måske ved at sortere uldgarn, føre regnskaber, læse højt og på anden måde erstatte brugen af briller, hvis Hendes Nådes øjne skulle begynde at blive svage.

Så måtte da mrs. Sharp forskaffe nye klæder, der kunne erstatte den lærredskappe, den blomstrede kjole og læderstøvlerne; og, underligt nok, nu først begyndte lille Caterina at kende bevidste sorger – hun, som havde lidt så mangt et ubevidst onde i sin to og et halvt år lange tilværelse. "Uvidenhed," siger Ajax, "er et smerteløst onde"; det samme skulle jeg tro er også smuds, når man betragter de fornøjede ansigter, som går omkring med det.

I alt fald er renlighed undertiden et smerteligt gode, hvilket enhver kan bevidne, der har fået sit ansigt vasket den gale vej af en ubarmhjertig hånd med en guldring på den tredje finger. Hvis du, min læser, ikke selv har gennemgået denne lidelse, er det forgæves at vente, at du endog blot tilnærmelsesvis ville

kunne danne dig nogen forestilling om, hvad Caterina udstod under mrs. Sharps rigelige anvendelse af sæbe og vand. Lykkeligvis kom denne renselsesfest snart til at forbinde sig i hendes lille hjerne med forestillingen om en gang, der førte lige til et lyksalighedssæde – sofaen i lady Cheverels dagligstue, hvor der var legetøj at brække itu, en ridetur at få på sir Christophers knæ, og en skødehund af fromt temperament, der var beredt på at gennemgå små torturer uden murren.

4

Omtrent tre måneder efter at lady Cheverel havde antaget sig Caterina – sent i efteråret 1763 – udsendte Cheverel slots skorstene en usædvanlig røg, og folkene ventede med spænding deres herres og frues tilbagekomst efter to års fraværelse. Stor var mrs. Bellamys forbavselse, da mr. Warren løftede et lille sortøjet barn ud af vognen, og stor var mrs. Sharps vigtighed, da hun med overlegen erfaring og nøje kundskab om alt, gav en omstændelig beretning om Caterinas historie, spækket med anmærkninger i overflødighed, til bedste for de andre overordnede tjenestefolk, mens de samme aften nød et hyggeligt glas grog med hinanden i husholderskens værelse.

Dette var så behageligt et værelse som noget selskab kunne ønske at samles i en kold novemberaften. Alene ildstedet var som et helt maleri: En stor, bred fordybning med et lavt murstensalter i midten, hvor store brændeknuder sendte myriader af gnister op igennem den mørke skorstenspibe, og over denne fordybning en bred trækarnis med et motto smukt udskåret i gammelengelske bogstaver: "Frygt Gud og ær kongen." Og uden om sad selskabet, der dannede en halvmåne med sine stole og sit velforsynede bord foran det lyse ildsted – hvilket *clair-obscur* for indbildningskraften at gøre sig lystig i! Se histhenne i den fjerneste ende af værelset, hvilket egebord, stort nok visselig for Homers guder, stående på fire massive ben, udbuede og snirklede ligesom udskårne urner; og der, langs væggen lige overfor, hvilke uhyre skabe, der giver en forestilling om uudtømmelige syltetøjskrukker og alle slags

kældermestersportler! Et og andet vildfarende maleri havde fundet vej herned og dannede en behagelig afveksling af mørkebrune pletter på de gule vægge. Et af dem, hvorpå man kunne skelne en hat med fjer og noget af en pibekrave, blev af mrs. Bellamy udgivet for et portræt af sir Francis Bacon, som opfandt krudtet, men efter hendes mening, "kunne have anvendt sin tid bedre".

Men denne aften tror jeg, man ville have fundet den døde filosof på væggen mindre interessant end den levende gartner, der sidder klart belyst i halvcirklen rundt om ildstedet. Mr. Bates er en stadig gæst i husholderskens værelse om aftenen, da han foretrækker de selskabelige fornøjelser der – en lun faddersladder og fuldt op af mad og drikke – for en pebersvendestol i sin fortryllende stråtækte cottage, beliggende på en lille ø, hvor ingen lyd når ham, uden kragernes og vildgæssenes skrig – poetiske lyde uden tvivl, men fra et menneskeligt synspunkt ikke oplivende.

Mr. Bates var på ingen måde nogen ganske almindelig person, så man skulle kunne gå forbi ham uden at lægge mærke til ham. Han var en kraftig yorkshirer på henved de fyrre, med et ansigt, som naturen syntes at have givet farve i et øjeblik, da den havde hastværk og ikke kunne give sig tid til at schattere; for hver tomme af ham, der var synlig ovenfor hans halstørklæde, var af én og samme upartiske rødhed, så at det, når man så ham på nogen afstand, stod indbildningskraften frit for at anbringe hans læber hvor som helst imellem næsen og hagen. Nærmere beset havde hans læber en ganske ejendommelig form, og dette tror jeg havde noget at gøre med hans ejendommelige dialekt, som var mere individuel end

provinsiel og ikke godt lader sig gengive ved sort på hvidt. Mr. Bates udmærkede sig endvidere fra den almindelige mængde ved en uafladelig blinken med øjnene, og dette, tillige med den rosenrøde ansigtsfarve og en måde, han havde at hænge forover med hovedet og rulle det fra den ene side til den anden, når han gik, gav ham udseende af en Bacchus med blåt forklæde, som under Olympens nuværende reducerede omstændigheder havde givet sig til at dyrke sine egne vinhaver. Dog, ligesom frådsere ofte er magre, således er mådeholdne folk ofte røde i ansigterne, og mr. Bates var mådeholden, med denne mandige, britiske, højkirkelige mådeholdenhed, som kan tåle et par glas grog, uden nogen påfaldende opklaring af ideerne.

"For al landsens ulykke!" bemærkede mr. Bates, som ved slutningen af mrs. Sharps fortælling følte sig drevet til at komme med sit stærkeste udråb, "om jeg havde ventet det af sir Christopher og fruen, at de ville have gået hen og have bragt et udenlandsk barn ind i landet, og stol De på, enten De og jeg lever længe nok til at se det eller ej, der kommer ikke noget godt ud af det. Den første plads, jeg havde – det var på et gammelt ærværdigt abbedi med de største frugthaver med æbler og pærer, man vel kunne se – der var en fransk tjener, og han stjal silkestrømper og skjorter og ringe og hvad som helst, han kunne få fingre i, og til sidst løb han bort med Hendes Nådes juvelskrin. Nej, de er alle sammen ens, disse udenlandske; det ligger dem i blodet."

"Nå," sagde mrs. Sharp, med en mine som en, der har liberale anskuelser, men ved, hvor linjen bør trækkes, "jeg har ikke i sinde at forsvare de udenlandske, for jeg har så god grund som nogen til at vide, hvad de er værd, og ingen skal heller høre mig

sige andet, end at de ikke er bedre end hedninger og at den olie, de bruger i deres mad, er nok til at vende op og ned på en kristens mave, – men med alt det – og trods det, at al ulejligheden med vasken og pasningen tilfaldt mig på hele rejsen – så kan jeg dog ikke sige andet, end at jeg synes Hendes Nåde og sir Christopher har gjort vel i at tage sig af et uskyldigt barn, der ikke kan kende den højre hånd fra den venstre, og bringe det hen, hvor det kan lære at tale et andet sprog end kragemål og blive opdraget i den sande religion. For hvad de udenlandske kirker angår, som sir Christopher er så forgabet i, med samt deres billeder af mænd og kvinder, der viser sig for hele verden ligesom Vorherre har skabt dem, så tror jeg for min part, at det lige ud er en synd at gå ind i dem."

"Det er nok alligevel bedst at være belavet på flere udenlandske," sagde mr. Warren, som havde sin fornøjelse af at drille gartneren, "siden sir Christopher har antaget adskillige italienske håndværksfolk til at hjælpe med ved forandringerne i huset."

"Forandringerne!" udbrød mrs. Bellamy forskrækket. "Hvad for forandringer?"

"Ih," svarede mr. Warren, "efter hvad jeg kan forstå, har nok sir Christopher i sinde at lave noget helt nyt ud af den gamle herregård, både udvendig og indvendig. Og han har ladet komme store mapper fulde af planer og tegninger. Det skal nok sættes med sten, i den gotiske stil – så noget nær ligesom kirkerne, De ved, efter hvad jeg kan få ud af det; og lofterne skal nok komme til at overgå alt, hvad man har set her i landet af den slags. Sir Christopher har anvendt en del studium på det."

"Herre, du min Gud!" sagde mrs. Bellamy, "så skal vi da forgives af kalk og gips og ha' huset fuldt af håndværksfolk til at holde sladder med pigerne og gøre fortræd på alle måder."

"Det kan De gi'e Deres hoved på, mrs. Bellamy," sagde mr. Bates. "Forresten vil jeg ikke nægte, at den gotiske stil jo kan være skrap nok, og det er mærkværdigt at se, hvor akkurat disse stenhuggere kan udskære formen af grankogler, kløver og roser. Jo. jeg tør nok sige, at sir Christopher vil få noget nysseligt ud af den gamle gård, og der vil ikke være mange adelsmænds huse i landet, der kan komme op ved siden af det med sådanne haver og lystanlæg og spalier-frugt, som kong George selv kunne være stolt af."

"Å, jeg kan ikke tænke mig at huset kan blive bedre end det er, gotisk eller ikke gotisk," sagde mrs. Bellamy; "og jeg har nu både saltet og syltet i det i samfulde fjorten år fra Mikkelsdag at regne. Men hvad siger Hendes Nåde til det?"

"Hendes Nåde er for klog til at modsætte sig, hvad sir Christopher har sat sig i hovedet," sagde mr. Bellamy, som misbilligede samtalens kritiske tone. "Sir Christopher vil have det efter sin vilje, det kan du gøre din ed på. Og han har også ret til det. Han er en født gentleman, og det er ham, der har pengene. Men kom, mester Bates, fyld Deres glas og lad os drikke på vort herskabs sundhed og lykke, og så må De give os en sang. Sir Christopher kommer ikke hver aften hjem fra Italien."

Denne ubestridelige sandhed blev modtaget uden bemærkning som indledning til en skål; men mr. Bates, som tilsyneladende fandt, at hans sang ikke var en lige så rimelig følge deraf, lod som om han overhørte den anden del af mr.

Bellamys forslag, hvorpå mrs. Sharp, som man havde hørt sige, at hun ikke havde den fjerneste tanke om at ville gifte sig med mr. Bates, skønt han var "så køn og rødmosset en mand som nogen pige kunne ønske sig at få", gav sig til at understøtte mr. Bellamys opfordring.

"Kom, mr. Bates. Lad os nu få '*Roys Kone*'. Jeg vil hellere høre en god gammel sang som den, end alle de fine italienske trimmelanter!"

Tilskyndet af denne smigrende opfordring, stak mr. Bates sine tommelfingre ind i ærmegabene på sin vest, kastede sig tilbage i stolen med hovedet således stillet, at han kunne se lige mod zenith, og istemte en mærkværdig staccato gengivelse af "*Roys Kone fra Aldivalloch*". Man kan ganske vist bebrejde denne melodi dens overdrevne gentagelser, men dette var netop dens største anbefaling for det nærværende publikum, som fandt det så meget des lettere at synge koret med. Heller ikke formindskede det på nogen måde deres fornøjelse, at den eneste særegne omstændighed ved "*Roys Kone*", som mr. Bates' udtale tillod dem at opfange, var, at hun "narrede" ham – om det var med hensyn til havesager eller andre behageligheder, eller hvorfor hendes navn som en følge deraf bestandig skulle gentages med jubel, det forblev en uopløst gåde.

Mr. Bates sang dannede højdepunktet af aftenens underholdning, og kort efter skiltes selskabet ad – mrs. Bellamy måske for at drømme om kalkstøv, der fløj omkring imellem hendes pander og potter og giftesyge stuepiger, der ikke havde tanke for de ufejede kroge – og mrs. Sharp for at synke hen i behagelige drømmerier om selvstændig husholdning i mr.

Bates' cottage, uden nogen klokke at lyde og med frugt og grøntsager efter behag.

Caterina besejrede snart alle fordomme imod sit udenlandske blod, for hvilke fordomme kan stå sig imod hjælpeløshed og kaudervælsk pludren? Hun blev hele husets kæledægge og fortrængte sir Christophers daværende yndlingshund, mrs. Bellamys to kanariefugle og mr. Bates' største Dorking-høne til rent sekundære stillinger. Følgen var, at i løbet af én sommerdag gennemgik hun en hel kæde af erfaringer, begyndende med den noget surladne velvilje i mrs. Sharps ammestue-tugt. Derefter kom den højtidelige overdådighed i Hendes Nådes dagligstue og måske æren af et ridt på sir Christophers knæ, undertiden efterfulgt af et besøg med ham i staldene, hvor Caterina snart lærte at høre de store, lænkede blodhunde gø uden at græde, og at sige med pralende tapperhed, alt imens hun klyngede sig til sir Christophers ben, "gør ikke Tina fortræd". Derpå skulle måske mrs. Bellamy ud at samle rosenblade og lavendler ind, og Tina blev gjort stolt og lykkelig ved at få lov til at bære en håndfuld i sin busseronne, men endnu lykkeligere når de skulle spredes ud på lagener for at tørres, og hun kunne sidde ned imellem dem som en lille frø, og få dem øst ud over sig i vellugtende strømme. En anden hyppig fornøjelse var at gøre en runde med mr. Bates gennem køkkenhaverne og drivhusene, hvor de rige klaser af grønne og blå druer hang ned fra loftet, alt for langt borte til at kunne nås af den lille gule hånd, som ikke kunne lade være at strække sig op imod dem; og hånden kunne også være sikker på til sidst at blive stillet tilfreds med en eller anden fin, velsmagende frugt eller sødtduftende blomst. Vist og sandt er det, at der altid var

en eller anden, som i de lange, ensformige dage på det store landsæde ikke havde noget bedre at tage sig for end at lege med Tina, så at den lille sydlandske fugls nordiske rede var foret med ømhed og kærtegn og smukke ting. En kærlig, følsom natur som hendes var kun alt for udsat for under en sådan opfostring at blive gjort aldeles uskikket til at gå nogen hårdere erfaring i møde, så meget mere, som der var glimt af heftig modstand mod enhver som helst optugtelse, der havde et strengt eller ukærligt anstrøg. For det eneste, Caterina viste nogen tidlig udvikling i, var et vist anlæg til hævngerrighed. Da hun var fem år gammel, hævnede hun sig for et ubehageligt forbud ved at hælde blækhuset ud i mrs. Sharps arbejdskurv; og engang, da lady Cheverel tog hendes dukke fra hende, fordi hun i sin kærlighed til den slikkede farven af dens ansigt, krøb den lille heks lige op på en stol og kastede en blomstervase ned, som stod på en etagére. Dette var for øvrigt omtrent den eneste gang, hendes vrede fik magt over hendes ærefrygt for lady Cheverel, der havde den indflydelse over hende, som altid følger med godhed, der aldrig smelter til kærtegn og vel er streng, men dog altid viser sig ens.

Lidt efter lidt blev den lykkelige ensformighed på Cheverel afbrudt på den måde, mr. Warren havde forudsagt. Vejene gennem parken blev opkørt af arbejdsvogne, der førte ladninger af sten fra et nærliggende stenbrud, den grønne borggård blev dækket af kalkstøv, og det fredelige hus genlød af støj. I de påfølgende ti år var sir Christopher beskæftiget med den arkitektoniske forvandling af sin gamle familiebolig, og foregreb således ved sin personlige smags tilskyndelse den almindelige reaktion fra den smagløse efterligning af den

palladiske stil, til genindsættelsen af den gotiske, som betegnede slutningen af det attende århundrede. Til denne havde han sat sit hjerte, med en udelukkende bestemthed, som blev betragtet med ikke liden foragt af hans rævejagende naboer, der undrede sig højligen over, at en mand med noget af Englands bedste blod i sine årer kunne være lav nok til at økonomisere i sin kælder og indskrænke sit stutteri til to gamle køreheste og et øg, for den fornøjelse at ride på en kæphest og spille arkitekt. Deres koner fandt ikke så meget at dadle med hensyn til kælderen og staldene, men de var veltalende i deres medynk med stakkels lady Cheverel, som ikke havde mere end tre værelser ad gangen at bo i, som måtte blive afsindig af spektaklet og fik sit helbred undergravet af usunde dunster. Det var lige så galt som at have en mand med astma. Hvorfor lejede sir Christopher dog ikke et hus til hende i Bath eller i det mindste, dersom han da endelig skulle tilbringe sin tid med at have opsigt med håndværksfolk, et eller andet sted i omegnen af herregården? Denne medlidenhed var imidlertid ganske overflødig; for skønt lady Cheverel ikke delte sin mands begejstring for arkitektur, havde hun dog alt for strenge anskuelser om en hustrus pligter og alt for dyb en ærefrygt for sir Christopher, til at anse underkastelsen for en byrde. Hvad sir Christopher angik, da var han fuldkommen ligegyldig for kritik. "En stivsindet grillefænger," sagde hans naboer. Men jeg, som har set Cheverel slot, således som han efterlod det til sine arvinger, finder i denne hans ufravigelige stræben for et arkitektonisk mål, hvis idé han gennemførte ved mange års planmæssige personlige anstrengelser, snarere noget af geniets ild, og et stærkt vidnesbyrd om hans viljes ubøjelighed; og ved

at vandre gennem disse værelser med deres rige lofter og sparsomme bohave, som fortæller om, hvorledes alle overflødige penge var blevet anvendt førend den personlige velvære var kommet i betragtning, har jeg følt, at i denne gamle engelske baronet boede der noget af den sublime ånd, som adskiller kunst fra luksus og tilbeder skønheden uden al selvkærlighed.

Mens Cheverel slot således udviklede sig fra hæslighed til skønhed, voksede Caterina op fra en lille gul pusling til en hvid pige, rigtignok uden nogen bestemt skønhed, men med en vis let, æterisk ynde, som med hendes store, mørke, ligefrem bønfaldende øjne og en stemme, der i dens sagte melodiske klang mindede om skovduens elskovstriller, gav hende et ganske eget trylleri. Men ulig bygningen, var Caterinas udvikling ikke resultatet af nogen planmæssig eller omhyggelig uddannelse. Hun voksede op så noget nær som primulaerne, som gartneren ikke har noget imod at se indenfor sine enemærker, men som han heller ingen umage gør sig for at kultivere. Lady Cheverel lærte hende at læse og skrive og at sige sin katekismus; mr. Warren, som var en god regnemester, gav hende timer i regning, og mrs. Sharp indviede hende i alle nålens mysterier. Men i lang tid var der ingen tanke om at give hende nogen fuldstændigere opdragelse. Der er meget muligt, at Caterina til sin dødsdag troede, at jorden stod stille og at solen og stjernerne bevægede sig rundt om den; men så var da for den sags skyld det samme tilfældet både med Helene og Dido, med Desdemona og Julie, hvoraf jeg uddrager det håb, at min Caterina ikke vil blive anset for mindre værdig til at være heltinde af den grund. Sandheden er, at med én undtagelse

bestod hendes eneste talent i at kunne elske; men deri tror jeg heller ikke, at selv den mest astronomiske kvinde kunne have overgået hende. Forældreløs og protegé, som hun var, fandt dette hendes hovedtalent rigelig anvendelse på Cheverel slot, og Caterina havde flere folk at elske end mangen lille dame eller herre, der har fuldt op af sølvbægere og kødelige slægtninge. Jeg tror, den første plads i hendes barnlige hjerte blev givet til sir Christopher, for små piger er tilbøjelige til at kaste deres kærlighed på den mand, der ser smukkest ud af dem, der er for hånden, især da han sjældent har noget at gøre med opdragelsen. Næst efter baronetten kom Dorcas, den muntre, rødkindede pige, som var mrs. Sharps adjudant i barnekammeret og således spillede rosinens rolle i en dosis sennesblade. Det var en sørgelig dag for Caterina, da Dorcas holdt bryllup med kusken og drog bort med en levende følelse af ophøjelse i verden, for at præsidere over et værtshus i den lille støjende by Sloppeter. En lille porcelænsæske, som bar indskriften: "Skønt tabt for synet, dog kær for erindringen", som Dorcas sendte hende til erindring, hørte endnu ti år efter til Caterinas kæreste skatte.

Hendes andet talent var, som man vel har gættet, musik. Da den kendsgerning, at Caterina havde et mærkværdigt øre for musik og en endnu mere bemærkelsesværdig stemme, tiltrak sig lady Cheverels opmærksomhed, var denne opdagelse meget velkommen både for hende og for sir Christopher. Lady Cheverel ofrede megen tid på det; og da den hurtighed, hvormed Tina gjorde fremskridt, overtraf al forventning, blev en italiensk syngemester engageret på flere år til at tilbringe nogle måneder ad gangen på Cheverel slot. Denne uventede

begavelse gjorde en stor forandring i Caterinas stilling. Efter disse første år, hvori små piger bliver dægget for ligesom hundehvalpe eller kattekillinger, kommer der en tid, hvor det synes mindre klart, hvad de kan du til, i særdeleshed når de som Caterina ikke giver noget særdeles løfte om kløgt eller skønhed, og det kan ikke overraske, at der i denne uinteressante periode ingen egentlig plan blev lagt for hendes fremtidige stilling. Hun kunne jo altid hjælpe mrs. Sharp, hvis det skulle vise sig, at hun ikke var skikket til andet, når hun voksede til; men nu gjorde denne sjældne sangens gave hende kær for lady Cheverel, der elskede musik over alle ting, og det forenede hende tillige med glæderne i selskabsværelset. Umærkeligt kom hun til at blive betragtet som en af familien, og tjenerskabet begyndte at forstå, at miss Sarti dog til syvende og sidst skulle være en dame.

"Og det er justement også det ene rigtige," sagde mr. Bates, "for hun har ikke snittet af en tøs, der må arbejde for sit brød; hun er så nysselig og fin som en ferskenblomst – hun er ligesom en irisk, med ikke mere legeme end netop lige til at rumme hendes stemme i."

Men længe før Tina havde nået dette punkt af sin historie, var der begyndt en ny æra for hende ved ankomsten af en yngre kammerat, end nogen hun hidtil havde kendt. Da hun ikke var mere end syv år begyndte en myndling af sir Christopher – en knøs på femten år, ved navn Maynard Gilfil – at tilbringe sine ferier på Cheverel slot og fandt der ingen legekammerat så meget efter sit sind som Caterina. Maynard var en kærlig dreng, der vedligeholdt en tilbøjelighed for hvide kaniner, tamme egern og marsvin, måske lidt ud over den alder, hvor

unge herrer sædvanligvis plejer at se ned på sådanne fornøjelser som barnagtige. Han var også meget hengiven til at fiske og til tømmerhåndværket, betragtet som en skøn kunst, uden lave hensyn til det nyttige. Og i alle disse fornøjelser var det hans fryd at have Caterina til kammerat, at give hende små kælenavne, at svare på hendes forundrede spørgsmål og have hende løbende i hælene på sig, ligesom man kan se en bologneser løbe lige i hælene på en stor hønsehund. Hver gang Maynard skulle tilbage til skolen, var der en lille afskedsscene.

"Glem mig ikke, Tina, til jeg kommer tilbage igen. Du skal få lov til at beholde alle de snører vi har lavet; men pas på at marsvinet ikke dør. Kom, giv mig et kys og lov mig, at du ikke vil glemme mig."

Da årene skred frem og Maynard gik over fra skolen til kollegiet og fra en opløben knøs til en kraftig ung mand, antog selvfølgelig deres kammeratskab i ferierne en anden form, men vedligeholdt altid en broderlig og søsterlig fortrolighed. Hos Maynard var den drengeagtige tilbøjelighed vokset til en brændende kærlighed. Blandt alle de mange arter af første kærlighed, er den, der begynder i barnligt kammeratskab, den stærkeste og varigste: når lidenskaben kommer og forener sin styrke med lang hengivenhed, står kærligheden i sit løvspring. Og Maynard Gilfils kærlighed var af den art, at den lod ham foretrække at blive pint af Caterina for enhver fornøjelse borte fra hende, som den mest gavmilde troldmand kunne have opfundet for ham. Det er måden med disse store, sværlemmede mænd, lige fra Samson og nedefter. Hvad Tina angik, den lille heks, så var hun ganske på det rene med, at Maynard var hendes slave; han var den eneste person i verden, med hvem

hun gjorde, hvad hun havde lyst til; og jeg behøver vel ikke at sige, at dette var tegn på, at hendes hjerte var fuldkommen uskadt, så vidt ham angik; for en lidenskabelig kvindes kærlighed er altid overskygget af frygt.

Maynard bedrog sig ikke i sin fortolkning af Caterinas følelser, men han nærede det håb, at hun dog engang ville komme til at holde nok af ham til at modtage hans kærlighed. Og så ventede han da tålmodigt på den dag, da han kunne vove at sige: "Caterina, jeg elsker dig."

Man ser, han ville været tilfreds med meget lidt, da han var en af de mænd, der går livet igennem uden at gøre den mindste larm angående sig selv, idet han hverken anså sin kjoles snit eller sin suppes smag eller dybden af en tjeners buk for at være af ringeste vigtighed. Han tænkte – tosset nok, som elskere altid tænker – at det var et godt varsel for ham, da han kom til at bo på Cheverel slot i egenskab af huskapellan der og hjælpepræst i et nabosogn, idet han dømte falskelig fra sig selv, at vane og hengivenhed var den bedste vej til kærlighed. Sir Christopher tilfredsstillede forskellige følelser ved at ansætte Maynard som kapellan i sit hus. Han holdt af den gammeldags værdighed, dette huslige tilbehør gav; han holdt af sin myndlings selskab; og da Maynard havde nogen privat formue, kunne han tage sig livet let i dette behagelige hjem, hvor han kunne holde sin egen jagthund og kun havde en mild dagsorden af huslige pligter at varetage indtil Cumbermore-kaldet blev ledigt, hvor han da kunne blive bosat for livet i slottets nabolag. "Med Caterina til kone oven i købet," begyndte sir Christopher snart at tænke; for mens den gode baronet på ingen måde var hurtig til at forudsætte, hvad der var

ubehageligt og modsat hans anskuelse af, hvad der skikkede sig. var han meget hurtig til at se, hvad der kunne passe til hans egne planer; og angående tilstanden af Maynards følelser, så havde han først gættet sig til dem og senere forvisset sig om dem ved ligefremme spørgsmål. Han sprang straks til den slutning, at Caterina var af samme tanker, eller i alt fald ville blive det, når hun blev gammel nok til det; for foreløbig var hun alt for ung til at noget afgørende kunne siges eller gøres.

Imidlertid indtraf der omstændigheder, som, skønt de ikke gjorde nogen forandring i sir Christophers planer og udsigter, forandrede mr. Gilfils håb til frygt og gjorde det klart for ham, ikke alene at Caterinas hjerte sandsynligvis aldrig ville blive hans, men at det var givet helt og holdent til en anden.

En eller to gange i Caterinas barndom havde der været en anden dreng som gæst på slottet, noget yngre end Maynard Gilfil – en dejlig dreng med brune krøller og rige klæder, som Caterina havde set på med stor beundring. Det var Anthony Wybrow, en søn af sir Christophers yngre søster og udvalgt arving til Cheverel herresæde. Baronetten havde ofret en stor sum og endog forringet de midler, han skulle udføre sine bygningsplaner med, blot for at ophæve fideikommiset på sit gods og gøre denne dreng til sin arving – bevæget til dette skridt – det gør mig ondt at måtte sige det – ved en uforsonlig strid med sin ældre søster; for den evne at kunne tilgive hørte ikke til sir Christophers dyder. Endelig, ved Anthonys moders død, da han ikke længere var en lokkehovedet dreng, men en høj ung mand med kaptajnsbestalling, blev Cheverel slot også hans hjem, hver gang han var borte fra sit regiment. Caterina var dengang en lille dame på mellem seksten og sytten år, og jeg

behøver ikke at spilde mange ord på at forklare, hvad man vil indse var den naturligste ting i verden.

Der var ikke megen selskabelighed på herregården, og kaptajn Wybrow ville have fundet det langt kedeligere der, hvis Caterina ikke havde været der. Det var så behageligt at vise hende opmærksomheder – at tale til hende med sagte stemme, at se hendes søde forvirring, den fine rødme, der farvede hendes blege kind, og det flygtige, frygtsomme blik fra hendes mørke øjne, når han roste hendes sang, mens han lænede sig over pianoet ved hendes side. Det var også en fornøjelse at stikke den kapellan ud, med samt hans svære lægge! Hvilken forfængelig mand modstår vel den fristelse, at fortrylle en kvinde og at fordunkle en anden mand? – i særdeleshed når det er fuldkommen klart for ham selv, at han intet ondt har i sinde og nok skal lade alt komme i orden igen lidt efter lidt. Efter atten måneders forløb, af hvilke kaptajn Wybrow havde tilbragt lang tid på Cheverel, fandt han imidlertid, at sagerne havde nået et punkt, som han aldeles ikke havde tænkt sig. Sagte tale havde ført til ømme ord, og ømme ord havde fremkaldt et gensvar i blikke, som gjorde det umuligt ikke at fortsætte elskovslegens *crescendo*. At vide sig tilbedt af en lille yndefuld, mørkøjet pige, der synger som en engel og som ingen har nødig at foragte, er en behagelig følelse, omtrent som at ryge den fineste latakia, og denne følelse pålægger også en vis gengæld af ømhed som en pligt.

Måske man synes, at kaptajn Wybrow, som vidste, at det ville være latterligt for ham at drømme om giftermål med Caterina, må have været et ryggesløst udskud, fordi han vandt hendes kærlighed på denne måde. Aldeles ikke! Han var en ung mand

uden heftige lidenskaber, der sjældent blev forledet til nogen opførsel, han ikke kunne give sig selv en rimelig forklaring på. Og den lille skrøbelige Caterina var en kvinde, der snarere satte fantasien og følelsen i bevægelse, end sanserne. Han nærede virkelig meget venlige følelser for hende og ville meget muligt have elsket hende – hvis han havde været i stand til at elske nogen. Men naturen havde ikke udstyret ham med denne evne. Den havde givet ham en beundringsværdig figur, de hvideste hænder, de fineste næsebor og et stort beløb af rolig selvtilfredshed; men, ligesom for at frelse så fint et stykke arbejde fra enhver fare for at blive sønderbrudt, havde den skånet ham for alle stærke følelser. Der var ingen liste på ungdommelige vildfarelser at føre til protokols imod ham, og sir Christopher og lady Cheverel anså ham for den bedste af alle nevøer, den mest tilfredsstillende arving, fuld af taknemmelig ærbødighed mod dem, og, fremfor alle ting, ledet af en sikker pligtfølelse. Kaptajn Wybrow gjorde altid det, der var lettest og behageligst for ham, af pligt. Han klædte sig ødselt, fordi det var en pligt, han skyldte sin stilling; af pligtfølelse rettede han sig efter sir Christophers ubøjelige vilje, som det ville være lige så besværligt som unyttigt at modsætte sig; og da han var svag af konstitution, var han, af pligt, omhyggelig for sit helbred. Hans sundhedstilstand var det eneste punkt, hvori han voldte sine venner bekymring, og det var på grund af det, at sir Christopher ønskede at se sin søstersøn tidligt gift, så meget mere, som der just nu viste sig en udsigt til et parti efter baronettens eget hjerte. Anthony havde set og beundret miss Asher, eneste barn af en dame, der havde været sir Christophers første kærlighed, men som, hvad der jo hændes i denne verden,

havde giftet sig med en anden baronet end ham. Miss Ashers fader var nu død, og hun var i besiddelse af et smukt gods. Hvis hun, som rimeligt var, skulle vise sig modtagelig for Anthonys persons og karakters fortjenester, kunne intet gøre sir Christopher så lykkelig, som at se et giftermål, hvoraf man kunne vente, at det ville sikre Cheverel gods mod at falde i urette hænder. Anthony var allerede tidligere blevet venligt modtaget af lady Asher, som en nevø af hendes ungdomsven; hvorfor skulle han nu ikke tage til Bath, hvor hun og hendes datter dengang opholdt sig, fortsætte bekendtskabet og vinde en smuk brud, af god fødsel og med tilstrækkelig rigdom.

Sir Christophers ønsker blev meddelt til hans nevø, som straks tilkendegav sin beredvillighed til at føje sig efter dem – af pligtfølelse. Caterina blev med ømhed underrettet af sin elsker om det offer, der fordredes af dem begge, og tre dage efter forefaldt den afskedsscene, læseren har været vidne til i galleriet, om aftenen før kaptajn Wybrows afrejse til Bath.

5

For følelser, der skærpes af en alt betagende frygt, er urets ubønhørlige tik-tak ligesom smertens stadigt gentagne pulseren. Det samme er tilfældet med naturens store urværk: gåseurter og smørblomster viger pladsen for de brune bølgende græsarter med det rødlige anstrøg af vild syre; det bølgende græs falder og engene ligger som smaragder, indfattede af de bugnende hække; det gulbrune korn begynder at bøje sig under vægten af det fulde aks; høstfolkene færdes imellem det, og snart står det bundet i neg; ikke længe efter står de gule stubbe pletvis side om side med den mørke jord, som ploven allerede vælter op for at berede den til at modtage den nytærskede udsæd. Og denne overgang fra skønhed til skønhed, der for den lykkelige er som en bekendt melodis strømninger, som for mangt et hjerte betegner den fremskridende nærmelse af en forudfølt smerte – den synes at fremskynde det øjeblik, da frygtens skygge skal efterfølges af fortvivlelsens virkelighed.

Hvor forfærdelig hastigt syntes ikke sommeren 1788 at svinde for Caterina. Roserne visnede tidligere, og rønnens bær var utålmodigere end ellers efter at rødme og kalde det efterår frem, hvor hun skulle stå ansigt til ansigt med sin smerte og være vidne til, at Anthony skænkede alle sine ømme ord, alle sine kærlige blikke til en anden.

Før juli måned var til ende havde kaptajn Wybrow allerede skrevet, at lady Asher og hendes moder agtede at flygte bort fra heden og munterheden i Bath til den skyggefulde ro på deres gods Farleigh, og at han var indbudt til at gøre dem selskab. Af

hans breve fremgik, at han var på en fortræffelig fod med damerne, og der var ingen hentydning til nogen rival, hvorfor sir Christopher også var mere end sædvanlig strålende og munter efter at have læst dem. Endelig, hen imod slutningen af august, kom anmeldelsen om, at han var antagen bejler, og efter megen komplimenterende og lyttende brevveksling imellem de to familier blev det bestemt, at lady Asher og hendes datter i september skulle aflægge et besøg på Cheverel slot, for at Beatrice kunne gøre bekendtskab med sine tilkommende slægtninge, og alle nødvendige arrangementer aftales. Kaptajn Wybrow ville blive på Farleigh så længe og ledsage damerne på rejsen.

I mellemtiden havde enhver på Cheverel slot noget at gøre med forberedelserne til gæsternes komme. Sir Christopher var optaget af rådslagninger med sin godsforvalter og sin juridiske konsulent, og havde desuden travlt med at uddele ordrer til alle andre og navnlig med at anspore Francesco til at gøre den store sal færdig. Mr. Gilfil havde fået det ansvar at skaffe en damehest, da miss Asher var en ivrig rytterske. Lady Cheverel havde usædvanlige besøg at gøre og indbydelser at udstede. Mr. Bates' grønsvær, grusgange og blomsterbede var altid i en så fuldendt orden, at der ikke var noget ekstraarbejde at gøre i haven, uden lidt ekstrabrummen på undergartneren, og dette tillæg forsømte mr. Bates ikke.

Lykkeligvis for Caterina havde hun også sit hverv til at udfylde den lange sørgelige dag med. Det bestod i at fuldende et stolesæde, der skulle komplettere et sæt broderede møbelbetræk til selskabsværelset, lady Cheverels årelange arbejde, og det eneste af den slags, der var værd at lægge mærke

til på slottet. Over dette broderi sad hun med kolde læber og bankende hjerte, glad over, at den spændende fornemmelse, så længe dagen varede, syntes at modarbejde de tårer, som vendte tilbage med natten og ensomheden. Mest forskrækket blev hun, når sir Christopher nærmede sig hende. Baronettens øjne var klarere og hans skridt mere elastiske end nogensinde, det forekom ham, at kun sløve trælle sjæle kunne andet end være friske og jublende i en verden, hvor alting gik så godt. Den kære gamle herre var gået livet igennem, lidt vel triumferende over sin viljes kraft, og nu skulle hans sidste plan lykkes og Cheverel gods gå over til en kommende arving af hans egen slægt, som han endnu ville kunne opleve at se som en smuk ung fyr med i det mindste dun på hagen. Ja, hvorfor ikke? Man er jo endnu ung, når man er tres. Sir Christopher havde da altid en eller anden spøg at sige til Caterina. "Nå, lille abekat, nu må du være rigtig ved stemme; du er jo slottets sanger. Og pas på, at du har en smuk kjole og et nyt bånd at tage på; du behøver ikke at være klædt i gråbrunt, fordi du er en sangfugl." Eller også: "Næste gang er det din tur at blive bejlet til, Tina; men gå så ikke hen og påtag dig et knibsk væsen; der skal handles godt med Maynard, siger jeg dig."

Caterinas kærlighed til den gamle baronet hjalp hende til at fremtvinge et smil, når han klappede hendes kind og så venligt på hende; men i sådanne øjeblikke følte hun det allermest vanskeligt ikke at briste i gråd. Lady Cheverels samtale og nærværelse var ikke så angribende, for Hendes Nåde følte kun en rolig tilfredshed ved denne familiebegivenhed; en følelse, som end yderligere nedstemtes af lidt skinsyge over sir Christophers forventede glæde ved gensynet af lady Asher, der

havde bevaret sig i hans erindring som en dueøjet skønhed på seksten år, som havde vekslet hårlokker med ham inden hans første udenlandsrejse. Lady Cheverel ville hellere have døet end tilstået dette, men hun kunne ikke lade være at håbe, at han skulle blive skuffet ved at se lady Asher igen, og føle sig skamfuld over nogensinde at have fundet hende yndig.

Mr. Gilfil iagttog Caterina i disse dage med blandede følelser. Hendes lidelse gik ham til hjertet, og dog var han også for hendes skyld glad over, at en kærlighed, som der aldrig kunne komme noget godt ud af, ikke længere skulle næres med falske forhåbninger, og hvor kunne han lade være at sige sig selv: "Måske, når nogen tid er gået vil Caterina dog blive træt af at græmme sig over den koldhjertede laps, og så ..."

Endelig kom den forventede dag, og den klareste septembersolbelyste de gulnende lindetræer, da lady Ashers vogn, omtrent kl. 5, kørte op under portalen. Caterina, der sad ved sit arbejde i sit eget værelse, hørte hjulenes rullen, snart efterfulgt af gåen med døre og lyden af stemmer i korridoren. Hun kom da i tanker om, at spisetiden var kl. 6 og at lady Cheverel havde ønsket, hun skulle være tidligt på pletten; hun sprang op for at klæde sig på og var glad ved at mærke, at hun pludselig følte sig stærk og modig. Nysgerrighed efter at se miss Asher, tanken om at Anthony var i huset, ønsket om ikke at se ufordelagtig ud, var følelser der skænkede hendes læber farve og gjorde hende det let at yde toilettet al opmærksomhed. Man ville sagtens bede hende om at synge i aften og hun ville synge godt; miss Asher skulle ikke tro, at hun var ganske uden betydning. Og så iførte hun sig da sin grå silkekjole og sit kirsebærrøde bånd, med lige så megen omhu som om hun selv

havde været den forlovede, og glemte heller ikke de røde perleørenringe, som sir Christopher havde sagt til lady Cheverel, at hun skulle give hende, fordi Tina havde sådanne nydelige små øren.

Hvor hurtig hun end havde været, fandt hun dog sir Christopher og lady Cheverel i selskabsværelset, passiarende med mr. Gilfil om, hvor smuk miss Asher var, men hvor ganske ulig sin moder; hun lignede åbenbart kun faderen.

"Ej, ej!" sagde sir Christopher, idet han vendte sig om, for at se på Caterina, "hvad synes du om det, Maynard? Har du nogen finde set Tina se så nydelig ud? Se, se, den lille grå kjole er nok lavet af en stump af en af myladys, er den ikke? Der behøves nok ikke stort mere end et lommetørklædes størrelse til at klæde den lille abekat på med!"

Også lady Cheverel, skinnende med rolig klarhed ved den sikkerhed, som et eneste blik havde givet hende om lady Ashers ubetydelighed, tilsmilede hende sit bifald, og Caterina var i en af disse stemninger af selvbeherskelse og ligegyldighed, der indtræder ligesom ebben mellem lidenskabernes stigen. Hun trak sig tilbage til fortepianoet og gav sig til at ordne sine noder, ingenlunde ufølsom for den fornøjelse alt imens at blive betragtet med beundring, og mens hun tænkte på, at næste gang døren gik op, ville kaptajn Wybrow træde ind, og på, hvor oprømt hun da ville tale med ham. Men da hun hørte ham komme, og duften af roser strømmede hende i møde, følte hun en pludselig bevægelse i hjertet. Hun vidste af intet førend han trykkede hendes hånd og sagde på den gamle fri måde: "Nå, Caterina, hvordan har De det? De ser jo ganske blomstrende ud."

Hun følte sine kinder blive røde af vrede over, at han kunne tale til hende og se på hende med en så fuldstændig ugenerthed. Var han da så heftigt forelsket i en anden, så han ikke engang *mindedes*, hvad han havde følt ser *hende*? Men næste øjeblik indså hun sin urimelighed; "som om han i det øjeblik kunne forråde nogen følelse!"

Disse modstridende følelser forlængede betydeligt det par minutter, som forløb inden døren atter åbnedes, og hendes egen såvel som alle de andres opmærksomhed optoges af de to damers indtræden.

Datterens udseende blev endnu mere slående ved den modsætning som det frembød til moderens, en trind midaldrende dame, hvis ubestemte træk vel i ungdommen kunne have haft en blondines rose- og liljeskønhed. Miss Asher var høj, med en smuk, om end stærkt bygget figur, og en holdning, der på engang udtrykte ynde og selvtillid; hendes mørkebrune hår hang, uberørt af pudder, i tætte krøller om hendes ansigt, mens de bagtil faldt hende i lange lokker ned ad nakken. Hendes smukt rundede kinders glimrende farve eg den fint formede lige næse gav hende indtrykket af en slående skønhed, til trods for et par almindelige brune øjne, en smal pande og tynde læber. Hun var klædt i sorg og hendes crepekjoles matte sorthed, hist og her oplivet af stenkulssmykker, fremhævede med stor virkning hendes hudfarve og hendes runde armes hvidhed. Det første *coup d'œil* var blændende, og da hun stod der med et yndigt smil og så ned på Caterina, som lady Cheverel forestillede for hende, syntes det stakkels lille væsen for første gang ret at føle det umulige i sin fordums drøm.

"Vi er henrykte over Deres bolig, sir Christopher," sagde lady Asher med en slags mat fornemhed, som hun syntes at kopiere efter en anden; "jeg er bange for, at Deres nevø har fundet Farleigh at være et gyselig uordentligt sted. Stakkels sir John var så grumme skødesløs med at holde huset og haven i stand. Jeg talte tit med ham om det, men han sagde: 'Å hvad! så længe mine venner finder et godt bord og en god flaske vin, bryder de sig ikke om, at lofterne er noget tilrøgede!' Han var gæstfri, stakkels sir John."

"Jeg finder udsigten over slottet fra parken, ligesom man er kommet over broen, særdeles smuk," faldt miss Asher temmelig hurtigt ind, som om hun var bange for, at moderen skulle sige noget uheldigt, "og fornøjelsen ved det første syn var så meget større, som Anthony slet ingen beskrivelse har villet give i forvejen: han ville ikke fordærve det første indtryk ved falske forestillinger. Jeg længes efter at gå huset igennem, sir Christopher, og høre om alle Deres byggeplaner, som Anthony siger har kostet Dem så megen tid og så meget studium."

"Tag Dem i agt for at få en gammel mand til at tale om fortiden, min kære," sagde baronetten, "jeg håber, vi skal finde på noget morsommere for Dem, end at gennemgå mine gamle grundtegninger og planer. Vor ven mr. Gilfil her har fundet en dejlig hoppe til Dem, så De kan strejfe egnen igennem efter hjertens lyst. Anthony har ladet os vide, hvad De er for en ypperlig rytterske."

Miss Asher vendte sig til mr. Gilfil med sit mest strålende smil og takkede ham med al den udsøgte venlighed, som dén anvender, der vil fortrylle og er vis på, at det skal lykkes.

"Jeg beder Dem, tak mig ikke før De har prøvet hesten," sagde mr. Gilfil. "Lady Sara Linter har redet den i de sidste par år; men den ene dames smag kan jo være lige så for skellig fra den andens med hensyn til heste, som i så mange andre ting."

Mens denne samtale gik for sig, stod kaptajn Wybrow lænet til kaminpladen og nøjedes med under sine halvtlukkede øjenlåg at sende miss Asher svar på de blikke, som hun uafladelig tilkastede ham, mens hun talte. "Hun er meget forelsket i ham," tænkte Caterina; men hun følte sig lettet ved, at Anthony var så passiv i sin opmærksomhed. Hun syntes også, at han så blegere og mattere ud end sædvanlig. "Hvis han blot ikke vil holde så grumme meget af hende – hvis han undertiden ville tænke med bedrøvelse på det forbigangne, så tror jeg, jeg kunne tåle det alt sammen og glæde mig over at se sir Christopher så lykkelig."

Ved middagsbordet var der en lille tildragelse, som bestyrkede hende i disse tanker. Da de var ved desserten, stod der en gelé i nærheden af kaptajn Wybrow, og da han selv havde lyst til noget af den, bød han den først til miss Asher; hun blev rød og sagde i en noget skarpere tone end sædvanlig: "Har du virkelig endnu ikke lært, at jeg aldrig spiser gelé!"

"Gør du ikke?" sagde kaptajn Wybrow, hvis iagttagelsesevne ikke var så fin, at han bemærkede denne gradsforskel i tonen, "jeg troede, du holdt af det; jeg synes altid, der var sådan noget på bordet på Farleigh."

"Det lader ikke til, at du bekymrer dig stort om, hvad jeg holder af eller ikke holder af."

"Jeg er alt for optaget af den lykkelige tanke, at du holder af mig," lød svaret *ex officio* i sølvklare toner.

Denne lille episode blev upåagtet af alle, undtagen Caterina. Sir Christopher hørte med høflig opmærksomhed på lady Ashers beretning om hendes sidste kok, som var så udmærket til saucer og af den grund havde vundet sir Johns yndest – han var så egen med sine saucer, sir John så de havde beholdt ham i seks år, selv om hans postejer var elendige. Lady Cheverel og mr. Gilfil morede sig over Rupert, den store hund, der havde stukket sit mægtige hoved ind under sin herres arm, og nu, efter at have snuset til indholdet af baronettens tallerken, tog et overblik over alle retterne.

Da damerne igen var i selskabsværelset, kom lady Asher snart dybt ind i en udvikling til lady Cheverel af hendes anskuelser med hensyn til at begrave folk i uld.

"Vist må de have en ulden dragt, det er jo efter forordningen, men det hindrer da ikke i at give dem linned underneden. Jeg sagde altid, om så sir John døde den dag i morgen, så ville jeg begrave ham i hans skjorte. Det gjorte jeg også, og jeg vil råde Dem til at gøre det samme med sir Christopher. De har nok aldrig set sir John, lady Cheverel? Han var en høj, fø'r mand med en næse akkurat som Beatrices, og grumme egen med sine skjorter var han."

Miss Asher havde imidlertid sat sig hos Caterina, og med den smilende venlighed, som syntes at udtrykke, at "jeg er virkelig slet ikke stolt, skønt man kunne vente det af mig", sagde hun: "Anthony har fortalt mig, at De synger så udmærket smukt; jeg håber, vi får det at høre i aften."

"Åh ja," svarede Caterina roligt, uden et smil, "jeg synger altid, når man ønsker, at jeg skal synge."

"Jeg misunder Dem sådan et yndigt talent. Tænk Dem, jeg har slet intet øre for musik, jeg kan ikke nynne den simpleste melodi, og jeg elsker dog musik; er det ikke uheldigt? Kaptajn Wybrow siger, at De vil lade os få lidt musik hver dag."

"Jeg tænkte ikke, De brød Dem så meget om musik, når De intet øre har for den," sagde Caterina, hvis ligefremme alvor næsten lød som satire.

"Å, jeg forsikrer Dem, jeg sværmer for den, og Anthony holder jo også så meget af den; det ville være så yndigt, om jeg kunne synge og spille for ham; skønt han siger, han holder mere af, at jeg ikke synger, det passer nu engang bedst til hans forestilling om mig. – Hvad slags musik holder De mest af?"

"Det ved jeg virkelig ikke; jeg holder af al slags smuk musik."

"Og holder De lige så meget af at ride som af at synge?"

"Nej, jeg rider aldrig. Jeg tror, jeg ville være grumme bange, hvis jeg skulle gøre det."

"Nej, det ville De ikke, så snart De fik lidt øvelse. Jeg har aldrig været det mindste bange; jeg tror Anthony er mere ængstelig for mig, end jeg selv. Siden jeg har begyndt at ride med ham, er jeg nødt til at være langt forsigtigere, fordi han straks bliver så forskrækket."

Caterina svarede ikke, men hun tænkte ved sig selv: "Jeg ville ønske, hun ville gå sin vej og ikke tale til mig; hun sidder her blot for at jeg skal beundre hendes godhed, og for at tale om Anthony."

Miss Asher tænkte på samme tid: "Den miss Sarti lader til at være en lille gås; det er musikalske folk jo tit. Men hun er smukkere end jeg havde ventet; Anthony sagde, hun ikke var køn."

Heldigvis lagde lady Asher i dette øjeblik beslag på sin datters opmærksomhed til de broderede puder, og miss Asher, der gik hen til sofaen på den modsatte side, var snart inde i en samtale med lady Cheverel om uldgarnsbroderi i almindelighed, mens hendes moder, som følte sig suspenderet dér, kom og satte sig ved siden af Caterina.

"Jeg hører, De har en sådan en mageløs stemme," var naturligvis den indledende bemærkning. "Alle italienere synger dejligt. Jeg rejste i Italien med sir John, da vi var nygift, og vi tog til Venedig, der, hvor man sejler omkring i gondoler, De ved. Jeg ser, De bruger ikke pudder, det gør Beatrice heller ikke; skønt mange mener, at hendes krøller ville se endnu bedre ud med pudder. Hun har sådan et stort hår, synes De ikke? Vor sidste kammerpige satte det meget bedre end denne; men kan De tænke Dem, hun gik med Beatrices strømper, før de kom i vask, og så kunne vi da ikke beholde hende, synes De vel?"

Caterina, der blot anså spørgsmålet for en retorisk form, fandt det overflødigt at svare; men lady Asher gentog: "synes De vel, vi kunne?" som om Tinas bifald var nødvendigt for hendes sindsro, og efter et svagt "Nej" vedblev hun:

"Det er sådan et besvær med kammerpiger, og Beatrice er så vanskelig så De ikke kan forestille Dem det. Jeg siger hende så tit: 'Kære, du kan aldrig vente at få nogen som er fuldkommen!' Den kjole, hun der har på – nu sidder den jo nydeligt – men den har været syet og pillet op to gange. Men hun ligner sir John, han var også så skrækkelig vanskelig med alt, hvad han selv skulle have, stakkels sir John. Er lady Cheverel vanskelig?"

"Temmelig. Men mrs. Sharp har været hendes kammerpige i tyve år."

"Da ville jeg såmænd ønske, at der var nogen udsigt til, at vi kunne beholde Griffin i tyve år; men jeg er bange for, at vi kommer til at skille os af med hende, fordi hendes helbred er så svagt, og hun er så egensindig, hun vil ikke drikke bitterte, som jeg vil have hende til. De ser også svag ud; De skulle endelig drikke kamillete om morgenen på fastende hjerte. Beatrice er nu så sund og stærk, hun tager aldrig medicin; men om jeg havde tyve pigebørn og de var svage, så skulle de alle sammen have kamillete; det styrker konstitutionen mere end noget andet. Vil De ikke nok love mig at drikke kamillete?"

"Tak," sagde Caterina, "jeg er slet ikke syg, jeg har altid været bleg og mager."

Lady Asher var vis på, at kamillete ville gøre en stor forandring – Caterina kunne jo bare prøve det – og således blev hun ved, dryppende som et jævnt styrtebad, indtil herrernes indtræden frembragte en afveksling, idet hun nu hængte sig fast ved sir Christopher, der formodentlig begyndte at føle, at det for de poetiske minders skyld er bedre ikke at mødes med sin første kærlighed efter fyrre års forløb. Kaptajn Wybrow sluttede sig naturligvis til sin tante og miss Asher, og mr. Gilfil søgte at befri Caterina for at sidde alene og stum, ved at fortælle hende om en af sine venner, der havde brækket armen og sat sin hest til om morgenen, uden at lægge mærke til, at hun næppe hørte ham, og stadig så hen til den anden ende af værelset. Det er en af skinsygens kvaler, at den aldrig kan vende øjnene bort fra, hvad der piner den.

Omsider følte alle en trang til at lettes for konversationens byrde – sir Christopher mest af alle – og det var derfor ham, som gjorde den velkomne bemærkning:

"Men Tina, skal vi da slet ingen musik have, inden vi sætter os til spillebordet? Jeg antager, Deres Nåde spiller kort?" tilføjede han, idet han erindrede sine pligter overfor lady Asher.

"Å ja! Stakkels sir John skulle have sit whistparti hver aften."

Caterina satte sig straks til klaveret, og næppe var hun begyndt at synge, førend hun havde den glæde at se kaptajn Wybrow nærme sig og snart indtage sin gamle plads. Denne bevidsthed gav hendes stemme ny styrke, og da hun mærkede, at miss Asher lidt efter lidt fulgte hende med alle de synlige beundringstegn, som viser manglen på virkelig nydelse, lød hendes sidste bravour-arie ikke just mindre godt, fordi den oplivedes af lidt triumferende foragt.

"Men De er jo bedre ved stemme end nogensinde, Caterina," sagde kaptajn Wybrow, da hun var færdig. "Det er temmelig forskelligt fra miss Hibberts smule pippen, som plejede at glæde os ovre på Farleigh, ikke sandt, Beatrice?"

"Jo, det er det rigtignok. De er et misundelsesværdigt væsen, miss – Sarti – Caterina – må jeg ikke nok kalde Dem Caterina? Jeg har hørt Anthony tale om Dem så tit, så jeg synes, jeg kender Dem godt – må jeg ikke nok sige Caterina?"

"Å ja, alle mennesker kalder mig Caterina, når de ikke siger Tina."

"Kom, lad os få mere sang, mere sang, lille abekat," råbte sir Christopher fra den anden side af salen; "vi har ikke fået nær nok endnu."

Caterina var meget villig til at adlyde, for mens hun sang var hun selskabets dronning, og miss Asher var henvist til at affektere beundring. Ak! hvilke følelser fremkaldte ikke allerede skinsygen i denne stakkels unge sjæl. Caterina, der havde

tilbragt sit liv som en lille fordringsløs sangfugl, der kælent søgte ly under de vinger, der udstrakte sig over hende, hvis hjerte kun havde slået i kærlighedens rolige takt, eller banket af en eller anden let beroliget frygt, hun begyndte nu at kende sejrsrusens og hadets vilde rørelser.

Da sangen var forbi, satte sir Christopher og lady Cheverel sig til whistbordet med lady Asher og mr. Gilfil, og Caterina satte sig ved baronettens side, som om hun ville følge med i spillet, for ikke i nogen måde at være de to elskende i vejen. Først var hun oplivet af sin lille triumf, og følte stolthedens kraft; men hendes øjne *måtte* se over til den anden side af kaminen, hvor kaptajn Wybrow havde sat sig tæt ved miss Asher og i denne stilling lagt armen over ryggen af hendes stol. Caterina begyndte at føle en kvælende fornemmelse. Næsten uden at se derhen kunne hun mærke, at han tog hendes arm for at betragte et armbånd; deres hoveder bøjedes tæt mod hinanden, hendes krøller berørte hans kind – nu førte han hånden til sine læber. Caterinas kinder brændte – hun kunne ikke sidde der længere; hun rejste sig, lod som om hun søgte efter noget, og slap endelig ud af stuen. Udenfor tog hun et lys og skyndte sig gennem gange og op ad trapper til sit værelse, hvis dør hun låsede af efter sig.

"O, jeg kan ikke holde det ud, jeg kan ikke holde det ud!" udbrød det stakkels barn ganske højt, mens hun foldede sine små hænder og trykkede dem imod sin pande, som om hun ville knuse den. Så gik hun hurtigt frem og tilbage i stuen.

"Og sådan skal det blive ved dag for dag, og jeg skal være nødt til at se på det."

Hun så sig om efter noget, som hun kunne kramme mellem hænderne; der lå et kammerdugstørklæde på bordet; hun tog det og rev det i strimler, mens hun gik op og ned, og så trykkede hun dem sammen i hårde kugler i hånden.

"Og Anthony," tænkte hun, "han kan gøre det uden at bryde sig om, hvad jeg føler. O, han kan glemme alt, – hvordan han fortalte mig om, hvor han elskede mig – hvordan han tog min hånd i sin, når vi spadserede – hvordan han stillede sig lige ved mig om aftenen for at se mig ind i øjnene!"

"O, det er grusomt, grusomt!" udbrød hun atter højt, da alle disse forbigangne lykkelige øjeblikke igen stod for hende. Tårerne strømmede frem, og hun kastede sig bitterligt hulkende på knæ ved sin seng.

Hun vidste ikke, hvor længe hun havde ligget således, da hun fo'r op ved lyden af klokken, der ringede til bøn. Af frygt for at lady Cheverel skulle sende nogen for at spørge efter hende, begyndte hun hurtigt at tage sit tøj af, for at der ikke skulle være mulighed for at hun kunne gå ned igen. Hun havde næppe begyndt, førend det bankede på døren og mrs. Sharps stemme sagde: "Miss Tina, mylady ønsker at vide, om De er syg?"

Caterina lukkede døren op og sagde: "Tak, kære mrs. Sharp; jeg har en slem hovedpine; vær så god at sige mylady det; jeg fik den efter at have sunget."

"Men du min Gud! hvorfor er De da ikke i seng i stedet for at stå der og ryste, så De kan ta'e Deres død af det? Kom, lad mig gøre Deres hår i stand og så pakke Dem godt ind."

"Å nej tak, jeg skal virkelig snart være i seng. Godnat, kære, lille Sharp, skænd blot ikke; jeg skal nok være artig og gå i seng."

Caterina kyssede indsmigrende sin gamle veninde; men mrs. Sharp var ikke sådan at løbe om hjørner med, hun stod på, at hun ville se sit fordums plejebarn i seng, og tog lyset bort, som det stakkels barn havde ønsket at behold til selskab.

Men det var umuligt at ligge der længe med et så bankende hjerte; den lille hvide skikkelse var snart ude af sengen igen og søgte lindring i selve følelsen af kulde og uhyggelighed. Det var lyst nok for hende til at se sig om i værelset, for månen, som næsten var fuld, sejlede på himlen imellem adspredte, ilende skyer. Caterina trak gardinet til side, og med panden støttet til den kolde rude, så hun ud over den vide strækning af have og park.

Hvor sørgeligt er ikke måneskinnet, når den skarpe drivende vind berøver det al sin blidhed og hvile. Træerne, der syntes at længes efter ro, piskedes frem og tilbage af den kredsende bevægelse: det skælvende græs fik hende til at ryste i sympatetisk kulde, og pilene ved dammen, dybt bøjede under denne usynlige strengheds hånd, syntes bevægede og hjælpeløse som hun. Og dog elskede hun dette skue, netop på grund af dets tungsindighed; det gemte dog nogen medlidenhed i sig. Det var ikke som et par elskendes kolde, ufølsomme lykke, der pralende trængte sig frem for den ulykkeliges øjne.

Hun pressede tænderne fast imod vinduesrammen, og hendes tårer strømmede tæt og hurtigt. Hun var taknemmelig, fordi hun kunne græde; den afsindige lidenskab, hun havde følt, da hendes øjne var tørre, forfærdede hende. Hvis denne skrækkelige følelse skulle påkomme hende, når lady Cheverel var til stede, ville hun ikke være i stand til at holde den tilbage.

Og så sir Christopher – der var så god imod hende – så lyksalig over dette giftermål; mens hun havde alle de onde følelser.

"O, jeg kan ikke lade være, jeg kan ikke lade være," hviskede hun midt i sin hulken. "O Gud, hav barmhjertighed med mig!"

Således hengik lange timer af den stormfulde måneskinsnat for Tina, indtil hun til sidst træt og med smertende lemmer lagde sig til sengs igen og faldt i søvn af lutter mathed.

Mens dette stakkels lille hjerte knustes under en byrde, der var alt for tung for det, gik naturen sin rolige ubønhørlige gang i ubevægelig skønhed. Stjernerne fo'r hen ad deres evige baner; floden hævede sig til sit yderste højdepunkt; solen gjorde klar dag for travle folkefærd på den anden side af den kredsende jord. Også de menneskelige tankers og gerningers strøm rullede bredere og bredere fremad. Astronomen syslede ved sit teleskop, de store skibe arbejdede sig hen over bølgerne; handelens rastløse iver, revolutionens vilde fremtrængen sagtnedes kun for et kort øjeblik, og søvnløse statsmænd frygtede den krise, som den kommende dag måske kunne bringe. Hvad var vor lille Tina og hendes sorger i denne mægtige flod, der strømmede fra et ukendt udspring mod et ukendt udløb? Lettere end det ringeste midtpunkt for et skælvende liv i vanddråben, skjult og upåagtet som angstens pulsslag i brystet på den mindste fugl, der kom hjem med den længe søgte føde, og fandt sin rede nedrevet og tom.

6

Næste morgen, da Caterina vågnede fra sin tunge søvn, skinnede solen; blæsten havde lagt sig, og nattens lidelsesfulde timer forekom hende uvirkelige og drømmeagtige til trods for hendes trætte lemmer og smertende øjne. Hun begyndte at klæde sig på med en underlig fornemmelse af ufølsomhed, som om intet igen kunne få hende til at græde; ja hun følte endog en slags længsel efter igen at være nede midt i selskabet for gennem berøring med andre at blive fri for denne stivnede tilstand.

Der er ikke mange blandt os, der ikke skammer sig ved deres synder og dårskaber, når de se ud over det velsignede morgensolskin, der kommer til os som en lysvinget engel og vinker os bort fra forfængelighedens vej, som udstrækker sig langt bag os i et skummelt mørke. Også Tina, så lidt som hun kendte til læresætninger og teori, følte hos sig selv at hun havde været dårlig og syndig den foregående dag. I dag ville hun forsøge at være god, og da hun knælede for at fremsige sin korte bøn – den samme, som hun havde lært udenad, da hun var ti år gammel – tilføjede hun: "O Gud, hjælp mig at bære det!"

Denne dag syntes hendes bøn at være blevet hørt; for efter nogle bemærkninger over hendes blege udseende ved morgenbordet, tilbragte Caterina morgenen roligt, da miss Asher og kaptajn Wybrow var ude på en ridetur. Om eftermiddagen var der middagsselskab, og efter at Caterina havde sunget lidt, sendte lady Cheverel hende på grund af hendes foregående ildebefindende til sengs; hvor hun snart

faldt i en dyb søvn. Legeme og sjæl må forny deres kræfter til at lide såvel som til at nyde.

Den næste dag var det imidlertid regn, og man måtte blive inden døre; så blev det da bestemt, at gæsterne skulle føres om i huset af sir Christopher, høre dets historie og se familieportrætterne og familiemindesmærkerne. Hele selskabet på mr. Gilfil nær var i selskabsværelset, da dette forslag blev gjort, og da miss Asher stod op for at gå, så hun hen til kaptajn Wybrow i den formodning, at han også ville rejse sig; han beholdt imidlertid sin plads ved kaminen og vendte sine øjne mod avisen, som han holdt i hånden.

"Kommer du ikke, Anthony?" sagde lady Cheverel, der lagde mærke til miss Ashers forventningsfulde blik.

"Jeg tror, jeg vil bede Dem undskylde mig," svarede han, idet han lukkede døren op for dem; "jeg er lidt forfrossen i denne morgenstund, jeg er bange for de kolde værelser og for træk."

Miss Asher rødmede, men sagde intet, og gik, ledsaget af lady Cheverel.

Caterina sad med sit arbejde i karnapvinduet. Det var første gang, hun og Anthony var alene sammen; det havde forekommet hende, at han tidligere havde søgt at undgå hende. Men nu var det vist, at han ønskede at tale med hende – at han ønskede at sige hende noget venligt. Han stod op fra sin plads ved kaminen, og satte sig på ottomanen overfor hende.

"Nå, Tina, hvordan har De så haft det i al denne lange tid?"

Såvel tone som ord var en fornærmelse for hende; tonen var så forskellig fra den gamle, og ordene så kolde, så betydningsløse. Hun svarede med lidt bitterhed:

"Jeg synes ikke, at De behøver at spørge om det. Det kan ikke være af synderlig vigtighed for Dem."

"Er dét det venligste, De har at sige mig efter så lang tids fraværelse?"

"Jeg ved ikke, hvorledes De kan vente, at jeg skal sige Dem venligheder."

Kaptajn Wybrow tav; han ønskede meget at undgå hentydninger til det forbigangne eller udtydninger af det nærværende. Og dog ønskede han også at stå sig godt med Caterina. Han ville gerne have kælet for hende, gjort hende foræringer og fået hende til at tro, at han var meget god imod hende. Men disse kvinder er så utåleligt stridige; det er ikke muligt at få dem til at se noget fra en fornuftig side. Til sidst sagde han: "Jeg havde håbet, Tina, at De skulle have tænkt så meget des bedre om mig, fordi jeg har gjort det, jeg har gjort, i stedet for at være vred på mig for det. Jeg håbede, at De ville indse, at det er det bedste for alle – det bedste også for Deres lykke."

"Å, jeg beder Dem, vær dog ikke forelsket i miss Asher for *min* lykkes skyld," svarede Tina.

I dette øjeblik åbnedes døren, og miss Asher kom ind for at hente sin taske, der lå på klaveret. Hun kastede et skarpt blik på Caterina, hvis ansigt blussede, og sagde, idet hun forlod værelset, med halvt skjult spot til kaptajn Wybrow: "Det undrer mig, at du holder af at sidde der ved vinduet, siden du er så forfrossen."

Elskeren lod ikke til at være meget sønderknust; han blev siddende en liden stund, derpå tog han klaverstolen, satte sig tæt hen til Caterina, tog hendes hånd og sagde: "Kom, Tina, se

venligt på mig og lad os være venner. Jeg skal altid være Dem en ven."

"Tak," sagte Caterina, idet hun trak sin hånd bort, "De er meget ædelmodig. Men vær så god at rykke Dem lidt længere bort. Miss Asher kunne komme ind igen."

"Hvad bryder jeg mig om miss Asher," sagde Anthony, der følte den gamle vanes trylleri vende tilbage i Caterinas nærhed. Han lagde armen om hendes liv og bøjede sin kind ned til hendes. Så kunne læberne da heller ikke undgå at mødes; men i næste øjeblik rev Caterina sig med svulmende hjerte og frembrydende tårer løs fra ham og fo'r ud af værelset.

7

Caterina forlod Anthony med en fortvivlet anstrengelse som den, hvormed én, der endnu har bevidsthed nok til at føle, at kulosen vil bedøve hans sanser, bryder sig vej ud til den friske luft; men da hun nåede sit eget værelse, var hun endnu alt for beruset af den øjeblikkelige genoplivelse af de gamle følelser, alt for bevæget af denne pludselig tilbagevendte ømhed hos hendes elskede, til selv at vide, om smerten eller glæden var det fremherskende. Det var, som om der var sket et mirakel i hendes følelsers lille verden, der havde gjort fremtiden ganske ubestemt og fremkaldt en uklar morgentåge af muligheder, i stedet for den pinefulde virkeligheds vinterlige dagslys, dens klare og skarpe omrids.

Hun følte en trang til hurtig bevægelse; hun måtte ud til trods for regnen. Lykkeligvis var der et tyndt sted i skyernes forhæng, der syntes at love, at nu, henad middag, tænkte dagen på at klare op. Caterina tænkte ved sig selv: "Jeg vil gå til øen og bringe mr. Bates den trøster, som jeg har strikket til ham, så vil lady Cheverel ikke undre sig så meget over, at jeg er gået ud."

Ved forstuedøren fandt hun Rupert, den gamle hund, der havde indtaget en plads på måtten med den beslutning, at den første, der var fornuftig nok til at ville gå en tur i denne morgenstund, skulle beæres med hans bifald og følgeskab. Da den stak sit store, sorte og brune hoved ind under hendes hånd, bevægede sin hale med kraftig veltalenhed og nåede sin velkomsts klimaks ved at springe op og slikke hende i ansigtet, som netop var i en passende slikkehøjde for den, følte Caterina

ordentlig taknemmelighed mod den gamle hund for dens venlighed. Dyr er så bekvemme venner, de stiller ingen spørgsmål, anstiller ingen kritik.

"Øen" var en fjern del af haven, som var omgivet af en lille strøm, der havde sit udløb fra dammen, og visselig kunne Caterina ikke på en våd dag have valgt en mindre passende spadseretur; for skønt regnen var sagtnet og snart holdt ganske op, faldt den dog endnu stadig jævnt og tæt ned fra træerne, der hvælvede sig over den største del af vejen. Men hun fandt netop den ønskede afkøling efter sin feberagtige ophidselse ved at arbejde sig frem gennem de våde stier med en paraply, der tyngede hendes arm ned. Denne grad af anstrengelse var for hendes spæde legeme, hvad en dags jagt ofte var for mr. Gilfil, der til enkelte tider havde sine anfald af skinsyge og sørgmodighed at betvinge, og som da viseligt tog sin tilflugt til naturens uskyldige opium – træthed.

Da Caterina nåede den nette buede træbro, der for alle andre fødder end svømmefødder dannede den eneste tilgang til øen, havde solen vundet herredømme over skyerne og skinnede gennem grenene på de høje elmetræer, der dannede en tæt rede om gartnerens hytte, med så klare stråler, at regndråberne forvandledes til diamanter, og nasturtiumblomsterne, der slyngede sig om indgangen og op over det lave tag, bragtes til atter at hæve deres glødende hoveder i vejret.

Rågerne skræppede op med en mangestemmig ensformighed, som om de – med en mærkværdig tilnærmelse til den menneskelige ånd – fandt en stor støtte for deres konversationsgaver i vejrforandringen. Den mosklædte jordbund, dækket med brede blade af sumpplanter, vidnede

om, at mr. Bates' rede, selv i det bedste vejr, var temmelig fugtig, men han var af den mening, at en smule ydre væde ikke kunne skade den, der ikke på en genstridig måde rent forsømte den kraftige modvirkning, som Forsynet havde skænket i form af rom og vand.

Caterina elskede denne rede. Enhver genstand i den, hver lyd, som trængte igennem den, havde været hende bekendt fra den tid, da hun blev båret derhen på mr. Bates' arme og forsøgte nogle små, kurrende toner for at eftergøre rågerne, klappede i hænderne af de grønne frøer, som hoppede i det våde græs, og fæstede alvorlige øjne på gartnerens høns, der klukkede i deres indelukke. Og nu forekom stedet hende yndigere end nogensinde; det var så langt ude af miss Ashers vej, med hendes glimrende skønhed, hendes fordringer og hendes små, høflige bemærkninger. Hun formodede, at Bates ikke endnu var kommet hjem til sin middagstid; så ville hun vente på ham.

Men hun tog fejl: Mr. Bates sad i sin lænestol med et lommetørklæde over ansigtet, den mest hensigtsmæssige måde han vidste at fordrive de ledige timer efter måltiderne på, når vejret holder én inden døre. Vækket ved sin lænkehunds rasende gøen opdagede han sin lille yndling, der nærmede sig, og straks efter viste han sig i den åbne dør, hvor han tog sig overordentlig høj ud i sammenligning med hyttens højde. Lænkehunden opgav imidlertid sin officielle strenghed og begyndte en venskabelig udveksling af ideer med Rupert.

Mr. Bates' hår var nu gråt, men hans skikkelse var ikke mindre kraftig, hans ansigt ikke mindre rødt, og dets rødhed

stod i en kunstnerisk modsætning til halstørklædets dybe blå og til lærredsforklædet, der var bundet om livet som et bælte.

"Ih for en ufærd, miss Tina," udbrød han, "hvordan kommer De til at komme ud og pjaske med fødderne som en lille krikand på sådan en dag? Det er ikke for det, at jeg ikke skulle være glad ved at se Dem. – Hejda, Hesther," råbte han til sin gamle pukkelryggede husholderske, "kom og tag den unge dames paraply og slå den op, så den kan tørres. Kom nu bare ind, miss Tina, og sæt Dem ved ilden og få Deres fødder tørre, og få Dem noget varmt, så at De ikke skal forkøle Dem."

Mr. Bates viste vejen, idet han bukkede sig, når han skulle gennem dørene, ind til sin lille dagligstue og, efter at have rystet den broderede pude i lænestolen, stillede han denne i en passende afstand til, at man, hvis man tog plads i den, kunne blive stegt af den blussende ild.

"Tak, onkel Bates," (Caterina havde bevaret sin barnlige benævnelse til sine venner, og denne hørte blandt dem), "ikke fuldt så nær ved ilden, jeg er så varm af at gå."

"Ja vist; men Deres sko er ganske våde, så De må være så god at sætte fødderne op på risten. Nej hvilke fødder – omtrentlig af størrelse som en god stor ske; jeg kan minsandten ikke begribe, hvorledes De kan komme ud af at stå på dem. Nå, hvad skal vi nu have til at varme Dem indvendig med? En lille dråbe varm hyldebærvin?"

"Nej tak, ikke noget at drikke, det er ikke så længe siden morgenmaden," svarede Caterina og trak trøsteren op af sin dybe lomme – lommerne var rummelige i hine dage. "Se her, onkel Bates, hvad jeg kom for at bringe Dem; den er just

indrettet til Dem; De må gå med den til vinter og give den røde til gamle Brooks."

"Ih nej, miss Tina, den var da dejlig! Og det har De alt sammen gjort med Deres små fingre til sådan en gammel fyr som jeg! Jeg siger Dem mangfoldig tak og jeg skal rigtignok love Dem, at jeg skal gå og stadse med den. Det er da også så yderlig fint med disse blå og hvide striber."

"Ja, De kan tro, den vil passe bedre til Deres farve end den gamle højrøde. Jeg er vis på, at mrs. Sharp vil blive mere forelsket i Dem end nogensinde, når hun ser Dem med den ny."

"Min farve, De lille skælmsmester! Nu vil De nok have Deres løjer med mig. Men siden vi taler om farve; det var da en dejlig kulør, hun kæresten, som han skal ha'e, har på kinderne. Og hvor hun ser fin ud til hest – lige så rank som en pil, og med en figur som en billedstøtte! Mrs. Sharp har lovet, at jeg måtte smutte bag en af dørene, når damerne kommer ned til middagsbordet, så jeg kan se den unge i al sin stads. Mrs. Sharp siger, at hun er næsten endnu smukkere end mylady, da hun var ung, og jeg tænker ikke, at der gives mange i landet, som kunne nå det."

"Ja, miss Asher er meget smuk," sagde Caterina temmelig sagte, mens en følelse af hendes egen ubetydelighed vendte tilbage ved skildringen af det indtryk, miss Asher gjorde på andre.

"Nå, jeg håber da, at hun også er god og vil blive en god svigerdatter for sir Christopher og mylady. Mrs. Griffin, kammerpigen, siger jo, at hun er noget prikkelig af sig, og sådan noget urimelig med sine klæder. Men hun er jo ung – hun er jo ung; det går jo over, når hun får en mand og børn og

noget andet at tænke på. Sir Christopher er nu farligt glad, kan jeg se. Han siger til mig forleden morgen: 'Nå, Battes,' siger han, 'hvad synes du så om din tilkommende unge frue?' Og jeg siger: 'Minsandten, Deres Velbårenhed!' siger jeg, 'jeg synes, hun er så dejligt et fruentimmer, som noget menneske kan se; og jeg ønsker kaptajnen til lykke med at være kommet ind i en sådan pæn familie; og jeg ønsker Deres Velbårenhed et langt liv og helsen, til at glæde Dem over den nye familie. Mrs. Warren siger, at herren jager sådan med brylluppet, så det vil nok blive, inden efteråret er helt omme.'"

Mens mr. Bates således lod munden løbe, følte Caterina en smertelig sammentrækning ved hjertet. "Ja," sagde hun, idet hun rejste sig, "det vil det nok blive; sir Christopher er meget ivrig for det. Men jeg må gå, onkel Bates; lady Cheverel vil savne mig, og det er Deres spisetid."

"Å, med min spisetid er det ganske det samme, men jeg må ikke opholde Dem, når mylady venter på Dem. Og dog har jeg ikke fået Dem nær nok takket for trøsteren – næsevarmeren er det nok, De kalder den; nej hvor den dog er fin. De selv ser så blegnæbbet og så hypokondrisk ud, miss Tina; det er vist dårligt med Dem, og den spadseren i det våde græs er da heller ikke med det bedste."

"Å jo, den er netop god," sagde Caterina, idet hun skyndte sig ud efter sin paraply i køkkenet. "Ja, nu må jeg virkelig gå; så farvel da."

Hun kaldte på Rupert og trippede afsted, mens den gode gartner stod og så efter hende og rystede på hovedet med en temmelig sørgmodig mine.

"Hun bliver spinklere og spinklere," sagde han halvt til sig selv og halvt til Hesther; "det skulle ikke undre mig, om hun visnede hen ligesom de konvaller, jeg plantede om forleden dag. Når jeg ser hende, kommer jeg til at tænke på, hvordan de hang der så hvide og så fine på deres tynde stilke."

Den stakkels lille skabning tilbagelagde hjemvejen uden mere at føle nogen trang til kølig fugtig luft, som kunne modvirke den indre ophidselse, men med en kulde i hjertet, der gjorde den ydre kølighed des mere følelig. Det gyldne sollys strålede gennem de dryppende grene og fuglene kvidrede og fløjtede deres sange så sødt, som om deres struber, ligesom luften, var blevet klaret af vejret; men Caterina bevægede sig igennem al denne glæde og skønhed som en stakkels såret hare, der med smerte drager sit legeme gennem det søde kløvergræs, som for den ingen sødhed har mere.

Mr. Bates ord om sir Christophers glæde, miss Ashers skønhed og brylluppets nærhed, var kommet over hende som trykket af en kold hånd og havde vakt hende fra en forvirret blund til følelsen af den strenge, velkendte virkelighed. Det er tilfældet med letbevægelige naturer, hvis tanker ikke er mere end flygtige skygger, som følelsen kaster: for dem er ord kendsgerninger, der, selv når de ved de er falske, har magt over deres smil og tårer. Caterina gik igen ind i sit værelse, uden nogen anden forandring i sin tidligere nedtrykte og ulykkelige sindsstemning, end en forøget følelse af Anthonys uret. Hans opførsel imod hende i denne morgenstund var en ny fornærmelse, at stjæle et kærtegn, når hun med rette kunne fordre udtryk af anger, af savn og medfølelse, det var at behandle hende mere ringeagtende end nogensinde.

8

Denne aften syntes miss Asher at have antaget en stoltere holdning end sædvanlig, mens hun stadig iagttog Caterina; det var umiskendeligt, at der var torden i luften. Kaptajn Wybrow lod til at tage sagen meget let, og var tilbøjelig til at trodse den ved at vise Caterina mere end almindelig opmærksomhed. Mr. Gilfil havde fået hende til at spille et parti dam med sig, mens lady Asher sad ved sin pique med sir Christopher, og miss Asher med fast bestemthed gennemførte en samtale med lady Cheverel. Anthony, der således var alene, slentrede hen til Caterinas stol, lænede sig på ryggen af den og så på spillet. Tina, med alle minderne fra morgenstunden hvilende tungt på sig, følte sine kinder blive rødere og rødere, og til sidst sagde hun utålmodigt: "Jeg ville ønske, at De ville gå Deres vej."

Dette skete lige under miss Ashers øjne, som så Caterinas rødmende kinder, så, at hun sagde noget utålmodigt, og at kaptajn Wybrow som følge deraf begav sig bort. Der var en anden, som også havde bemærket denne begivenhed med stor interesse, og som tillige havde opdaget, at miss Asher ikke alene så, men skarpt iagttog, hvad der foregik. Denne anden var mr. Gilfil, og han uddrog deraf nogle pinefulde slutninger, som forøgede hans ængstelighed for Caterina.

Næste morgen afslog miss Asher til trods for det smukke vejr at ride, og lady Cheverel, som så, at der var noget i vejen mellem de elskende, sørgede for, at de blev alene i selskabsværelset. Miss Asher, der sad i sofaen ved kaminen, var beskæftiget med noget broderi, som det lod til at være hende

magtpåliggende at gøre store fremskridt på denne morgen. Kaptajn Wybrow sad overfor hende med en avis i hånden, hvoraf han forbindtligt læste udtog op i en fri og ugenert tone, uden at ænse den ringeagtende tavshed, hun fortsatte sit arbejde med. Endelig lagde han bladet bort, da han ikke længere turde lade, som om han læste, og miss Asher sagde da:

"Du lader til at være på en meget fortrolig fod med miss Sarti."

"Med Tina? Å, ja; hun har jo altid været vor yndling. Vi har været som broder og søster sammen."

"Søstre plejer just ikke at rødme så meget dybt, når deres brødre kommer dem nær."

"Rødmer hun? Det har jeg aldrig lagt mærke til. Ja, hun er en undselig lille én."

"Det ville være meget bedre, at De ikke forstillede Dem i så høj en grad, kaptajn Wybrow. Jeg er vis på, at der har været noget kurmageri fra Deres side. Miss Sarti kunne i hendes stilling aldrig tale til Dem med den heftighed, som hun gjorde i aftes, hvis De ikke havde givet hende en slags ret over Dem."

"Min kære Beatrice, vær nu fornuftig; spørg dig selv, hvad i alverden der skulle være for en rimelighed for, at jeg skulle tænke på at gøre kur til stakkels lille Tina. Er der noget hos hende, der kunne opfordre til den slags opmærksomhed? Hun er mere barn end kvinde; hun forekommer én som en lille pige, man kan kæle for og lege med."

"Tør jeg spørge Dem, hvad De legede med hende i går morges, da jeg kom uventet ind, da hendes kinder blussede og hendes hænder skælvede?"

"I går morges – å, nu husker jeg det. Du ved jeg driller hende altid med Gilfil, som er op over ørerne forelsket i hende, og hun bliver vred over det – måske fordi hun holder af ham. De har været gamle legekammerater i mange år, før jeg kom hertil, og sir Christopher har sat sin hele hu til, at de skal have hinanden."

"Kaptajn Wybrow, De er meget falsk. Det havde intet at gøre med mr. Gilfil, at hun rødmede i går aftes, da De lænede Dem over hendes stol. De kan lige så godt være ærlig; hvis De ikke er sikker på Dem selv, så beder jeg Dem ingen tvang at pålægge Dem; jeg er ganske rede til at vige for miss Sartis mægtigere tiltrækningskraft. De forstår vel, at hvad mig angår, har De Deres fuldkomne frihed. Jeg afslår enhver andel i en mands kærlighed, der forspilder min agtelse ved falskhed."

Idet hun sagde disse ord, rejste miss Asher sig og bevægede sig stolt hen imod døren, da kaptajn Wybrow stillede sig i vejen for hende og greb hendes hånd.

"Kære, bedste Beatrice, vær tålmodig; døm mig ikke så overilet. Sæt dig ned igen, elskede," tilføjede han i en bønlig tone, idet han trykkede begge hendes hænder mellem sine og førte hende tilbage til sofaen, hvor han satte sig ned ved siden af hende. Miss Asher var ikke uvillig til at lade sig føre tilbage eller til at lytte til hans ord, men hun vedligeholdt sit kolde og stolte udtryk.

"Kan du ingen tillid have til mig, Beatrice? Kan du ikke tro mig, selv om der kan være ting, jeg ikke er i stand til at forklare?"

"Hvorfor skulle der være noget, De ikke kunne forklare mig? En retskaffen mand vil ikke befinde sig i omstændigheder, som han ikke kan forklare for den pige, han ønsker at gøre til sin

hustru. Han vil ikke forlange af hende, at hun skal i *tro* han handler rigtigt; han vil lade hende *vide*, at han gør det. Lad mig gå, sir."

Hun forsøgte på at rejse sig, men han lagde sin arm om hendes liv og holdt hende tilbage.

"Hør nu, kære Beatrice," sagde han bønfaldende, "kan du ikke forstå, at der er ting, en mand ikke holder af at tale om – hemmeligheder, som han må bevare for andres skyld, og ikke for sin egen? Hvad som helst der angår mig selv, kan du spørge mig om, men forlang ikke, at jeg skal fortælle dig andre folks hemmeligheder. Forstår du mig ikke?"

"O jo," sagde miss Asher hånligt, "jeg forstår meget vel. Hver gang De gør kur til en dame – så er det hendes hemmelighed, som De er forpligtet til at bevare for hende. Men det er dårskab at tale på denne måde, kaptajn Wybrow. Det er tydeligt nok, at der er noget mere end et venskabsforhold imellem Dem og miss Sarti. Siden De ikke kan forklare dette forhold, så har vi to ikke mere at sige hinanden."

"For pokker, Beatrice! gør mig dog ikke gal. Kan en stakkels fyr forhindre en pige i at forelske sig i ham? Sligt hænder jo dagligt, men mænd taler blot ikke om det. Sådanne forelskelser kan opstå uden den ringeste begrundelse, i særdeleshed hos kvinder, der kun ser få folk; de uddør igen, når de ingen opmuntring får. Hvis du holdt af mig, burde du ikke være så overrasket ved, at andre også gør det; du skulle snarere få bedre tanker om dem for det."

"De vil altså dermed sige, at miss Sarti er forelsket i Dem, uden at De nogensinde har givet hende anledning til det?"

"Nød mig ikke til at sige sådanne ting, kæreste, det er nok, at du ved, jeg elsker dig, at jeg tilbeder dig. Du uartige dronning, som du er, du ved alt for godt, at der ingen udsigt er for nogen anden, hvor du er. Du piner mig kun for at bevise din magt over mig. Men vær ikke alt for grusom; du ved man siger jeg har en anden hjertesygdom foruden kærlighed, og disse scener medfører en skrækkelig hjertebanken."

"Men jeg må have et svar på dette ene spørgsmål," sagde miss Asher en smule formildet. "Har De eller har De nogensinde næret nogen kærlighed til miss Sarti? Jeg har intet at gøre med hendes følelser, men jeg har ret til at kende Deres."

"Jeg holder særdeles meget af Tina; hvem må ikke holde af et sådant lille fordringsløst væsen? Du ønsker da vel ikke, at jeg ikke skulle holde af hende? Men elske – det er en helt forskellig ting. Man kan have broderlig hengivenhed for en kvinde som Tina; men det en anden slags kvinde, man elsker."

Disse sidste ord blev gjort dobbelt betydningsfulde ved et ømt blik og et kys, som blev trykket på den hånd, kaptajn Wybrow holdt i sin. Miss Asher var overvundet. Det var langt fra sandsynligt, at Anthony skulle elske denne blege, ubetydelige lille skabning – så højst sandsynligt derimod, at han måtte tilbede den skønne miss Asher. I det hele var det ret tilfredsstillende, at andre kvinder måtte hensmægte af kærlighed til hendes smukke elsker; han var jo virkelig en udmærket skabning. Stakkels miss Sarti!

Kaptajn Wybrow så sin fordel. "Kom, min elskede," vedblev han, "lad os ikke tale mere om ubehagelige ting. Du vil bevare Tinas hemmelighed og være rigtig god imod hende – vil du ikke? – for min skyld. Men vil du ikke ride ud nu? Se, hvilken

strålende dag det er til en ridetur. Lad mig give ordre om hestene. Jeg trænger skrækkeligt til at komme ud i luften. Kom, giv mig nu et forsoningskys og sig, at du vil ride med."

Miss Asher indvilgede i dette dobbelte forlangende og gik ind for at iføre sig sin ridedragt, mens kaptajnen begav sig ned i staldene.

9

Imidlertid havde mr. Gilfil med en tung byrde på sit sind ventet på det øjeblik, da Caterina, efter at de to ældre damer var kørt ud, rimeligvis befandt sig alene i lady Cheverels dagligstue. Han gik op og bankede på døren.

"Kom ind," sagde den søde, milde stemme, der altid var for ham som lyden af rislende vand for den tørstige.

Han trådte ind og fandt Caterina stående op i nogen forvirring, som om hun var blevet skræmt op fra dybe drømmerier. Hun følte sig lettet, da hun så det var Maynard, men blev dog øjeblikket efter lidt fortrydelig til mode over, at han således skulle komme og afbryde og forskrække hende.

"O, er det Dem, Maynard! Søger De lady Cheverel?"

"Nej, Caterina," svarede han alvorligt, "jeg søger Dem. Jeg har noget vigtigt at sige Dem. Vil De tillade mig at sidde hos Dem en halv times tid?"

"Ja, kære gamle prædikant," sagde Caterina og satte sig ned med et udtryk af træthed; "hvad er det så?"

Mr. Gilfil tog plads foran hende og sagte: "Jeg håber, De ikke vil blive såret, Caterina, ved hvad jeg nu vil sige Dem. Jeg taler ikke af nogen anden følelse end sand hengivenhed og bekymring for Dem. Jeg holder alt andet udenfor spørgsmålet. De ved, at De er mere for mig end hele verden, men jeg vil ikke påtrænge Dem en følelse, som De ikke er i stand til at gengælde. Jeg taler til Dem som en broder – som den gamle Maynard, der plejede at skænde på Dem, når De fik Deres fiskesnøre i ulave

for ti år siden. De vil jo ikke tro, at jeg har nogen lav, egenkærlig grund til at tale til Dem om ting, der er pinlige for Dem?"

"Nej, jeg ved, hvor god De er," sagde Caterina adspredt.

"Af hvad jeg så i går aftes," sagde Gilfil nølende og let rødmende, "har jeg årsag til at frygte – tilgiv mig, Caterina, hvis jeg har uret – at De – at kaptajn Wybrow er slet nok til endnu at lege med Deres følelser, at han endnu tillader sig at opføre sig mod Dem, som ingen mand burde, der er en anden kvindes erklærede elsker."

"Hvad mener De, Maynard?" sagde Caterina med et af vrede flammende blik. "Er det Deres mening, at jeg tillader ham at gøre kur til mig? Hvad ret har De til at tænke sligt om mig? Hvad er det De mener, at De så i går aftes?"

"O, vær ikke vred, Caterina. Jeg mistænker ikke *Dem* for at handle uret. Jeg mistænker kun den hjerteløse laps for at opføre sig således, at han kan holde følelser i live hos Dem, som ikke alene vil tilintetgøre Deres egen sjælefred, men også kunne føre til meget slemme følger med hensyn til andre. Jeg ønsker at give Dem et vink om, at miss Asher har sine øjne åbne for, hvad der foregår imellem Dem og kaptajn Wybrow. Og jeg er sikker på, at hun allerede er skinsyg på Dem. Jeg beder Dem, vær meget forsigtig, Caterina, og forsøg på at holde Dem høflig og ligegyldig over for ham. Han bliver mere foruroliget ved at hans puls slår et slag for mange i minuttet, end ved al den elendighed, han har forårsaget Dem ved sit letsindige lefleri."

"De burde ikke tale således om ham, Maynard," sagde Caterina lidenskabeligt. "Han er ikke, hvad De tror. Han *har* holdt af mig; han *har* elsket mig; kun ønskede han at rette sig efter sin onkels vilje."

"O, ja vist! Jeg ved det er kun af de dydigste bevæggrunde, at han gør, hvad der er bekvemt for ham selv."

Mr. Gilfil standsede. Han følte, at han blev irriteret og derved svækkede sin sag. Straks efter vedblev han i en rolig og kærlig tone:

"Jeg vil ikke sige mere om, hvad jeg tænker om ham, Caterina. Men, hvad enten han elsker Dem eller ikke, så er hans nuværende stilling til miss Asher således, at enhver kærlighed, De endnu måtte nære for ham, ikke kan føre til andet end elendighed. Gud ved, jeg venter ikke, at De skulle ophøre at elske ham med et øjebliks varsel. Tid og fraværelse og forsøg på at gøre det rette er de eneste lægemidler. Hvis det ikke var, fordi sir Christopher og lady Cheverel ville blive misfornøjede og forundrede, hvis De ønskede at forlade hjemmet netop nu, ville jeg bede Dem aflægge et besøg hos min søster. Hun og hendes mand er gode mennesker, som vil gøre deres hus til et hjem for Dem. Men jeg kan ikke komme med det forslag netop nu, uden at afgive en bestemt grund til det; og hvad der mest må befrygtes, er, at der skulle opstå nogen mistanke i sir Christophers sjæl om, hvad der er foregået tidligere eller om Deres nuværende følelser. De er jo af samme mening, ikke sandt, Tina?"

Mr. Gilfil tav igen, men Caterina sagde intet. Hun så bort fra ham ud af vinduet, og hendes øjne fyldtes med tårer. Han rejste sig, og idet han nærmede sig lidt til hende, rakte han sin hånd ud og sagde:

"Tilgiv mig, Caterina, at jeg således trænger ind i Deres følelser. Jeg frygtede så meget, at De ikke skulle være blevet opmærksom på, hvorledes miss Asher iagttog Dem. Husk på,

jeg bønfalder Dem, at hele familiens fred afhænger af Deres kraft til at beherske Dem. Sig blot, at De tilgiver mig, førend jeg går."

"Kære, gode Maynard," sagde hun, idet hun strakte sin lille hånd ud og greb om to af hans fingre, mens hendes tårer stod i strømme; "jeg er ret uvenlig imod Dem. Men mit hjerte er bristefærdigt. Jeg ved ikke selv, hvad jeg gør. Farvel."

Han bøjede sig ned, kyssede hendes lille hånd og forlod derpå værelset.

"Den fordømte skurk!" mumlede han imellem tænderne, da han lukkede døren efter sig. "Var det ikke for sir Christophers skyld, kunne jeg have lyst til at knuse ham til støv."

10

Da kaptajn Wybrow samme aften vendte hjem fra en lang ridetur med miss Asher, gik han op på sit påklædningsværelse og satte sig med en i høj grad træt mine foran spejlet. Det billede, det gengav af hans udmærkede Jeg, var ganske sikkert blegere og mere udtæret end sædvanlig og kunne tale til undskyldning for den ængstelighed, hvormed han først følte sin puls og derpå lagde hånden på sit hjerte.

"Det er fanden til stilling, denne, for en mand at være i," således var hans tankegang, mens han lænede sig tilbage i sin stol, med øjnene ufravendt fæstet på spejlet og hænderne foldet bag sit hoved; "at stå imellem to skinsyge fruentimmer, der begge er lige så parate til at fænge ild som en fyrsvamp. Og min helbredstilstand oven i købet! Gid jeg kunne løbe bort fra den hele affære og komme hen til et eller andet sted, hvor der ingen kvinder er, eller i alt fald kvinder, der er for søvnige til at være skinsyge. Her går jeg og gør ingenting for min egen fornøjelse, hvorimod jeg søger at gøre det bedste for alle andre, og al den trøst, jeg får, er, at der bliver fyret ild på mig fra kvindeøjne og sprudet gift på mig fra kvindelæber. Hvis Beatrice får endnu et anfald af skinsyge – og det er rimeligt nok, da Tina er så ustyrlig – så ved jeg ikke, hvilken storm hun vil fremkalde. Og enhver hindring for dette giftermål, i særdeleshed af dén art, kunne blive en sørgelig historie for den gamle herre. Jeg ville ikke for meget godt have, at et sådant slag skulle ramme ham. Desuden, man må da giftes engang i livet, og jeg kunde næppe gøre noget bedre end at gifte mig med Beatrice. Hun er en

ualmindelig smuk pige, og jeg holder virkelig meget af hende – når jeg lader hende have sin egen vilje, vil hendes heftige sind ikke have stort at sige. Jeg ville ønske, at brylluppet var vel overstået; al denne kvalm bekommer mig slet ikke godt. Jeg har ikke befundet mig halvt så vel som jeg plejer i den senere tid. Den scene om Tina i morges har ødelagt mig. Stakkels lille Tina! Den lille tosse, at hænge sit hjerte ved mig på den måde! Men hun burde kunne indse, hvor umuligt det er, at det kan være anderledes. Når hun blot ville forstå, hvor venlige mine følelser for hende er, og beslutte sig til at betragte mig som en ven – men det er det, man aldrig kan få en kvinde til. Beatrice er meget godmodig; jeg er vis på, at hun ville være god imod den lille skabning. Det ville være en stor trøst, hvis Tina ville kaste sig i armene på Gilfil, selv om det kun var af vrede imod mig. Han ville blive hende en ypperlig mand, og jeg kunne nok lide at se den lille græshoppe lykkelig. Hvis jeg havde været i en anden stilling, havde jeg vist selv taget hende; men det kan der ikke være tale om med mine forpligtelser mod sir Christopher. Jeg tænker en smule overtalelse fra min onkels side ville bringe hende til at sige Ja til Gilfil; jeg ved, hun ville ikke være i stand til at modsætte sig min onkels ønsker. Og når de blot først var gift, så ville hun, det kærlighedsfulde lille væsen, snart kurre og næbbes med ham, som om hun aldrig havde kendt mig. Det ville ganske vist være det bedste for hendes lykke, om dette giftermål blev fremskyndet. Ak ja! det er dog lykkelige mennesker, som ingen kvinder bliver forelskede i. Det er et forbistret ansvar."

På dette punkt af hans betragtninger drejede han sit hoved lidt, således at han kunne se sit ansigt i *trois-quart*. Det var jo

åbenbart denne deres *done infelice della bellezza* Note 4), som lagde disse tunge pligter på ham – en tanke, der naturligt medførte, at han måtte ringe på sin tjener.

I de først påfølgende dage var der imidlertid en sådan standsning i de truende symptomer, at både kaptajn Wybrows og mr. Gilfils uro lagde sig. Alle jordiske ting har deres hviletider; selv i nætter, hvor den uforsonligste vind raser, vil der komme et øjebliks stilhed, førend den på ny brager imellem grenene og stormer imod vinduerne og hyler som tusinde løsladte djævle gennem nøglehullerne.

Miss Asher lod til at være i det mest strålende humør; kaptajn Wybrow var mere ufortrøden end nogensinde og viste stor forsigtighed i sit væsen mod Caterina, som miss Asher skænkede en uvant opmærksomhed. Vejret var strålende; der var rideture om morgenen og middagsselskaber om aftenen, rådslagninger i biblioteket mellem sir Christopher og lady Asher, der syntes at føre til et tilfredsstillende resultat; og det blev givet at forstå, at dette besøg på Cheverel slot ville være til ende med de næste fjorten dage, da forberedelserne til brylluppet ville blive fremskyndede med al mulig hast på Farleigh. Baronetten syntes hver dag mere oprømt. Vant til at se folk, der gik ind på hans planer, i det smukke lys, som hans egen stærke vilje og muntre, tillidsfulde sind altid kastede over fremtiden, så han intet uden personlige yndigheder og lovende huslige egenskaber hos miss Asher, hvis hurtige blik og gode smag for alt ydre dannede en virkelig grund til sympati imellem hende og sir Christopher. Lady Cheverels begejstring steg aldrig over de mådeholdne tegn på en rolig tilfredshed, og da hun havde sin rigelige del af den kritiske skarphed, som

karakteriserer den indbyrdes vurdering af det smukke køn, så havde hun en mere moderat mening om miss Ashers egenskaber. Hun havde en mistanke om, at den smukke Beatrice havde et hårdt og herskesygt sind; og da hun selv, af princip og tilvant selvbeherskelse, var den ærbødigste hustru, bemærkede hun med misbilligelse den bydende mine, miss Asher undertiden havde mod kaptajn Wybrow. En stolt kvinde, der har lært at underkaste sig, sætter al sin stolthed i sin underkastelses styrke og ser med streng overlegenhed ned på al kvindelig anmasselse som "usømmelig". Lady Cheverel indesluttede imidlertid sin kritik i sine egne tankers helligdom og undlod med en stiltienhed, som jeg frygter vil synes utrolig, at gøre brug af den som et middel til at forstyrre sin mands fornøjelse.

Og Caterina? Hvorledes tilbragte hun disse skønne efterårsdage, hvor himlen syntes at smile til familieglæden? For hende var miss Ashers forandrede væsen uforklarligt. Disse medlidende opmærksomheder, denne snigende nedladenhed, var en tortur for Caterina, som stadig var fristet til at vise dem tilbage med vrede. Hun tænkte: "Måske Anthony har pålagt hende at være god mod stakkels Tina." Dette var en forhånelse. Han burde vide, at miss Ashers blotte nærværelse var en pine for hende, at miss Ashers smil brændte hende, at miss Ashers venlige ord var som giftige stik, der optændte hende til galskab. Og han – Anthony – han angrede øjensynligt den ømhed, han var blevet forledet til hin morgen i selskabsværelset. Han var kold, fjern og høflig imod hende, for at afværge Beatrices mistanke, og Beatrice kunne være så nådig nu, fordi hun var sikker på Anthonys fuldkomne hengivelse. Godt! og således var

det, at det burde være – og hun burde ikke ønske det anderledes. Og dog – o, han *var* grusom imod hende. Hun kunne aldrig have båret sig således ad imod ham. At få hende til at elske sig således – at tale sådanne ømme ord – at give hende sådanne kærtegn, og så opføre sig, som om sådanne ting aldrig havde været. Han havde givet hende en gift, som syntes så sød, mens hun drak den, og nu var den i hendes blod, og der var ingen hjælp for hende.

Med dette uvejr spærret inde i sit bryst gik det stakkels barn hver aften op på sit værelse, og der brød så det hele ud. Der fortalte hun da, mens hun hvileløs vandrede op og ned eller lå udstrakt på det hårde gulv, uden at mærke kulde og træthed, med lydelig hvisken og hulken til den barmhjertigt lyttende nat den sjælekval, hun ikke kunne udøse i noget menneskeligt øre. Men søvnen kom dog altid til sidst, og altid kom om morgenen den tilbagevirkende ro, som gjorde hende det muligt at leve hele dagen igennem.

Det er forbavsende, hvor længe et ungt legeme kan vedblive at kæmpe med denne slags hemmelige elendighed, og dog ikke vise noget spor af striden for andre end sympatetiske øjne. Caterinas sædvanlige udseende, hendes naturlige bleghed og stille, lydløse bevægelser gjorde ethvert tegn på anstrengelse og lidelse mindre iøjnefaldende. Og hendes sang – den eneste ting, hvori hun ophørte at være passiv, og blev fremtrædende – tabte intet af sin kraft.

Hun undrede sig undertiden selv over, hvorledes det kunne være, at hvad enten hun følte sig sorgfuld eller vred, knust ved følelsen af Anthonys ligegyldighed, eller brændende af utålmodighed under miss Ashers opmærksomheder, altid var

det dog en lindring for hende at synge. Disse dybe fulde toner, hun udsendte, syntes at løfte smerten af hendes hjerte – syntes at føre vanviddet bort fra hendes hjerne.

Således bemærkede da lady Cheverel ingen forandring hos Caterina, og det var kun mr. Gilfil, som med angst opdagede den feberagtige plet, der undertiden steg op i hendes kind, de mørkere violette ringe under hendes øjne, det besynderligt fraværende blik og den sygelige glans ved selve de skønne øjne.

Men, ak! disse urolige nætter frembragte en ulykkeligere virkning end den, der viste sig i disse ubetydelige ydre forandringer.

11

Da morgenen den følgende søndag var regnfuld, blev det bestemt, at familien ikke som sædvanlig skulle tage til Cumbermore kirke, men at mr. Gilfil, som kun havde aftentjeneste i sit kapellani, skulle holde morgengudstjeneste i kapellet.

Lidt før den fastsatte tid, kl. 11, kom Caterina ned i selskabsværelset og så så usædvanlig dårlig ud, at det fremkaldte en bekymret forespørgsel fra lady Cheverel, som, da hun fik at vide, at hun havde en voldsom hovedpine, påstod, at hun ikke måtte tage del i gudstjenesten og straks omhyggeligt pakkede hende ind på en sofa nær ved ilden, idet hun gav hende et bind af Tillotsons prædikener i hånden som en passende læsning, hvis Caterina skulle føle sig oplagt til at benytte dette middel til opbyggelse.

Et fortræffeligt lægemiddel for sindet er den gode ærkebiskops prædikener, men et lægemiddel, som ulykkeligvis ikke passede for Tinas tilstand. Hun sad med bogen åben på sit knæ og de mørke øjne fæstede åndsfraværende på portrættet af hin smukke lady Cheverel, hustruen til den berømmelige sir Anthony. Hun stirrede på billedet uden at tænke på det, og den skønne blonde dame syntes at se ned på hende med den godhjertede ligegyldighed, den milde forundring, som lykkelige kvinder, hvis sind aldrig har været ude af ligevægt, er tilbøjelige til at se ned på deres sjælsrystede, svagere søstre med. Caterina tænkte på den nærmeste fremtid – på det

bryllup, som så snart skulle finde sted – på alt, hvad hun ville komme til at gennemleve i de næste måneder.

"Jeg ville ønske, at jeg kunne blive meget syg og dø før den tid," tænkte hun. "Når folk bliver rigtig syge, bryder de sig ikke om nogen ting. Stakkels Patty Richards så så lykkelig ud, da hun lå syg. Hun lod slet ikke til al bryde sig mere om sin kæreste, som hun skulle have haft bryllup med, og kunne så godt lide lugten af de blomster, jeg plejede at bringe hende. O, hvis jeg blot kunne lide nogenting – hvis jeg blot kunne tænke på noget andet! Hvis disse gruelige følelser blot ville gå bort, kunne det være det samme, at jeg ikke blev lykkelig. Jeg ville da ikke ønske noget – men kun søge at være sir Christopher og lady Cheverel til behag. Men når dette raseri, denne vrede kommer over mig, så ved jeg ikke, hvad jeg skal gøre. Jeg føler ikke jorden under mig; jeg kan kun føle, hvorledes mit hoved og hjerte banker, og det er, ligesom jeg *måtte* gøre noget skrækkeligt. O, mon der dog er nogen, der har været således til mode før? Hvor jeg må være ond! Men Gud vil have barmhjertighed med mig; han ved alt, hvad jeg har at bære."

På denne måde trak tiden hen, til Tina hørte lyden af stemmer i gangen og mærkede, at Tillotsons prædikener var sluppet ned på gulvet. Hun fik dem netop taget op og med forskrækkelse set, at bladene var blevet krøllede, da lady Asher, Beatrice og kaptajn Wybrow trådte ind, alle med den friske, muntre mine, som man ofte kan se en prædiken fremkalde, når den er helt til ende.

Lady Asher kom straks hen og satte sig hos Caterina. Hendes Nåde var blevet forfrisket ved en lille lur og følte nu stor trang til en enetale.

"Nå, min kære miss Sarti, hvordan har De det nu? – lidt bedre, kan jeg se. Jeg tænkte nok, De ville få det bedre, når De blev siddende roligt her. Denne hovedpine kommer nu altid af svaghed. De må ikke overanstrenge Dem, og De må endelig tage nogle bitre dråber. Jeg havde akkurat samme slags hovedpine, da jeg var i Deres alder, og gamle doktor Samson sagde altid til min moder: "Madame, det, Deres datter lider af, er en svaghed." Det var sådan en løjerlig gammel mand, den doktor Samson. Men hvor jeg ville ønske, at De kunne have hørt den præken i dag. Sådan en udmærket præken det var! Den var om de ti jomfruer: fem af dem var dumme og fem af dem var kloge, ved De nok; og mr. Gilfil forklarede det hele. Hvad han er for en vakker ung mand! – så overordentlig stille og behagelig, og sådan en god whistspiller. Jeg ville ønske, vi havde ham på Farleigh. Sir John ville holde forskrækkelig meget af ham; han er så munter ved et spillebord, og sir John var så meget for at spille kort. Og vor sognepræst er sådan en gnaven mand; han kan ikke tåle at tabe sine penge i kortspil. Jeg synes ikke en præst burde bryde sig om at tabe sine penge; synes De? – synes De vel?"

"O, lady Asher," afbrød Beatrice i sin sædvanlige overlegne tone, "tjen mig i ikke at plage den stakkels Caterina med sådanne uinteressante spørgsmål. Deres hoved lader til at være meget slemt endnu, kære," vedblev hun i en beklagende tone til Caterina: "Tag mit lugteæg og behold det i Deres lomme. Det kan måske forfriske Dem af og til."

"Nej tak," svarede Caterina. "Jeg vil ikke tage det fra Dem."

"Jeg bruger det virkelig aldrig, kære; De må endelig tage det," påstod miss Asher, idet hun holdt det tæt hen til Tinas hånd.

Hun rødmede dybt, skød lugteægget bort med nogen utålmodighed, og sagde: "Tak, jeg bruger aldrig sådanne ting. Jeg kan ikke lide lugteæg."

Miss Asher puttede det tilbage igen i sin lomme i forundret og stolt tavshed, og kaptajn Wybrow, der havde set til med nogen uro, sagde hastigt: "Se, hvor klart det nu er, blevet i vejret. Der er tid til en spadseretur før frokost. Kom, Beatrice, tag dit tøj på og lad os gå en halv times tid."

"Ja, gør det, min kære," sagde lady Asher, "så vil jeg gå og se, om sir Christopher tager sin spadseretur i galleriet."

Så snart døren var lukket efter de to damer, vendte kaptajn Wybrow, der stod med ryggen imod ilden, sig til Caterina og sagde i en alvorlig, advarende tone: "Min kære Caterina, jeg vil bede Dem om at lægge mere bånd på Deres følelser; De er virkelig uhøflig mod miss Asher, og jeg kan se, at hun føler sig ganske såret. Betænk, hvor besynderlig Deres opførsel må forekomme hende. Hun vil undres over, hvad vel grunden kan være til det. Kom, kære Tina," føjede han til, idet han nærmede sig og forsøgte at tage hendes hånd, "lad mig for Deres egen skyld bønfalde Dem om at modtage hendes opmærksomheder med høflighed. Hun nærer virkelig meget venlige følelser for Dem, og jeg ville være så lykkelig ved at se Dem som venner."

Caterina var allerede i en sådan tilstand af sygelig pirrelighed, at de uskyldigste ord af kaptajn Wybrow ville have været irriterende for hende, ligesom den fineste vinges susen ville angribe en nervøs patient. Men denne velvillige, tilrettevisende tone var utålelig. Han havde tilføjet hende en stor og ikke angret krænkelse, og nu tiltog han sig en mine af

velvilje imod hende. Dette var en ny forhånelse. Hans forsikring om deltagelse var en fræk uforskammethed.

Caterina rev sin hånd til sig og sagde opbragt: "Lad mig være i fred, kaptajn Wybrow! Jeg forstyrrer jo ikke Dem."

"Caterina, hvorfor vil De være så heftig – så uretfærdig imod mig? Det er for Dem, jeg er bekymret. Miss Asher har allerede bemærket, hvor besynderlig Deres opførsel er både mod hende og mig, og det sætter mig i en meget vanskelig stilling. Hvad skal jeg sige til hende?"

"Sige?" udbrød Caterina med bitterhed, idet hun rejste sig og gik hen imod døren; "sig hende, at jeg er en stakkels tosset pige, og at jeg har forelsket mig i Dem og er skinsyg på hende; men at De aldrig har følt medlidenhed med mig – at De aldrig har vist mig mere end medlidenhed. Sig hende det, så vil hun tænke desto bedre om Dem."

Tina ytrede dette som den bitreste sarkasme, hendes forestillingskreds kunne forsyne hende med, uden at have den svageste mistanke om, at sarkasmen hentede sin største bitterhed fra sandheden. Under al hendes følelse af forurettelse, som snarere var instinktmæssig end reflekterende – under al hendes skinsyges afsindighed og hendes ustyrlige tilskyndelser af vrede og hævngerrighed – under al denne fortærende lidenskab var der endnu nogle skjulte krystalklare dugdråber tilbage af tillid, af selvbebrejdelse, af tro på, at Anthony forsøgte at gøre det rette. Kærligheden var ikke rent forbrugt til at nære hadets ild med. Tina troede endnu, at Anthony følte mere for hende, end han syntes at føle; hun var endnu langt fra at mistænke ham for en uret, som en kvinde anser for en større fornærmelse end selv utroskab. Og hun

udslyngede denne spot simpelthen som det stærkeste udtryk, hun kunne finde for øjeblikkets vrede.

Da hun stod omtrent i midten af værelset, med sit lille legeme skælvende under dette anfald af voldsom sindsbevægelse, med hvide læber og skinnende øjne, gik døren op, og miss Asher viste sig i den, høj, blomstrende og prægtig i sin spadseredragt.

Idet hun trådte ind, havde hendes ansigt det smil, der er egent for unge damer ved deres bortgang og indtrædelse, når de føler, at deres nærværelse er en interessant kendsgerning; men det næste øjeblik betragtede hun Caterina med alvorlig overraskelse og kastede derpå et blik fuldt af vred mistænksomhed på kaptajn Wybrow, der så træt og ærgerlig ud.

"Måske De er alt for optaget til at gå med, kaptajn Wybrow? Så vil jeg gå alene."

"Nej, nej, jeg kommer," svarede han, idet han skyndte sig hen imod hende og førte hende ud af værelset, mens han overlod til den stakkels Caterina at føle hele reaktionen af skam og selvbebrejdelse efter hendes udbrud af lidenskab.

12

"Må jeg spørge, hvorledes antager De den næste scene i dramaet mellem Dem og miss Sarti vil blive?" sagde miss Asher til kaptajn Wybrow, så snart de var kommet udenfor. "Det ville være behageligt at have en lille idé om, hvad der skal komme."

Kaptajn Wybrow tav. Han var ikke i humør, men træt og ked af det hele. Der kan komme øjeblikke, hvor man næsten beslutter aldrig mere at stille andet op imod en vred kvinde end tavshed. "Så gid pokker havde det," sagde han til sig selv, "skal jeg nu angribes på den anden flanke!" Han så ud i horisonten med en mørkere mine på sit ansigt, end Beatrice nogensinde før havde set dér.

Efter en pause af to eller tre minutter vedblev hun i en endnu stoltere tone: "Jeg antager, at De kan forstå, kaptajn Wybrow, at jeg venter en forklaring af, hvad jeg netop har set."

"Jeg har ingen anden forklaring, min kære Beatrice," svarede han til sidst, idet han gjorde vold på sig selv, "end den, jeg allerede har givet dig. Jeg håbede, at du aldrig ville være vendt tilbage til den genstand oftere."

"Deres forklaring er imidlertid langt fra tilfredsstillende. Jeg kan kun sige, at de miner, miss Sarti finder sig berettiget til at påtage sig mod Dem, er ganske uforenelige med Deres stilling med hensyn til mig. Og hendes opførsel mod mig er højst fornærmelig. Jeg agter sandelig ikke at blive her i huset under sådanne omstændigheder og mama må forklare sir Christopher grunden."

"Beatrice," sagde kaptajn Wybrow, hvis irriterede stemning var veget for alvorlig skræk, "Jeg besværger dig at være tålmodig og anvende dine bedre følelser på denne sag. Det er meget pinligt, det ved jeg, men jeg er vis på, at det ville bedrøve dig at gøre stakkels Caterina skade – at drage min onkels vrede ned over hende. Betænk, hvilken stakkels lille afhængig skabning hun er."

"Det er meget behændigt af Dem at komme med disse kunstgreb, men tro ikke, at De kan narre mig. Miss Sarti ville aldrig vove at behandle Dem, som hun gør, hvis De ikke havde koketteret med hende eller gjort kur til hende. Jeg formoder, at hun betragter Deres forlovelse med mig som et troskabsbrud mod hende. Jeg er Dem i sandhed meget forbunden for at have gjort mig til miss Sartis rival. De har fortalt mig en usandhed, kaptajn Wybrow."

"Beatrice, jeg erklærer dig højtideligt, at Caterina intet andet er for mig end en pige, jeg ganske naturligt føler nogen godhed for – som en favorit af min onkel og et net lille væsen i og for sig selv. Jeg ville være glad ved at se hende gift med Maynard i morgen; det skulle jeg da tro er et godt bevis for, at jeg ikke er forelsket i hende. Hvad fortiden angår, kan jeg måske have vist hende små opmærksomheder, som hun har overdrevet og misforstået. Hvilken mand er ikke udsat for sligt?"

"Men hvad kan hun da grunde sin opførsel på? Hvad havde hun sagt til dig i morges, der således kunne bringe hende til at skælve og blegne?"

"O, hvad ved jeg! Jeg sagde just noget til hende om hendes fortrædelige væsen. Med det italienske blod, hun har, kan man aldrig vide, hvorledes hun vil optage, hvad man siger til hende.

Hun er en hidsig lille skabning, skønt hun i almindelighed synes så rolig."

"Men hun burde gøres opmærksom på, hvor upassende og udelikat hendes opførsel er. Jeg for min part undrer mig meget over, at lady Cheverel ikke har bemærket hendes svar og de miner, hun tager sig på."

"Lad mig bede dig, Beatrice, ikke at hentyde til noget af den art til lady Cheverel. Du må have bemærket, hvor streng min tante er. Det kommer aldrig indenfor hendes tanker, at en pige kan elske en mand, der intet tilbud har gjort hende. Nej, kære, det vil kun gøre skade. Caterinas sind er så egent. Det bedste, du kan gøre, vil være at overlade hende så meget som muligt til sig selv. Det vil nok fortage sig af sig selv alt sammen. Jeg tvivler ikke om, at hun vil blive gift med Gilfil om kort tid. Unge pigers sværmeri lader sig let drage fra én genstand til en anden. Ah! hvilken fart mit hjerte galopperer afsted i! Den fordømte hjertebanken bliver værre i stedet for bedre."

Således endtes samtalen, så vidt den angik Caterina, dog ikke uden at efterlade en fast beslutning i kaptajn Wybrows sjæl – en beslutning, der blev bragt til udførelse den næste dag, da han var inde i biblioteket hos sir Christopher for at afhandle nogle arrangementer til det forestående bryllup.

"Mens jeg husker det," sagde han i en ligegyldig tone, da der blev en pause i forretningerne, og han slentrede rundt i stuen med begge hænderne i kjolelommerne og betragtede ryggene på bøgerne, der beklædte væggene, "mens jeg husker det, hvornår skal brylluppet imellem Gilfil eg Caterina finde sted, sir? Jeg har en broderlig deltagelse for en stakkels djævel, der stikker så mange favne dybt i kærlighed som Maynard. Hvorfor

skulle deres bryllup ikke finde sted lige så snart som vort? Jeg antager da, han er kommet til forståelse med Tina."

"Å," sagde sir Christopher, "jeg havde tænkt at lade det vente, til gamle Crickley døde, det kan ikke vare længe med ham, stakkels fyr, og så kunne Maynard træde ind i ægtestanden og sognekaldet på én gang. Men, ret betænkt, er det jo virkelig ingen antagelig grund til at vente. Der er ingen nødvendighed for, at de skulle forlade slottet, når de bliver gift. Den lille abekat er jo gammel nok. Det ville være nydeligt at se hende som matrone med en glut af en killings størrelse i sine arme."

"Jeg tror, at dette ventesystem er godt. Og hvis jeg kan fremme nogen bestemmelse, De kunne have lyst at gøre for Caterina, vil jeg være henrykt ved at imødekomme Deres ønsker."

"Min kære dreng, hvor det er smukt af dig; men Maynard vil få nok; og efter hvad jeg kender til ham – og jeg kender ham godt – tænker jeg, han vil helst være den, der sørger for Caterina. Imidlertid, nu da du har sat mig denne sag i hovedet, begynder jeg at bebrejde mig selv, at jeg ikke før har tænkt på det. Jeg har været så optaget af Beatrice og dig, din slubbert, at jeg sandelig rent havde glemt stakkels Maynard. Og han er dog ældre end dig – det er på høje tid, at han bliver bosat i livet som hoved for en familie."

Sir Christopher holdt inde, tog sig eftertænksomt en pris, og sagde derpå, mere til sig selv end til Anthony, som nynnede en melodi i den anden ende af værelset: "Ja, ja, det vil være en fortræffelig plan at afgøre alle vore familieanliggender på én gang."

Da kaptajn Wybrow red ud med miss Asher samme morgen, omtalte han som tilfældigt til hende, at sir Christopher var opsat på at bringe giftermålet imellem Gilfil og Caterina i stand så snart som muligt, og at han for sit vedkommende ville gøre alt, hvad der stod i hans magt, for at fremme sagen. Det ville være det bedste, der kunne ske for Tina, for hvis velvære han følte en sand interesse. Hos sir Christopher var der aldrig noget langt mellemrum mellem hensigt og udførelse. Han besluttede rask og handlede rask. Da han rejste sig fra frokosten, sagde han til mr. Gilfil: "Kom med mig ind i biblioteket, Maynard; jeg ønsker at tale et ord med dig."

"Maynard, min dreng," begyndte han, så snart de var kommet til sæde, idet han spillede på sit tobaksdåselåg, strålende ved tanken om den uventede glæde, han ville gøre ham. "hvorfor skulle vi ikke have to lykkelige par i stedet for ét, før efteråret er omme, hvad?"

"Hvad mener du om det?" spurgte han igen efter et øjebliks pause, mens han langsomt tog sig en pris, og så op på Maynard med et skælmsk smil.

"Jeg er ikke ganske sikker på, at jeg forstår Dem, sir," svarede Gilfil, pinligt til mode ved at føle, at han blegnede.

"Ikke forstå mig, din slyngel? Du ved meget vel, hvis lykke der ligger mig nærmest på hjertet efter Anthonys. Du har for længe siden indladt mig i din fortrolighed, så der er ingen tilståelse at gøre. Tina er gammel nok til at blive en alvorlig lille kone nu. Sognekaldet er rigtignok ikke ledigt endnu, men det gør intet til sagen. Mylady og jeg ville føle os så meget mere tilfredse ved at have jer hos os. Vi ville savne vor lille sangfugl alt for meget, om vi mistede hende helt på én gang."

Mr. Gilfil følte sig i en pinlig og vanskelig stilling. Han frygtede, at sir Christopher skulle ane eller opdage den sande tilstand af Caterinas følelser, og dog var han nødt til at lægge disse følelser til grund for sit svar.

"Min kære sir," sagde han til sidst med nogen anstrengelse, "De kan jo ikke tro, at jeg ikke skulle have en levende følelse af Deres godhed – at jeg ikke skulle være taknemmelig for Deres faderlige interesse for min lykke; men jeg frygter for, at Caterinas følelser for mig ikke er således, at jeg tør håbe, at hun vil modtage et ægteskabstilbud fra mig."

"Har du nogensinde spurgt hende om det?"

"Nej, sir. Men man kan undertiden vide sådanne ting alt for godt uden at have spurgt."

"Bah, bah! Den lille abekat kan ikke andet end elske dig! Du var jo hendes første legekammerat, og jeg husker nok, at hun plejede at græde når du skar dig i en finger. Desuden har hun altid stiltiende indrømmet, at du var hendes elsker. Du ved, jeg har al tid omtalt dig til hende på den måde. Jeg antog det for at være en afgjort sag imellem jer selv; det samme gjorde Anthony. Anthony tror hun elsker dig, og han har unge øjne, som vel er i stand til at se klart i sådanne sager. Han talte just til mig om det i morges, og han behagede mig ret ved den hjertelige interesse, han viste for dig og Tina."

Blodet strømmede – mere end fornødent – tilbage til mr. Gilfils ansigt; han bed tænderne sammen og knyttede sine hænder i anstrengelse for at undertrykke et udbrud af harme. Sir Christopher bemærkede hans rødmen, men tænkte den kom af, at han svævede mellem frygt og håb angående Caterina. Han vedblev derfor:

"Du er virkelig alt for beskeden, Maynard. En fyr, der kan sætte over et fem lægters led, som du kan, burde ikke være så forsagt. Hvis du ikke kan tale med hende selv, så overlad du det til mig."

"Sir Christopher," sagde den stakkels Maynard alvorligt, "jeg vil i sandhed anse det for den største godhed, De på nogen måde kan vise mig, at De ikke omtaler denne sag til Caterina nu. Jeg tror, at et sådant forslag, overilet gjort, kun vil fjerne hende fra mig."

Sir Christopher begyndte at blive en smule misfornøjet over denne modsigelse. Hans tone var noget skarpere, da han sagde: "Har du nogen grund at fremføre for denne mening, foruden din almindelige idé, at Tina ikke er tilstrækkelig forelsket i dig?"

"Jeg kan ikke anføre anden grund, end mit eget stærke indtryk af, at hun ikke elsker mig nok til at gifte sig med mig."

"Da må jeg sige, at jeg ikke finder, at den grund har nogen som helst værdi. Jeg er så nogenlunde korrekt i min bedømmelse af folk; og hvis jeg ikke tager meget fejl af Tina, ønsker og håber hun kun, at du skal blive hendes mand. Overlad til mig at ordne den sag, som jeg kan bedst. Du kan stole på, jeg skal ikke skade din sag, Maynard."

Bange for at sige mere og dog elendig ved tanken om, hvad vel følgen ville blive af sir Christophers bestemmelse, forlod mr. Gilfil biblioteket i en blandet tilstand af harme mod kaptajn Wybrow og sorg for sig selv og Caterina. Hvad ville hun tænke om ham? Hun måtte jo antage, at han havde foranlediget eller bifaldet sir Christophers fremgangsmåde. Han ville måske ikke få lejlighed til i tide at tale til hende om denne sag; han ville skrive en billet til hende og lade den bringe op på hendes

værelse, når påklædningsklokken havde ringet. Nej, det ville sætte hende i sindsbevægelse og gøre hende uskikket til at vise sig ved middagsbordet og tilbringe aftenen i ro. Han ville opsætte det til sengetid. Efter bønnen magede han det således, at han kom til at føre hende tilbage til selskabsværelset og fik stukket hende et brev i hånden. Hun tog det forundret med op på sit eget værelse og læste der:

"Kære Caterina – tro intet øjeblik, at noget af, hvad sir Christopher måtte sige til Dem angående vort giftermål, er blevet ham indgivet af mig. Jeg har gjort alt, hvad jeg vovede at gøre, for at fraråde ham at drive på denne sag, og er kun blevet afholdt fra at tale mere ivrigt imod det af frygt for at fremkalde spørgsmål, som jeg ikke kunne besvare uden at forårsage Dem ny modgang. Jeg skriver dette både for at forberede Dem på, hvad sir Christopher muligvis vil sige Dem, og for at forsikre Dem om – hvad jeg håber, De allerede tror – at Deres følelser er hellige for mig. Jeg ville hellere opgive mit livs dyrebareste håb end være midlet til at forøge Deres nød.

Det er kaptajn Wybrow, som har tilskyndet sir Christopher til at optage denne sag i dette øjeblik. Jeg fortæller Dem dette for at fri Dem fra at høre det pludseligt af sir Christopher. De ser nu, hvad slags stof den uslings hjerte er gjort af. Stol altid på mig, kæreste Caterina – i hvad der end kan komme – som en trofast ven og broder.

Maynard Gilfil."

Caterina var i begyndelsen alt for smerteligt såret af ordene om kaptajn Wybrow til at tænke på den vanskelighed, som truede hende, til at tænke på, enten hvad sir Christopher ville sige til hende, eller hvad hun skulle svare ham. En bitter følelse

af dyb krænkelse og heftig vrede lod ingen plads tilbage for frygt. Med det forgiftede klædebon på sig, vrider offeret sig under pinslen – det har ingen tanke for den kommende død.

Og dette kunne Anthony gøre! – Dette gaves der ingen anden forklaring af, end den koldeste foragt for hendes følelser, den laveste opofrelse af alt det hensyn og den ømhed, han skyldte hende, til lettelse for hans stilling til miss Asher. Nej, det var værre end det; det var overlagt, vilkårlig grusomhed. Han ønskede at vise hende, hvorledes han ringeagtede hende; han ønskede at lade hende føle, hvilken dårskab det havde været af hende, nogensinde at have troet, at han elskede hende.

Den sidste krystalklare dråbe af tillid og ømhed var nu udtørret, syntes hun; alt var fortærende, brændende had. Nu behøvede hun ikke længere at tilbageholde sin vrede af frygt for at begå en uretfærdighed imod ham; han havde leflet med hende, som Maynard havde sagt; han havde været ligegyldig for hende, og nu var han lav og grusom. Hun havde årsag nok til sin bitterhed og vrede; disse følelser var ikke så strafværdige, som de før havde forekommet hende.

Mens disse tanker med feberhast jog efter hinanden gennem hendes sjæl, udgød hun ingen tårer. Hun skred hvileløs frem og tilbage som hendes vane var – med hænderne knyttede og øjnene stirrende vildt og uroligt om, som om de søgte noget, hun kunne kaste sig over som en tigerinde.

"Hvis jeg kunne tale til ham," hviskede hun, "og fortælle ham, at jeg hader ham, foragter ham, afskyr ham!"

Pludselig, som om en ny tanke havde grebet hende, trak hun en nøgle op af sin lomme, åbnede en indlagt pult, hvori hun gemte sine små erindringstegn, og fremtog et

miniatureportræt derfra. Det var indfattet i en ganske tynd guldramme med en ring i, som om det skulle bæres i en kæde; og under glasset på bagsiden var der anbragt to hårlokker, en mørk og en kastanjebrun, sammenslyngede i en fantastisk knude. Det var Anthonys hemmelige gave til hende for et år siden – en genpart, han havde ladet tage, udtrykkelig for hende. I hele den sidste måned havde hun ikke haft det fremme af dets skjulested; hun behøvede ikke at gøre det forbigangne endnu mere levende. Men nu snappede hun det vildt og slyngede det tværs over værelset imod den hårde kaminplade.

Vil hun træde det under sin fod, og knuse det under sine højhælede sko, til hvert spor af disse falske og grusomme ansigtstræk er udslettet?

O, nej! Hun fløj hen over gulvet; men da hun så den lille skat, hun havde opbevaret så ømt, så ofte havde dækket med kys, så ofte lagt under sin hovedpude og erindret ved bevidsthedens første tilbagevenden om morgenen – da hun så denne ene synlige levning fra den alt for lykkelige fortid, liggende med glasset knust, håret faldet ud, den tynde elfenbensplade knækket, kom der et omslag i den overspændte følelse; hjertet smeltede og hun brast i gråd.

Se, hvorledes hun bøjer sig ned for at samle sin skat op, søgende efter hårlokkerne for at sætte dem ind igen, og derpå sørgmodigt undersøge det knæk, som vansirer det engang så elskede billede. Ak! der er nu intet glas til at beskytte hverken håret eller portrættet; men se, hvor omhyggeligt hun svøber fint papir omkring det og lukker det inde igen på dets gamle plads. Stakkels barn! Gud lade altid dit hjerte smelte, førend den værste uigenkaldelige dåd er udført!

Denne handling havde beroliget hende, og hun satte sig nu ned for at læse Maynards brev igen. Hun læste det to eller tre gange, uden at hun syntes at fatte indholdet; hendes fatteevne var bedøvet af den sidste times lidenskab, og hun fandt det vanskeligt at fastholde de forestillinger, som ordene indgav. Til sidst begyndte hun at få et tydeligt begreb om den forestående samtale med sir Christopher. Tanken om at mishage baronetten, som alle på slottet følte ærefrygt for, forskrækkede hende så meget, at hun syntes det ville være umuligt at modstå hans ønske. Han havde jo den tro, at hun elskede Maynard; han havde altid talt, som om han var ganske sikker på det. Hvorledes turde hun sige ham, at han tog fejl – og hvad, om han så ville spørge hende, om hun da elskede nogen anden? At sir Christopher skulle se vredt på hende, var mere end hun kunne tåle, selv i indbildningen. Han havde altid været så god imod hende!

Derpå begyndte hun at tænke på den sorg, hun måtte gøre ham, og frygtens mere egenkærlige kummer gav plads for kærlighedens kummer. Uegennyttige tårer begyndte at flyde og sorgfuld taknemmelighed mod sir Christopher hjalp til at vække hendes modtagelighed for mr. Gilfils ømhed og ædelmodighed.

"Kære, gode Maynard! – hvilken fattig gengæld giver jeg ham! Hvis jeg blot kunne elske ham i stedet for – men jeg kan aldrig elske eller bryde mig om nogenting igen. Mit hjerte er knust."

13

Den næste morgen kom det frygtede øjeblik. Bedøvet af den foregående aftens lidelse, med denne dumpe værken i sjælen, som følger efter en heftig åndelig smerte, sad Caterina i lady Cheverels dagligstue og afskrev nogle fattiglister, da Hendes Nåde kom ind og sagde:

"Tina, sir Christopher ønsker at tale med dig; gå ned i biblioteket."

Hun gik skælvende ned. Så snart hun trådte ind, sagde sir Christopher, der sad ved siden af sit skrivebord: "Nå, lille abekat, kom og sid ned, jeg har noget at fortælle dig."

Caterina tog en skammel og satte sig ved baronettens fødder. Det var så hendes vane og den kom hende her til god tjeneste, da hun således bedre kunne skjule sit ansigt. Hun lagde sin lille arm omkring hans ben og lænede sin kind mod hans knæ.

"Hvordan, du lader til at være ude af humør i dag, Tina. Hvad er der i vejen, barn?"

"Intet, padroncello, kun at jeg har hovedpine."

"Stakkels abekat! Lad os se – mon det ikke ville gøre godt på hovedet, ifald jeg lovede dig en god mand og nydelige små bryllupsklæder, og med tiden et hus, som var dit eget, hvor du skulle være den lille herskerinde, og hvor padroncello undertiden ville komme og besøge dig?"

"O nej, nej! Jeg vil aldrig gifte mig. Lad mig altid blive hos Dem."

"Visvas, lille tosse. Jeg bliver snart gammel og kedelig, og Anthonys børn ville naturligvis vride næsen af led på dig. Du vil

komme til at trænge til én, der vil elske dig højest af alle, og du må desuden have dine egne børn at elske. Jeg kan ikke finde mig i, at du skal visne hen som en gammel jomfru. Jeg hader gamle jomfruer. Det gør mig ganske uhyggeligt til mode at se dem. Jeg ser aldrig Sharp uden at gyse. Min lille sortøjede abekat har aldrig været bestemt til noget så grimt. Og der går Maynard Gilfil, den bedste mand i grevskabet, lige så meget værd i guld, som han selv vejer, hvor tung han end er; og han elsker dig højere end sine egne øjne. Og du elsker også ham, tossede abekat, hvad du så end siger om aldrig at ville giftes!"

"Nej, nej, kære padroncello, tal ikke således; jeg kunne ikke gifte mig med ham."

"Hvorfor ikke, du urimelige barn? Du kender ikke dit eget hjerte. Det er jo tydeligt for enhver, at du elsker ham. Mylady har allerede for længe siden sagt, at hun var vis på det – hun har set, hvilke små prinsesseminer du påtog dig mod ham; og Anthony tror også, at du er forelsket i Gilfil. Nå, hvad er det da, der har sat dig det i hovedet, at du ikke ville holde af at gifte dig med ham?"

Caterina hulkede nu alt for stærkt til at kunne svare. Sir Christopher klappede hende på ryggen og sagde: "Så, så; hvordan har du det, Tina? Du er ikke rask her til morgen. Gå og hvil dig, lille. Du vil se tingene i et andet lys, når du bliver bedre. Tænk over, hvad jeg har sagt, og husk på, at der, næst efter Anthonys giftermål, ikke er noget, jeg har sat min hu så meget til, som at se dig og Maynard bosatte for livet. Jeg vil ikke vide af griller eller ufornuft at sige – ingen sniksnak." Dette blev sagt med et let anstrøg af strenghed; men han tilføjede straks i en

trøstende tone: "Nå, så, hold nu op at græde, og vær en god lille abekat. Gå nu hen og læg dig og se at komme til at sove."

Caterina gled fra skamlen ned på sine knæ, tog den gamle baronets hånd, dækkede den med tårer og kys, og løb derpå ud af stuen.

Før aften havde kaptajn Wybrow af sin onkel hørt resultatet af hans samtale med Caterina. Han tænkte, "hvis jeg kunne få en længere samtale med hende, kunne jeg måske formå hende til at betragte tingene med mere rimelighed. Men det er ikke muligt at tale med hende her i huset uden at blive afbrudt, og jeg vil næppe kunne møde hende noget andet sted, uden at Beatrice vil opdage det." Endelig besluttede han at gøre det til en fortrolighedssag med miss Asher – at fortælle hende, at han ønskede at tale i ro med Caterina for at søge at bringe hende til fornuft og overtale hende til at bønhøre Gilfils kærlighed. Han var særdeles velfornøjet med denne kloge og ærlige plan, og i løbet af aftenen havde han arrangeret med sig selv, hvor og når mødet skulle finde sted, og meddelt sin hensigt til miss Asher, som havde givet ham sit fuldkomne bifald. Anthony, tænkte hun ved sig selv, ville gøre vel i at tale ligefremt og alvorligt med miss Sarti. Han var virkelig meget tålmodig og god imod hende, når man betænkte, hvorledes hun opførte sig.

Tina havde holdt sig på sit værelse hele dagen og var blevet omhyggeligt plejet som patient, da sir Christopher havde fortalt Hendes Nåde, hvorledes sagerne stod. Denne omhu var så besværlig for Caterina, hun følte sig så ilde til mode ved at modtage opmærksomhed og godhed, som var begrundet i en misforståelse, at hun pålagde sig den anstrengelse at vise sig ved morgenbordet den næste morgen, og erklærede sig for at

være rask, skønt hoved og hjerte endnu bankede. At være indelukket i sit eget værelse var utåleligt; hun var ulykkelig nok ved at blive set på og talt til, men dog endnu mere ulykkelig ved at være ganske alene. Hun var forskrækket over sine egne følelser, forskrækket over den bydende magt, hvormed billeder fra fortid og fremtid bemægtigede sig hendes indbildningskraft. Men der var også en anden følelse, som gjorde at hun ønskede at være nede og gå omkring. Måske kunne hun få lejlighed til at tale med kaptajn Wybrow alene – til at udtale disse ord af had og foragt, som brændte på hendes tunge.

Denne lejlighed tilbød sig på en ganske uventet måde.

Da lady Cheverel havde sendt Caterina ud af selskabsværelset for at hente nogle broderimønstre i hendes dagligstue, gik kaptajn Wybrow straks efter også ud af stuen og mødte hende, da hun igen kom ned ad trappen.

"Caterina," sagde han, idet han lagde sin hånd på hendes arm, da hun ville skynde sig forbi ham uden at se på ham, "vil De møde mig i rågeriet kl. 12? Jeg må tale med Dem, og der kan vi være uforstyrret. Jeg kan ikke tale med Dem i huset."

Til hans forundring gik der et glimt af glæde over hendes ansigt; hun svarede kort og afgjort: "Ja", rev derpå sin arm til sig og gik forbi ham ned ad trappen.

Miss Asher havde denne morgen travlt med at vinde silke, da hun havde fået lyst til at efterligne lady Cheverels broderi, og lady Asher havde valgt den passive morskab at holde silken for hende.

Lady Cheverel havde nu alle sine arbejdsredskaber hos sig, og da Caterina derfor antog, at hun ikke ville blive savnet, gik hun

bort og satte sig ved klaveret i dagligstuen. Det var som om det at spille vældige akkorder – at frembringe et bølgende hav af toner, ville være den letteste måde at tilbringe de feberagtige øjeblikke på til klokken blev 12. Händels "Messias" stod åben på instrumentet, og Caterina kastede sig på én gang ind i en prægtig fugas frembrusende forviklinger.

I hendes lykkeligste øjeblikke kunne hun aldrig have spillet den så godt, for al den lidenskab, som voldte hendes ulykke, blev nu hvirvlet med en konvulsivisk kraft ind i hendes musik, ret ligesom smerten giver ny kraft til den synkende bryders tag og som skrækken giver gennemtrængende styrke til den svages skrig.

Men kl. halv tolv blev hun afbrudt af lady Cheverel, som sagde: "Tina, vil du gå ned og holde miss Ashers silke for hende. Lady Asher og jeg har bestemt at tage vor køretur før frokost."

Caterina gik ned, mens hun grundede på, hvorledes hun skulle undslippe fra selskabsværelset tids nok til at kunne være i rågeriet kl. tolv. Intet skulle forhindre hende i at gå; intet skulle berøve hende dette kostbare øjeblik – måske det sidste – hvor hun kunne udtale de tanker, der opfyldte hende. Efter det ville hun være passiv – ville hun bære alt.

Caterina havde næppe sat sig ned med en dukke gul silke på sine hænder, førend miss Asher med bevågenhed sagde:

"Jeg ved, at kaptajn Wybrow har aftalt en samtale med Dem i formiddag. Lad mig ikke opholde Dem over tiden."

"Så har han talt til hende om mig," tænkte Caterina. Hendes hænder begyndte at skælve, mens hun holdt silken.

Miss Asher vedblev i den samme bevågne tone: "Det er et kedsommeligt arbejde at holde denne silke. Jeg er Dem virkelig

meget forbunden."

"Nej," sagde Caterina, fuldkommen behersket af sin forbitrelse, "De er mig ikke forbunden for noget, jeg har *kun* gjort det, fordi lady Cheverel sagde det til mig."

Øjeblikket var nu kommet, da miss Asher ikke længere kunne undertrykke sit længe nærede lønlige ønske, at lade miss Sarti vide, hvor upassende hendes opførsel var. Med den ondskabsfulde vrede, som påtager sig en mine af medlidenhed, sagde hun:

"Miss Sarti, det gør mig virkelig ondt for Dem, at De ikke er i stand til at beherske Dem selv bedre. Denne given efter for utilladelige følelser nedværdiger Dem – det gør den sandelig."

"Hvilke utilladelige følelser?" sagde Caterina, idet hun lod sine hænder falde og fæstede sine mørke øjne fast på miss Asher.

"Det er vistnok unødvendigt for mig at sige mere. De må være Dem bevidst, hvad jeg mener. Kald blot en smule pligtfølelse til hjælp. De piner kaptajn Wybrow overordentligt ved Deres mangel på selvbeherskelse."

"Har han fortalt Dem, at jeg pinte ham?"

"Ja, i sandhed, det har han. Han føler sig meget såret ved, at De opfører Dem imod mig, som om De havde en slags fjendskab til mig. Han ønskede så meget, at De skulle have gjort mig til Deres veninde. Jeg forsikrer Dem, vi er begge meget venligt stemte mod Dem, og er bedrøvede over, at De går og nærer sådanne følelser."

"Han er meget god," sagde Caterina bittert. "Hvilke følelser sagde han, jeg nærede?"

Denne bitre tone forøgede miss Ashers irritation. Der var endnu, skønt hun ikke ville tilstå det for sig selv, en lurende mistanke i hendes sjæl om, at kaptajn Wybrow havde fortalt hende en usandhed med hensyn til sin opførsel og sine følelser for Caterina. Det var denne mistanke, mere endnu end øjeblikkets vrede, som drev hende til at sige noget, der ville være en prøve for sandheden af hans udsagn. At hun på samme tid ville ydmyge Caterina var kun en forøget fristelse.

"Dette er ting, jeg ikke holder af at tale om, miss Sarti. Jeg kan end ikke forstå, hvorledes en kvinde kan hengive sig til en lidenskab for en mand, der aldrig har givet hende den mindste grund til det, som kaptajn Wybrow forsikrer mig er tilfældet."

"Det har han fortalt Dem, har han?" sagde Caterina med klar, dæmpet stemme, idet hendes læber blegnede og hun rejste sig fra sin stol.

"Ja, i sandhed, det har han. Han var forpligtet til at fortælle mig det, efter Deres sælsomme opførsel."

Caterina sagde intet, men vendte sig pludselig om og forlod værelset.

Se, hvorledes hun iler lydløst, lig et blegt meteor, gennem gangene og op ad trappen til galleriet. Disse skinnende øjne, disse blodløse læber, disse hurtige lydløse trin gør, at hun snarere ligner inkarnationen af en grusom hensigt, end en kvinde. Middagssolen spejler sig i de fremstående sværdfæster og de blanke brystplader. Ja, der er skarpe våben i galleriet. Der er en dolk i hint skab; hun kender den godt. Og ligesom en sommerfugl svinger sig rundt i sin flugt for et øjeblik at dale ned på et blad, således styrter hun hen til skabet, tager dolken ud og stikker den i lommen. Tre minutter efter er hun ude på

grusgangen i hat og sjal, ilende afsted hen imod de tætte skygger i det fjerne rågeri.

Hun følger plantagens snoninger uden at føle de gyldne blade, der regner ned på hende, uden at føle jorden under sine fødder. Hendes hånd er i hendes lomme, fast omsluttende håndgrebet på dolken, som hun holder halvt ude af dens skede. Hun har nået rågeriet, og er nu i skyggen af de sammenflettede grene. Hendes hjerte banker, som om det ville sprænge hendes bryst – som om hvert næste slag måtte blive dets sidste. Vent, vent, o hjerte! til hun har fuldført denne ene dåd. Han vil være der – han vil stå for hende om et øjeblik. Han vil komme hen imod hende med dette falske smil, i den tro, at hun ikke kender hans slethed – hun vil bore dolken i hans hjerte.

Stakkels barn! Stakkels barn! Hun, som plejede at græde for at få fisken sat tilbage i vandet – som aldrig med vilje havde dræbt selv den mindste levende skabning – drømmer nu, i sin lidenskabs afsindighed, at hun kan dræbe den mand, hvis blotte stemme afvæbner hende.

Men, hvad er det, der ligger imellem det fugtige løv på stien, tre meter fra hende?

Gode Gud! det er ham – liggende ubevægelig – med hatten faldet af. Han er syg altså – han er besvimet. Hendes hånd slipper dolken, og hun styrter hen imod ham. Hans øjne er stive; han ser hende ikke. Hun synker ned på sine knæ, tager det dyrebare hoved i sine arme og kysser den kolde pande.

"Anthony, Anthony! tal til mig – det er Tina – tal til mig! O, Gud! han er død!"

14

"Ja, Maynard," sagde sir Christopher, der sad og sladrede med Gilfil i biblioteket, "det er virkelig en mærkværdig ting, at jeg aldrig i mit liv har lagt en plan, uden at jeg også har fået den gennemført. Jeg lægger mine planer godt, og jeg afviger aldrig fra dem – deri stikker det. En stærk vilje er hele hemmeligheden. Og næst efter at udkaste vore planer, er det den største fornøjelse i verden, at se dem vel fuldbyrdede. Dette år vil nu blive det lykkeligste i mit liv, når jeg undtager år –53, da jeg kom i besiddelse af godset og ægtede Henrietta. Den sidste hånd er lagt på det gamle hus; Anthonys giftermål – som var det, der lå mig nærmest på hjertet – er bragt i stand til min fuldkomne tilfredshed; og det vil ikke vare længe, førend du skal købe en lille bryllupsring til Tinas finger. Ryst ikke så fortabt på hovedet; – når jeg spår noget, plejer det i almindelighed at ske. Men der slår klokken kvart over tolv. Så må jeg afsted, jeg skal møde Markham ved High Ash for at udvise noget tømmer, der skal fældes. Mine gamle ege vil komme til at jamre sig over dette bryllup, men –"

Her blev døren revet op, og Caterina, dødbleg og gispende, med øjnene udspilede af rædsel, styrtede ind, kastede sig om sir Christophers hals og fremstønnede – "Anthony ... rågeriet ... død ... i rågeriet," og faldt derpå besvimet ned på gulvet.

På et øjeblik var sir Christopher ude af værelset og mr. Gilfil bøjede sig ned for et rejse Caterina op i sine arme. Idet han løftede hende op fra gulvet følte han noget tungt og hårdt i hendes lomme. Hvad kunne det være? Vægten af det ville være

nok til at gøre hende skade som hun lå. Han bar hende hen på sofaen, stak sin hånd i hendes lomme, og fremdrog dolken.

Maynard gøs. Havde hun da i sinde at dræbe sig selv, eller ... eller ... en skrækkelig mistanke påtrængte sig ham. "Død – i rågeriet." Han hadede sig selv for den tanke, der drev ham til at trække dolken ud af dens skede. Nej! der var intet spor af blod, og han var lige ved at kysse det blanke stål for dets uskyldighed. Han stak våbnet ned i sin egen lomme; han ville så snart som muligt bringe det tilbage til dets velbekendte plads i galleriet. Men hvorfor havde dog Caterina taget denne dolk? Hvad var det, der var sket i rågeriet? Var det kun et febersyn, hun havde haft?

Han turde ikke ringe – han var angst for at kalde nogen til hjælp. Hvad kunne man ikke frygte for, hun ville sige, når hun vågnede af denne afmagt? Hun var måske i vildelse. Han kunne ikke forlade hende, og dog følte han sig skyldig, fordi han ikke var fulgt efter sir Christopher for at se, hvad sandheden var. Det tog kun et øjeblik at tænke og føle alt dette, men dette øjeblik syntes ham en så lang sjæleangst, at han begyndte at bebrejde sig, at han lod tiden gå uden at forsøge noget middel til al genoplive Caterina. Lykkeligvis var vandkaraflen på sir Christophers bord endnu urørt. Han ville i det mindste prøve, hvad virkning det ville gøre at kaste noget vand over hende. Hun kunne måske komme til live igen uden at han behøvede at kalde nogen anden til.

Imidlertid ilede sir Christopher så hurtigt han kunne til rågeriet; hans åsyn, som nylig havde været så lyst og tillidsfuldt, udtrykte nu en ubestemt frygts uro. Ruperts heftigt forskrækkede gøen, idet den løb ved siden af sin herre, havde

slået mr. Bates' øre som noget usædvanligt, da han var på vej hjemad, og da han skyndsomt gik efter lyden, mødte han baronetten just som han nærmede sig rågeriet. Sir Christophers blik var nok. Mr. Bates sagde intet, men ilede afsted ved siden af ham, mens Rupert fo'r fremad mellem de visne blade med snuden imod jorden. De havde næppe tabt ham af syne et minut, førend en forandring i lyden af hans gøen sagde dem, at han havde fundet noget, og øjeblikket efter kom han springende tilbage over en af de brede beplantede jordbanker. De drejede til siden for at bestige banken, anført af Rupert; rågernes støjende skrigen, ja selv bladenes raslen, når deres fødder sank ned i dem, lød som onde varsler for baronettens øre.

De har nået toppen af banken og er begyndt at stige ned. Sir Christopher så noget purpurrødt nede på stien imellem de gule blade. Rupert er allerede ved siden af det, men sir Christopher kan ikke bevæge sig hurtigere. En skælven har bemægtiget sig de faste lemmer. Rupert kommer tilbage og stiller den skælvende hånd, som om den ville sige: "Fat mod!" og derpå er den nede igen og snuser til legemet. Ja, det er et legeme ... Anthonys legeme. Det er den hvide hånd med diamantringen, som knuger de mørke blade. Hans øjne er halvt åbne, men ænser ikke det glimt af sollys, der kaster sig lige på dem fra en åbning mellem grenene.

Dog, han er måske kun besvimet; det kan måske være et krampetilfælde. Sir Christopher knælede ned, løste halstørklædet, lukkede vesten op og lagde sin hånd på hans hjerte. Det måtte være en afmagt; det var ikke – det *kunne* ikke være døden. Nej, den tanke måtte holdes langt borte.

"Gå, Bates, skaf hjælp; vi vil bære ham til Deres hytte. Send nogen op til huset for at sige det til mr. Gilfil og Warren. Lad dem sende bud efter doktor Hart, og underrette mylady og miss Asher om, at Anthony er syg."

Mr. Bates ilede bort, og baronetten blev alene tilbage, knælende ved siden af legemet. De unge, bøjelige lemmer, de afrundede kinder, de fine fyldige læber, de bløde hvide hænder, lå nu kolde og stive, og det aldrende ansigt var bøjet over dem i tavs smerte; de aldrende hænder, med de fremstående årer, søgte med bævende, forskende greb efter et eller andet symptom på, at livet ikke var uigenkaldeligt borte.

Også Rupert var blevet tilbage for at holde vagt; først slikkede han de døde og derpå de levende hænder, så løb han afsted i mr. Bates' fodspor, som om han ville følge efter ham og påskynde hans tilbagekomst, men vendte straks efter tilbage igen, ikke i stand til at forlade skuepladsen for sin herres sorg.

15

Det er et underfuldt øjeblik, den første gang vi står hos en, der er besvimet, og er vidne til, hvorledes bevidstheden fødes på ny og spreder sig over det udtryksløse åsyn, lige som det opgående sollys over alpernes toppe, der nys lå spøgelsesagtige og døde under det blytunge tusmørke. En let gysen – og de frostbundne øjne genvinder deres bevægelige lys; for et øjeblik viser de kun den indre halvbevidsthed, som hos et barn; derpå åbner de sig videre med et lille sæt og begynder at se; det nærværende er synligt, men kun som en fremmed skrift, og fortolkeren, erindringen, er endnu ikke til stede.

Mr. Gilfil følte en skælvende glæde, da denne forandring gik over Caterinas ansigt. Han bøjede sig over hende, gned hendes kolde hænder, og så på hende med øm medlidenhed, da hun slog sine mørke øjne op og med forundring betragtede ham. I den tanke, at der måske var noget vin at finde i spisestuen tæt ved, forlod han værelset, og Caterinas øjne vendte sig imod vinduet – mod sir Christophers stol. Der var det led, ved hvilket bevidsthedens kæde var bristet, og morgenens begivenheder begyndte dunkelt at vinde hende i hu, lig en halvt erindret drøm, da Maynard vendte tilbage med et glas vin. Han rejste hende op, og hun drak vinen; men endnu var hun tavs, hensunket, som det lod, i forsøget på at genkalde sig det forbigangne, da døren åbnedes og mr. Warren viste sig med en mine, som forkyndte skrækkelige tidender. Mr. Gilfil, der frygtede, at han skulle fortælle dem i Caterinas nærværelse, gik

hen imod ham med fingeren på læben og trak ham med sig over i spisestuen på den anden side af gangen.

Styrket af vinen genvandt nu Caterina den fulde bevidsthed om scenen i rågeriet. Anthony lå død dernede; hun havde forladt ham for at fortælle sir Christopher det; hun måtte gå derhen og se, hvad de gjorde ved ham; måske var han ikke rigtig død, kun faldet i en afmagt; folk faldt jo undertiden i afmagt. Mens mr. Gilfil sagde Warren, hvorledes han fandt det bedst at bringe efterretningen til lady Cheverel og miss Asher, urolig efter selv at vende tilbage til Caterina, havde det stakkels barn vaklende fundet vej til den store indgangsdør, som stod åben. Hendes styrke tiltog ved bevægelsen og ved at indånde den friske luft, og alt som legemets styrke tiltog, kom der også en forøget styrke i hendes følelse – en forøget længsel efter at være der, hvor hendes tanke var – i rågeriet hos Anthony. Hun gik hurtigere og hurtigere, og, idet hun samlede al en lidenskabelig ophidselses kunstige styrke, begyndte hun til sidst at løbe.

Men snart hører hun lyden af tunge fodtrin, og henne i skyggen, nær ved træbroen, ser hun nogle mænd langsomt bære noget. Nu er hun ansigt til ansigt med dem. Anthony er ikke længere i rågeriet. De bærer ham udstrakt på en dør, og der bagved går sir Christopher med den tæt tilsluttede mund, den dødelige bleghed og det sammentrængte udtryk af lidelse i øjet, som betegner den stærke mands undertrykte sorg. Synet af dette ansigt, som Caterina aldrig nogensinde havde set tegn til smerte på, forårsagede en strøm af nye følelser, som for øjeblikket opslugte alle andre. Hun gik stille hen til ham, stak sin lille hånd ind i hans, og vandrede i tavshed ved hans side. Sir Christopher formåede ikke at sige tit hende, at hun skulle

forlade ham, og så fulgte hun da med denne sørgelige procession til mr. Bates' hytte på øen og sad der i tavshed, mens hun ventede på at få at vide, om Anthony virkelig var død.

Hun havde endnu ikke savnet dolken i sin lomme, hun havde end ikke tænkt på den endnu. Ved synet af Anthony liggende som død, var hendes natur sprunget tilbage fra dens uvante hang til vrede og had til den gamle søde kærligheds vane. Det tidligste, og det der havde varet længst, hævder sit herredømme over os, og den eneste forbigangne tid, som knyttede sig til hine stive, ubevidste øjne, var den tid, da de strålede på hende med ømhed. Hun glemte den mellemliggende tids forurettelse, skinsyge og had – al hans grusomhed, og alle sine egne tanker om hævn – ligesom den landsforviste glemmer den stormfulde rejse, der ligger imellem hjemmet og lykken, og det sørgelige land, i hvilket han finder sig ene og trøstesløs.

16

Før aften var alt håb ude. Dr. Hart havde sagt, at det var døden; Anthonys legeme var bragt op i huset, og alle kendte nu den ulykke, der havde ramt dem.

Caterina var blevet spurgt af dr. Hart, og hun havde kort svaret, at hun fandt Anthony liggende i rågeriet. At hun netop på den tid havde spadseret der, var et sammentræf, som ingen gisninger fremkaldte hos andre end mr. Gilfil. Med undtagelse af dette spørgsmåls besvarelse havde hun ikke afbrudt sin tavshed. Hun sad i et hjørne af gartnerens køkken og rystede på hovedet, når Maynard bønfaldt hende om at vende tilbage med sig, og tilsyneladende ude af stand til at tænke på nogenting, uden den mulighed at Anthony kunne leve op igen, indtil hun så dem bære legemet bort til huset. Da fulgte hun atter efter ved sir Christophers side, så rolig at selv dr. Hart ingen indsigelse gjorde mod hendes nærværelse.

Det blev bestemt, at liget skulle ligge i biblioteket, indtil synsmandens undersøgelse den næste morgen havde fundet sted; og da Caterina til sidst så døren blive lukket, gik hun op ad galleritrappen på vejen til sit eget værelse, det sted, hvor hun følte sig mest hjemme med sin sorg. Det var den første gang, hun havde været i galleriet siden det skrækkelige øjeblik om morgenen, og nu begyndte stedet og genstandene deromkring at genopvække hendes halvt bedøvede erindring. Våbnene glinsede ikke længere i solskinnet, men hang der døde og mørke over det skab, hvorfra hun havde taget dolken. Ja! nu kom det alt sammen tilbage til hende – al elendigheden og al

synden. Men hvor var dolken? Hun følte i sin lomme, den var ikke der. Var det blot en indbildning, alt det om dolken? Hun så ind i skabet; den var heller ikke der. Ak! nej, det var ingen indbildning, og hun *var* skyldig i denne ugudelighed. Men hvor kunne dolken nu være? Kunne den være faldet ud af hendes lomme? Hun hørte nogen komme op ad trappen, og skyndte sig ind sit eget værelse, hvor hun, mens hun knælede ved sengen og begravede sit ansigt for at udelukke det forhadte lys, søgte at genkalde sig hver følelse og hændelse fra om morgenen.

Det kom alt sammen tilbage. Alt, hvad Anthony havde gjort, og alt hvad hun havde følt i den sidste måned – i mange måneder – lige siden den juni aften, da han sidste gang havde talt med hende i galleriet. Hun så tilbage på hine storme af lidenskab, på sin skinsyge, sit had til miss Asher, på sine hævnplaner mod Anthony. O, hvor brødefuld hun dog havde været! Det var hende, der havde syndet; det var hende, der havde drevet ham til gøre og sige de ting, som havde gjort hende så vred. Og hvis han havde forbrudt sig mod hende, hvad havde hun da ikke været lige ved at gøre mod ham? Hun var alt for ugudelig til nogensinde at kunne få tilgivelse. Hun ville gerne bekende, hvor slet hun havde været, så de kunne straffe hende; hun ville gerne ydmyge sig i støvet for enhver, selv for miss Asher. Sir Christopher ville sende hende bort – ville aldrig se hende igen, hvis han vidste alt; og hun ville være lykkeligere ved at blive straffet, end ved at blive behandlet med ømhed, mens hun bar på denne brødefulde hemmelighed. Men på den anden side, hvis sir Christopher fik alt at vide, ville det forøge hans sorg og gøre ham endnu mere ulykkelig end før. Nej! hun kunne ikke bekende det – hun måtte jo så fortælle om Anthony.

Men hun kunne ikke blive på slottet; hun måtte bort derfra, hun kunne ikke udholde sir Christophers øjne, kunne ikke udholde synet af alle disse ting, som mindede hende om Anthony og om hendes egen synd. Måske hun snart skulle dø, – hun følte sig så svag; der kunne ikke være megen livskraft tilbage i hende. Hun ville gå bort og leve ydmygt og bede Gud om at tilgive hende og lade hende dø.

Det stakkels barn tænkte intet øjeblik på selvmord. Ikke så snart var vredens raseri gået over, førend al hendes naturs blødhed og frygtsomhed vendte tilbage, og hun intet kunne, uden elske og sørge. Hentes uerfarenhed forhindrede hende i at forestille sig følgerne af hendes forsvinden fra slottet; hun forudså ikke al den skræk, sorg og eftersøgelse, der ville følge efter. "De vil tro, jeg er død," sagde hun til sig selv, "og lidt efter lidt vil de glemme mig, og Maynard vil blive lykkelig igen og elske en anden."

Hun blev skræmt op af sine dybe tanker ved at nogen bankede på døren. Det var mrs. Bellamy. Hun var kommet efter mr. Gilfils forlangende for at se, hvorledes miss Sarti havde det, og bringe hente noget at spise og lidt vin.

"De ser ynkelig ud, min kære," sagde den gamle husholderske, "og de ryster jo af kulde. Vi må have Dem i seng, må vi. Martha skal komme op og varme den, og lægge til ilden hos Dem. Se, her har jeg lidt salep til Dem med en smule vin i. Drik den, så skal De se, den vil varme Dem. Men jeg må ned igen, jeg har ikke tid til at blive her. Der er så mange ting at tage vare på; miss Asher har stadigvæk hysteriske anfald, og hendes pige ligger syg i sin seng, stakkels vanføre skabning – og mrs. Sharp må være både her og der. Men jeg skal sende Martha op;

og gør De Dem så i stand til at gå i seng, så er De mit eget kære barn, og lad mig se, De passer lidt på Dem selv."

"Tak, kære Mammy," sagde Tina, idet hun kyssede én lille, gamle kones rynkede kind; "jeg skal nok tage salepen, og gør Dem så blot ikke flere bekymringer for mig i aften. Jeg kan godt komme ud af det alene, når Martha har fået det til at brænde hos mig. Sig til mr. Gilfil, at jeg har det bedre. Om lidt går jeg i seng, så De må ikke komme herop igen, De ville kun forstyrre mig ved det."

"Nå, ja ja da; pas blot på Dem selv, så er De et godt barn; og Gud give Dem en god søvn."

Caterina drak salepen med stor iver, mens Martha tændte op. Hun trængte til at samle kræfter til sin rejse, og hun beholdt tallerkenen med tvebakker hos sig, for at kunne tage nogle af dem med i sin lomme. Hendes hele sind var nu henvendt på at komme bort fra herregården, og hun tænkte på alle de måder og midler, hendes lille livserfaring kunne frembyde.

Det var nu skumring; hun måtte vente til det tidlige morgengry, for hun var alt for frygtsom til at gå bort i mørke; men hun måtte iværksætte sin flugt førend nogen i huset var oppe. Der var rimeligvis nogen, der holdt vagt hos Anthony i biblioteket; men hun kunne slippe bort igennem en lille dør, som førte til haven, på den anden side af huset.

Hun lagde hat og slør til rette; derpå tændte hun et lys, åbnede sin pult og fremtog det sønderbrudte portræt, som hun indsvøbte i papir, indpakkede i to små billetter fra Anthony, skrevet med blyant, og stak det ind på sit bryst. Der var også den lille porcelænsæske – Dorcas' foræring, perle-ørenringene, og en silkepung med 19 syvshillingsstykker i – de gaver, sir

Christopher havde givet hende på hendes fødselsdage, lige så længe, hun havde været på slottet. Skulle hun tage ørenringene og syvshillingsstykkerne? Hun kunne ikke holde ud at skilles fra dem, det var ligesom de havde noget af sir Christophers kærlighed i sig. Hun ville gerne have, de skulle begraves med hende. Hun fæstede de små runde ørenringe i sine øren, og stak pengene tilligemed Dorcas' æske i sin lomme. Hun havde en anden pung der, og den tog hun frem for at tælle sine penge, for hun ville aldrig brug sine syvshillingsstykker. Hun havde en guinea og otte shilling, det ville være mere end nok.

Så satte hun sig ned for at vente på morgenen; hun turde ikke lægge sig på sengen af frygt for at sove for længe. Hvis hun blot kunne se Anthony én gang endnu og kysse hans kolde pande! Men det kunne ikke ske. Hun fortjente det ikke. Hun måtte gå bort fra ham, bort fra sir Christopher og lady Cheverel og Maynard og enhver, der havde været god imod hende og troet, at hun var god, mens hun var så ond.

17

Nogle af mrs. Sharps første tanker næste morgen gjaldt Caterina, som hun ikke havde været i stand til at besøge aftenen før, og som hun, på grund af en næsten lige stor blanding af kærlighed og vigtighedsfølelse, slet ikke holdt af at overlade til mrs. Bellamys omsorg. Da klokken var halv ni gik hun op til Tinas værelse, bestemt på at give en mængde velvillige forskrifter angående lægemidler, diæt og nødvendigheden af at blive liggende. Men da hun åbnede døren, fandt hun sengen urørt og tom. Det var tydeligt at se, at der ikke havde været sovet i den. Hvad kunne dette betyde? Havde hun siddet oppe hele natten og var gået ud at spadsere? Det lille stakkels hoved var vist slemt angrebet af, hvad der hændte i går; det var jo så rystende at finde kaptajn Wybrow på den måde – hun var måske gået rent fra sans og samling.

Mrs. Sharp så ængsteligt hen til det sted, hvor Caterina plejede at gemme sin hat og kåbe; ingen af delene var der; så havde hun dog haft så megen åndsnærværelse at tage dem på. Alligevel følte den gode pige stor uro, og skyndte sig afsted for at fortælle det til mr. Gilfil, som hun vidste var i sit studereværelse.

"Mr. Gilfil," sagde hun, så snart hun havde lukket døren efter sig, "jeg har fået en skrækkelig angst med hensyn til miss Sarti."

"Hvad er det?" sagde stakkels Maynard, betaget af frygt for, at hun skulle have røbet noget angående dolken.

"Hun er ikke i sit værelse og har ikke været i sin seng hele natten, og hendes hat og kåbe er borte."

Et minut eller to var mr. Gilfil ikke i stand til at tale. Han følte sig overbevist om, at det værste var kommet: Caterina havde dræbt sig selv. Den kraftige mand så pludselig så syg og hjælpeløs ud, at mrs. Sharp begyndte at blive forskrækket over virkningen af sin fremfusenhed.

"O, sir, jeg er så inderlig bedrøvet over at have forskrækket Dem således, men jeg vidste ikke, hvem jeg ellers skulle henvende mig til."

"Nej, nej, De har handlet fuldkommen rigtigt."

Han samlede nogen styrke fra selve sin fortvivlelse. Alt var forbi og han havde nu intet at gøre, uden at lide og hjælpe de lidende. Han vedblev med fastere stemme:

"Lad endelig intet ord undslippe Dem om det til nogen. Vi må ikke forurolige lady Cheverel og sir Christopher. Måske spadserer miss Sarti kun i haven. Hun var stærkt rystet ved, hvad hun så i går og har måske ikke været i stand til at lægge sig på grund af søvnløshed. Vil De gå stille igennem de tomme værelser og se, om hun er i huset, så vil jeg gå og se efter hende uden om."

Han gik derpå ned, og for at undgå at vække uro i huset, gik han lige ud til øen for at finde mr. Bates, som han mødte på vej tilbage fra sin morgenmad. Til gartneren betroede han sin frygt for Caterina, idet han som grund for den antydede den mulighed, at den rystelse, hun havde fået dagen for, havde bragt hendes sind ud af ligevægt, og bad ham at sende folk ud at søge efter hende alle vegne i haven og parken og lade forhøre, om hun ikke var blevet set ved portnerhusene; og hvis hun ikke blev fundet og man intet hørte om hende på denne måde, da

ingen tid at spilde, men lade alle vandområder rundt om slottet gennemsøge.

"Gud forbyde, at det skulle være således, Bates, men vi vil være roligere ved at have søgt alle vegne."

"Stol på mig, stol på mig, mr. Gilfil. Herre, min Gud! Jeg ville have arbejdet for dagløn alle mine øvrige livsensdage, hellere end at noget skulle være tilstødt hende."

I dyb bedrøvelse travede den gode gartner afsted til staldene for at sende staldkarlene til hest omkring i parken.

Mr. Gilfils næste tanke var at eftersøge rågeriet; måske havde hun søgt hen til skuepladsen for kaptajn Wybrows død. Han gik ilsomt hen over hver lille høj, spejdede rundt om hvert større træ og fulgte hver af gangenes bugtninger. I virkeligheden havde han kun lidet håb om at finde hende der; men den blotte mulighed bortjog for en stund den ulykkelige overbevisning, at hendes legeme ville blive fundet i vandet. Så snart eftersøgelsen i rågeriet havde vist sig forgæves, gik han hurtigt til den lille strøm, som begrænsede den ene side af parken. Strømmen var næsten allevegne skjult imellem træer og der var ét sted, hvor den var bredere og dybere end ellers – det var sandsynligere, at hun var gået til dette sted end til dammen.

Han ilede frem med anspændte øjne, idet hans indbildningskraft bestandig skabte det, han frygtede at se.

Der er noget hvidt bag den store gren, som hænger ud over vandet. Hans knæ skælver under ham. Han synes at se en del af hendes klædning fanget af grenen og hendes dyrebare, døde ansigt rendt opad. O Gud, giv styrke til din skabning, på hvem du har lagt denne store sjæleangst! Han er nu næsten henne ved grenen, og den hvide genstand bevæger sig – det er en

vandfugl, som spreder sine vinger og flyver skrigende bort. Han ved næppe, om det er en lettelse eller en skuffelse, at hun ikke er der. Overbevisningen om, at hun er død, knuger ham ikke mindre tungt med sin kolde vægt. Da han nåede den store dam lige over for slottet, så han mr. Bates sammen med en gruppe af mænd, allerede i færd med forberedelser til den skrækkelige undersøgelse, som kun kan ombytte hans ubestemte fortvivlelse med en sikker rædsel; for gartneren havde, i sin rastløse uro, ikke formået at udsætte dette, til al anden søgen havde vist sig at være forgæves. Dammen smilede nu ikke længere med solglimt mellem vandliljerne. Den lå med en mørk og grusom mine under den dunkle himmel, som om dens kolde dyb ubarmhjertigt gemte alt Maynard Gilfils livshåb og glæde.

Hans sjæl var opfyldt af tanken om de tunge følger for andre såvel som for ham selv. Alle rullegardiner og skodder var nedrullede og lukkede i husets forside, og det var ikke rimeligt, at sir Christopher ville opdage noget af, hvad der foregik udenfor; men mr. Gilfil følte, at Caterinas forsvinden ikke længe kunne forblive skjult for ham. Ligsynsmandens forhør ville snart blive afholdt; der ville blive spurgt efter hende, og da ville det være uundgåeligt, at baronetten måtte have alt at vide.

18

Klokken tolv, da al søgen og forespørgsel havde været forgæves, og synsmanden ventedes hvert øjeblik, kunne mr. Gilfil ikke længere undslå sig for den hårde pligt at åbenbare denne nye ulykke for sir Christopher, der ellers ville få den alt for pludseligt at vide.

Baronetten sad i sit påklædningsværelse, hvor de mørke gardiner var så tæt trukket for, at de kun indlod et sparsomt lys. Det var den første sammenkomst, mr. Gilfil havde med ham denne morgen, og han blev slået ved at se, hvorledes en eneste dag og nat tilbragt i sorg, havde ældet den smukke gamle mand. Linjerne i hans pande og omkring hans mund var blevet dybere; hans ansigtsfarve var mat og vissen; der var en opsvulmet rand under hans øjne, og øjnene selv, som plejede at kaste så skarpt et blik på det tilstedeværende, havde det tomme udtryk, der fortæller, at synet ikke længere er en sans, men en erindring.

Han rakte sin hånd ud mod Maynard, som trykkede den og satte sig ned hos ham i tavshed. Sir Christophers hjerte begyndte at svulme ved denne stumme medfølelse; tårerne *ville* frem, *ville* rulle i store dråber ned ad hans kinder. De første tårer, han havde udgydt siden han var dreng, var for Anthony.

Maynard havde en følelse som om hans tunge klæbede fast ved ganen. Han kunne i begyndelsen ikke tale; han måtte vente, til sir Christopher sagde noget, der kunne danne en overgang til de grusomme ord, som *måtte* udtales.

Endelig fik baronetten så meget herredømme over sig selv, at han kunne sige: "Jeg er meget svag, Maynard – Gud hjælpe mig! Jeg havde ikke troet, at noget kunne bøje mig således; men jeg havde bygget alt på den dreng. Måske var det uret af mig, ikke at tilgive min søster. Hun mistede en af sine sønner for kort tid siden. Jeg har været alt for stolt og genstridig."

"Vi kan næppe lære ydmyghed og kærlighed nok uden gennem lidelse," sagde Maynard, "og Gud ser, vi har lidelse behov, for den kommer tungere og tungere over os. Vi har en ny bekymring i dag."

"Tina? "sagde sir Christopher og så ængsteligt i vejret – "er Tina syg?"

"Jeg er i en skrækkelig uvished om hende. Hun var meget rystet i går – og med hendes svage helbred – jeg tør ikke tænke på, hvilken vending denne sindsbevægelse kan have taget."

"Fantaserer hun, den stakkels kære lille?"

"Gud alene ved, hvorledes hun har det. Vi er ikke i stand til at finde hende. Da mrs. Sharp kom op på hendes værelse i morges, var det tomt. Hun havde ikke været i seng. Hendes hat og kåbe var borte. Jeg har ladet søge efter hende alle vegne – i huset og i haven, i parken og – i vandet. Ingen har set hende siden Martha var oppe for at lægge til ilden hos hende i går aftes kl. 7."

Mens mr. Gilfil talte, genvandt sir Christophers øjne, som ivrigt var vendt imod ham, noget af deres gamle skarphed og en eller anden pludselig pinefuld sindsbevægelse, som om en ny tanke slog ham, gled hurtigt hen over hans allerede bevægede ansigt, ligesom skyggen af en mørk sky over bølgerne. Da Gilfil

tav, lagde han sin hånd på hans arme og sagde med svagere stemme:

"Maynard, elskede det stakkels barn Anthony?"

"Det gjorde hun."

Maynard tøvede efter disse ord, mens han kæmpede imellem sin uvilje mod at tilføje sir Christopher et endnu dybere sår, og sin beslutning om, at ingen uretfærdighed skulle begås mod Caterina. Sir Christophers øjne var endnu fæstet alvorligt forskende på ham og hans egne sænket mod jorden, mens han søgte at finde de ord, som kunne fortælle sandheden mindst grusomt.

"De må ingen urigtige tanker have om Tina," sagde han endelig. "Jeg må nu fortælle Dem, for hendes skyld, hvad intet uden dette nogensinde skulle have fået over mine læber. Kaptajn Wybrow vandt hendes kærlighed ved opmærksomheder, som han i sin stilling var forpligtet til ikke at vise hende. Førend der nogensinde var talt om hans giftermål, havde han opført sig imod hende som en elsker."

Sir Christopher løsnede sit greb om Maynards arm og så bort fra ham. Han var tavs i nogle minutter, øjensynligt kæmpende for at få så megen magt over sig selv, at han kunne tale roligt.

"Jeg må øjeblikkelig tale med Henrietta," sagde han til sidst med noget af sin gamle skarpe bestemthed; "hun må vide alt, men vi må fortie det for enhver anden, så vidt som det er muligt. Min kære dreng," vedblev han i en mildere tone, "den tungeste byrde er faldet på dig. Men vi ville endnu kunne finde hende, vi må ikke fortvivle; der har ikke været tid nok endnu for os til at få noget at vide med sikkerhed. Stakkels kære barn!

Gud hjælpe mig! Jeg troede, at jeg så alt, og var starblind den hele tid."

19

Den sørgelige, langsomme uge var endelig forbi, ved synsmandens undersøgelse var der i blevet afsagt en kendelse om pludselig død. Dr. Hart, som var bekendt med kaptajn Wybrows foregående sundhedstilstand, havde angivet som sin mening, at hans liv længe havde været i fare på grund af et langvarigt hjerteonde, men at døden rimeligvis var blevet fremskyndet ved en eller anden heftig sindsbevægelse. Miss Asher var den eneste person, der med bestemthed vidste, hvad der havde ført kaptajn Wybrow til rågeriet; men hun havde ikke nævnet Caterinas navn, og alle pinlige biomstændigheder eller forespørgsler blev omhyggeligt holdt borte fra hende. Mr. Gilfil og sir Christopher vidste imidlertid nok til at gætte, at den ulykkelige sindsbevægelse skyldtes et aftalt møde med Caterina.

Al søgen og spørgen efter hende havde været forgæves og måtte så meget desto rimeligere være det, som de blev foretaget under forudsætning af, at hun havde begået selvmord. Ingen savnede de småting, som hun havde tager fra sin pult; ingen vidste noget i om portrættet eller om, at hun havde sammensparet sine syvshillingsstykker, og der var intet mærkeligt i, at hun tilfældigvis havde båret perle-ørenringene. Hun havde, antog de, forladt huset, uden at tage noget med sig; det syntes umuligt, at hun kunne være gået ret langt, og hun måtte have været i en tilstand af åndelig ophidselse, som kun gjorde det alt for rimeligt, at hun var gået bort, blot for at søge befrielse i døden. De samme steder i tre eller fire miles

omkreds af slottet blev gennemsøgt atter og atter – hvert kær, hver grøft i nabolaget blev ransaget.

Undertiden tænkte Maynard sig, at døden kunne være kommet usøgt af kulde og udmattelse, og der forløb ingen dag, uden at han vandrede gennem de omliggende skove og vendte op i hver bunke af visne blade, som om det var muligt, at hendes dyrebare legeme kunne være skjult der. Derpå vendte en anden gruelig tanke tilbage, og før hver nats begyndelse vandrede han rundt i alle husets ubeboede værelser, for endnu en gang at forvisse sig om, at hun ikke var skjult bag et eller andet skab, en dør eller et gardin – han gruede ved tanken om, at han skulle finde hende der med vanvid i øjnene, stift stirrende uden dog at se ham.

Men omsider var disse fem lange dage og nætter til ende, begravelsen var forbi, og vognene vendte tilbage gennem parken. Dengang de kørte ud, faldt der en tæt regn; men nu skiltes skyerne ad og et glimt af solskin funklede imellem de dryppende grene, under hvilke de passerede. Dette solglimt faldt på en mand til hest, som kom langsomt travende, og som mr. Gilfil genkendte, til trods for hans formindskede rundhed, som Daniel Knott, den kusk, der havde ægtet den rødkindede Dorcas for ti år siden.

Enhver ny hændelse indgav altid mr. Gilfil den samme tanke, og hans øje faldt ikke så snart på Knott, førend han spurgte sig selv, om han vel kunne være kommet for at bringe efterretning om Caterina. Derpå erindrede han, at Caterina havde holdt meget af Dorcas og altid havde haft en eller anden foræring færdig tit at sende hende, når Knott af og til aflagde et besøg på slottet. Kunne Tina være gået til Dorcas? Men hans håb sank

igen, da det faldt ham ind, at Knott rimeligvis var kommet, fordi han havde hørt om kaptajn Wybrows død og ønskede at vide, hvorledes hans gamle herre havde båret dette slag.

Så snart vognen nåede huset, gik han op på sit studereværelse og vandrede nervøst omkring, idet han både længtes efter og frygtede for at gå ned og tale med Knott, at ikke hans svage håb skulle blive udslukt.

Enhver, der så på dette ansigt, i almindelighed så fuldt af rolig velvilje, ville kunne se, at de sidste ugers lidelse havde efterladt dybe spor. Om dagen havde han uophørligt redet eller gået omkring, idet han enten selv søgte efter Caterina, eller sørgede for, at der blev gjort efterspørgsel af andre. Om natten havde han ikke kendt til søvn, kun en afbrudt døsen, i hvilken han bestandig syntes at finde Caterina død, for så at vågne op med et sæt fra denne indbildte kval til den virkelige smerte: troen på, at han aldrig skulle se hende mere. De klare grå øjne var indsunkne og ustadige, de fulde, sorgløse læber havde en fremmed stramhed ved sig, og panden, som før var så glat og åben, var sammentrukket ligesom af smerte. Det var ikke genstanden for nogle få måneders lidenskab, han havde tabt; det var det væsen, der var forbundet med hans evne til at elske, på samme måde, som den bæk, vi legede ved, eller de blomster, vi plukkede i vor barndomstid, er forbundet med vor skønhedssans. Kærlighed betød for ham intet uden det at elske Caterina. I mange år havde tanken om hende været nærværende i alt, ligesom luften og lyset; og nu, da hun var borte, var det som om al glæde havde tabt sit afsæt: Himlen, jorden, den daglige ridetur, den daglige samtale, kunne være der endnu, men ynden og glæden i det var borte for bestandig.

Snart, mens han endnu gik frem og tilbage, hørte han skridt i korridoren, og straks efter en banken på døren. Hans stemme skælvede, da han sagde "Kom ind", og det fornyede håbs tilstrømning var næppe til at skelne fra smerte, da han så Warren træde ind med Daniel Knott efter sig.

"Knott er kommet, sir, med efterretninger om miss Sarti. Jeg tænkte, at det var bedst at bringe ham til Dem først."

Mr. Gilfil kunne ikke lade være at gå hen til den gamle kusk og trykke hans hånd; men han var ikke i stand til at tale og gjorde kun tegn til ham om at tage en stol, mens Warren forlod værelset. Han hang med øjnene ved Daniels fuldmåneansigt, og lyttede til hans tynde, pibende stemme med samme højtidelige, brændende forventning, han ville have lånt øre til det mest ærefrygtbydende sendebud fra skyggernes land med.

"Det var Dorcas, sir, som ville have mig afsted; men vi vidste aldrig en smule af, hvad her var sket på slottet. Hun var rent af lave over miss Sarti, og ville nu endelig have mig til straks i morges at sadle den sorte og lade pløjning være pløjning for at komme herhen og lade sir Christopher og mylady det vide. Kanske De har hørt, sir, at vi ikke har "De to Nøgler" i Sloppeter mere? Jeg havde en onkel, der døde for en tre års tid siden, og han efterlod mig en lille arv. Han var ellers forvalter hos squire Ramble og havde alle de store avlsgårde der under sine hænder; og så tog vi en lille gård på en fyrre tønder land eller så, fordi Dorcas ikke kunne med det krovæsen, da hun fik børn at passe. Det er såmænd så pænt og net, som man kan ønske at se, sir, med vand i baggården til kretu'erne."

"For Guds skyld," sagde Maynard, "sig mig, hvad det er med miss Sarti. Ophold Dem dog ikke ved andre ting nu."

"Vel, sir," sagde Knott, ganske forskrækket over præstens heftighed, "hun kom til os på fragtmandens karre i onsdags, da klokken var godt og vel ni om aftenen. Dorcas hørte karren stoppe uden for døren og løb ud, og i det samme kaster miss Sarti sig om hendes hals og siger: 'Tag mig ind, Dorcas, tag mig ind,' og dejser om, ligesom hun var besvimet. Så kalder jo Dorcas på mig, – 'Daniel', råber hun – og jeg løber ud og bærer den unge miss ind; og lidt efter kommer hun da lidt til sig selv og slår øjnene op, og Dorcas får hende til at drikke en skefuld rom og vand – for vi har sådan en udmærket rom, som vi bragte med fra "De to nøgler", men der er ingen, der får lov at få noget af den for Dorcas. Hun siger, hun gemmer den til sygdomstilfælde; men jeg for min part synes nu rigtignok, at det er både synd og skam at drikke god rom, når man ingen smag har i sin mund; så kan man lige så godt tage doktorens tøjeri. Nå, Dorcas fik hende da til sengs, og der har hun nu ligget lige siden, lige som hun var ganske følelsesløs, ikke taler hun og ikke spiser hun, hun tager bare en eneste smule suppe, når Dorcas plager hende for det. Vi begyndte da at blive bange, og kunne aldrig begribe, hvorfor hun var kommet bort fra slottet, og Dorcas fik en skræk for, at der var noget galt på færde. Så kunne hun da ikke holde det længere ud i morges, hun ville ingen snak høre, jeg måtte afsted og se, hvad der var i vejen; og nu har jeg da redet tyve miles på den sorte, som hele tiden troede, han var ude og pløje, og gjorde kort omkring ved hver tredivte meter, som om han var ved enden af en fure. Jeg har haft det strengt nok med ham, kan jeg sige Dem, sir."

"Gud velsigne Dem, Knott, fordi De kom!" sagde mr. Gilfil, idet han på ny knugede den gamle kusks hånd. "Gå nu ned og få

noget at styrke Dem på og hvil Dem efter turen. De må blive her i nat, og siden kommer jeg ned til Dem for at få den nærmeste vej at vide til Deres bolig. Jeg skal gøre mig færdig til at ride, så snart jeg har talt med sir Christopher."

Ikke en time senere galoperede mr. Gilfil på en vælig hoppe hen imod den lille mudrede landsby Callam, fem miles på den anden side af Sloppeter. Endnu engang fandt han nogen glæde i eftermiddagssolskinnet; endnu engang var det en fornøjelse for ham at se hækkene flyve forbi ham og at føle sig "fast i sadlen", mens hans sorte Kitty sprang under ham, og luften fløjtede til takten af hendes skridt. Caterina var ikke død! Han havde fundet hende! Hans kærlighed og ømhed og langvarige lidelse syntes ham så stærke, at de måtte kalde hende tilbage til livet og lykken. Efter denne fortvivlelsens uge var tilbagespringet så heftigt, at det på én gang førte hans håb så langt som til den yderste grænse, det nogensinde havde nået. Caterina ville komme til at elske ham til sidst, hun ville blive hans. De var blevet ført ad hele denne mørke og trange vej, for at hun kunne lære dybden af hans kærlighed at kende. Hvor skulle han være øm imod hende – hans lille fugl med det frygtsomme, klare øje og den søde strube, som vibrerede af kærlighed og musik! Hun ville klynge sig til ham, og det stakkels lille bryst, som havde været så sønderrevet og såret, skulle være sikret for stedse. I en ædel og trofast mands kærlighed er der altid et stænk af moderlig varme; der er i hans kærlighed noget af den beskyttende ømhed, som strålede over ham, da han lå på sin moders knæ.

Det var skumring, da han red ind i landsbyen Callam, og ved at spørge en hjemvendende arbejder om vejen til Daniel Knotts

sted, fik han at vide, at det lå ved kirken, som viste sit stumpede, vedbendklædte spir på højden af en lille bakke; en værdifuld tilvækst af midlerne til at kende det attråværdige hjemsted, der i Daniels beskrivelse var betegnet som – "det kønneste sted, man kunne se" – skønt en lille malkeplads, fuld af fortrinlig gødning, som gik lige op til døren, uden nogen letsindig afbrydelse af have eller rækværk, måske ville have været tilstrækkelig til at gøre denne beskrivelse umiskendeligt betegnende.

Mr. Gilfil havde næppe nået leddet, der førte ind til malkepladsen, førend han var opdaget af en blond knøs på ni år (alt for tidligt beklædt med *toga virilis* eller en kittel), der løb ud for at indlade den usædvanlige gæst. I samme øjeblik var Dorcas i døren, og roserne på hendes kinder var tydeligvis så meget desto rødere, på grund af de tre par kinder, som dannede en gruppe omkring hente, og den fede patteglut, som sad stirrende på hendes arm og sugede på en lang skorpe med roligt velbehag.

"Er det mr. Gilfil, sir?" sagde Dorcas, dybt nejende, da han nærmede sig, efter at have bundet sin hest.

"Ja, Dorcas; kender De mig ikke længere? Hvorledes er det med miss Tina?"

"Det er desværre akkurat det samme, sir, som jeg tænker Daniel har sagt Dem; for jeg antager, at De kommer fra slottet, skønt De er kommet mærkværdig hurtigt, det er vist."

"Ja, han kom til slottet omtrent kl. et, og jeg begav mig på vej så hurtigt jeg kunne. Så er hun altså ikke værre?"

"Ingen forandring, sir, hverken til det bedre eller til det værre. Vil De behage at gå ind, sir? Hun ligger der og bryder sig ikke

mere om nogen ting end et nyfødt barn, og ser så ligegyldigt på mig, som om hun ikke kendte mig. O, hvad kan det være, mr. Gilfil? Hvorledes kom hun til at forlade slottet? Hvordan har Hans Højvelbårenhed og Hendes Nåde det?"

"I stor sorg, Dorcas. Kaptajn Wybrow, sir Christophers søstersøn, De ved, er pludselig død. Miss Sarti fandt ham liggende død, og jeg tænker, dette slag har angrebet hendes sind."

"Ih, kæreste dog! Den smukke unge herre, der skulle være deres arving, som Daniel har fortalt mig om. Jeg kan huske, jeg så ham, da han var lille og kom på besøg på slottet. Ak, herregud! sikken en sorg for Hans Højvelbårenhed og Hendes Nåde. Men den stakkels miss Tina – så hun fandt ham liggende død? Jamen dog, jamen dog!"

Dorcas havde vist vej ind i det bedste køkken, der var så behageligt et værelse, som "bedste køkkener" plejede at være i avslgårde, som ingen dagligstuer havde – ilden spejlede sig i en skinnende række tintallerkener og fade; de skurede køkkenborde var så rene, at man fik lyst til at stryge hånden hen ad dem; i den ene skorstenskrog stod saltetønden, i den anden en trekantet stol, væggene bagved var smukt behængt med flæskesider og loftet prydet med tilsvarende skinker.

"Vær så god at sidde ned, sir – vær så god," sagde Dorcas, og trak den trekantede stol frem, "og lad mig skaffe Dem noget at spise efter Deres rejse. Kom, Becky, kom og tag den lille."

Becky, en rødarmet tjenestepige, kom frem fra det tilstødende bagkøkken og satte sig i besiddelse af patteglutten, som på grund enten af sine følelser eller af sin fedme viste en for omflytningen meget belejlig ligegyldighed.

"Hvad må jeg byde Dem, sir, af hvad jeg har? Jeg kunne stege Dem en skive flæsk i et nu, og jeg har også te, eller kanske De kunne lide et glas rom og vand. Jeg ved nok, vi har ikke noget af det, De er vant til at spise og drikke; men sådan som jeg har det, sir, vil jeg være stolt ved at give Dem det."

"Tak, gode Dorcas; jeg kan hverken spise eller drikke. Jeg er hverken sulten eller træt. Lad os tale om Tina. Har hun slet ikke talt?"

"Slet ikke siden de første ord. 'Kære Dorcas,' siger hun, 'tag mig ind;' og derpå faldt hun i besvimelse, og har ikke talt et ord siden. Jeg har fået hende til at tage en lille mundfuld suppe af og til, men hun lægger ikke mærke til nogen ting. Jeg har taget Bessy op med mig sommetider" – her løftede Dorcas en lille treårs, lokkehovedet pige op på sit skød, som mens moderen talte sad og drejede på en snip af hendes forklæde og gjorde store øjne til den fremmede herre – "folk lægger jo undertiden mærke til børn, når de ellers ikke bryder sig om noget. Og vi plukkede høstkrokus ude i frugthaven, som Bessy bar op i sin hånd og lagde på sengen. Jeg ved jo, hvor meget miss Tina holdt af blomster og sådan noget, da hun var en lille én. Men hun så på Bessy og på blomsterne akkurat ligesom hun slet ikke så dem. Det skar mig i hjertet at se på hendes øjne; jeg synes de er større end nogensinde før, og de ligner på en prik mit stakkels lille barns, som døde, da det blev så udtæret – o kors, når jeg tænker på hans små hænder, man kunne såmænd se igennem dem. Men jeg har nu så stort håb til, at når hun får Dem at se, sir, som kommer fra slottet, så vil det nok bringe hende til sin samling igen."

Maynard havde også dette håb; dog følte han frygtens kolde tåger samle sig om ham efter de få lyse, varme timer, der var forløbet i frydefuld tillid, siden han først hørte at Caterina var i live. Han kunne ikke værge sig mod den tanke, at hendes sjæl og legeme aldrig ville kunne genvinde sundheden efter den overanspændelse, der havde været lagt på dem – at hendes svage livstråd allerede var på det nærmeste udspundet.

"Gå nu, Dorcas, og se hvorledes hun har det, men sig intet om, at jeg er her. Måske ville det være bedre, om jeg ventede med at se hende til i morgen ved dagens lys, og dog ville det være meget hårdt for mig, at tilbringe endnu en nat på denne måde."

Dorcas satte lille Bessy ned og gik. De tre andre børn, Daniel den Yngre med samt hans kittel iberegnet, stod foran mr. Gilfil og iagttog ham endnu mere sky, nu da de var uden moderens beskyttelse. Han drog lille Bessy til sig og satte hende på sit knæ. Hun rystede sine gule krøller bort fra øjnene og så op på ham, idet hun sagde:

"Er du kommet for at se til damen? Skal du gøre hende rask? Hvad gør du ved hende? Kysser hende?"

"Kan du lide at blive kysset, Bessy?"

"Ja," sagde Bessy, men dukkede i det samme hovedet dybt ned, som modstand mod det forventede kærtegn.

"Vi har fået to hvalpe," sagde unge Daniel, der havde fået mod ved at se, hvor venlig den fremmede herre var mod Bessy.

"Skal jeg hente dem? Den ene har hvide pletter."

"Ja, lad mig se dem."

Daniel løb ud og kom straks efter tilbage med to blinde hundehvalpe, ivrigt fulgt af deres moder, der nærede stor

kærlighed til sit afkom, og der begyndte en heftig scene, da Dorcas i det samme vendte tilbage og sagde:

"Der er ikke den ringeste forandring at mærke på hende. Jeg tror ikke, De behøver at vente, sir. Hun ligger ganske stille, som hun altid gør. Jeg har sat to lys ind i stuen, for at hun skal kunne se Dem rigtigt. De vil jo nok være så god at undskylde stuen, sir, og den kappe, hun har på; det er en af mine."

Mr. Gilfil nikkede tavs og fulgte hende op ad trappen. De drejede ind ad den første dør med så lidt støj som muligt. De rødternede bomuldsgardiner var trukket fra ved hovedet af sengen og Dorcas havde stillet lysene på denne side af værelset, for at de ikke skulle skære Caterina i øjnene. Da Dorcas havde åbnet døren, hviskede hun: "Jeg tænker, jeg gør bedst i at forlade Dem, sir."

Mr. Gilfil tilkendegav sit bifald, og gik frem foran gardinet. Caterina lå med øjnene vendt til den anden side og syntes ikke at have lagt mærke til, at nogen var kommet ind. Hendes øjne så, som Dorcas havde sagt, større ud end nogensinde før, måske fordi hendes ansigt var smallere og blegere og hendes hår rent strøget bort under en af Dorcas' grove kapper. Også de små hænder, som lå ubevægelige oven på sengeklæderne, var smallere end ellers. Hun så yngre ud, end hun virkelig var, og enhver, der for første gang så det lille ansigt og de småbitte hænder, måtte have troet, at de tilhørte en lille pige på tolv år, som skulle værnes mod kommende og ikke helbredes for tidligere sorger.

Da mr. Gilfil nærmede sig og stod lige for hende, faldt lyset lige på hans ansigt. En svag studsen viste sig i Caterinas udtryk;

hun så alvorligt på ham nogle øjeblikke, løftede derpå sin hånd op, som for at vinke ham hen til sig, og hviskede "Maynard!"

Han satte sig ved sengen og bøjede sig ned til hende. Hun hviskede igen:

"Maynard, så De dolken?"

Han fulgte sin første indskydelse, idet han svarede hende, og det var klogt gjort.

"Ja," hviskede han. "Jeg fandt den i Deres lomme og lagde den tilbage i skabet igen."

Derpå tog han hendes hånd i sin og holdt den, blidt ventende på, hvad hun næste gang ville sige. Hans hjerte svulmede af taknemmelighed, fordi hun havde genkendt ham, og han kunne næppe undertrykte sin gråd. Lidt efter lidt blev hendes øjne mildere og mindre anspændte i deres stirren. Tårerne samlede sig langsomt, og nu løb store, hede dråber ned ad hendes kinder. Derpå åbnedes sluseportene og den hjertelettende strøm styrtede frem. Hun hulkede dybt, og næsten i en time lå hun uden at tale, mens den tunge isskorpe, som havde forhindret hendes elendighed i at komme til udbrud, således smeltede bort. Hvor dyrebare var ikke disse tårer for Maynard, som den ene dag efter den anden havde gyst ved det bestandigt tilbagevendende billede af Tina med afsindighedens tørre, udbrændte stirren i sit blik.

Lidt efter lidt aftog hendes hulken, hun begyndte at ånde roligere og lå stille med lukkede øjne. Tålmodigt sad Maynard der, uden at ænse timernes flugt, eller det gamle stueurs lydelige dikken på trappegangen.

Men da klokken næsten var ti, kunne Dorcas, i sin utålmodige længsel efter at vide udfaldet af mr. Gilfils

nærværelse, ikke lade være at liste sig ind på tæerne. Uden at røre sig, hviskede han til hende om at forsyne ham med lys, at se efter om røgteren havde sørget for hans hoppe, og så at gå til sengs – han ville våge hos Caterina – der var kommet en stor forandring over hende.

Kort tid efter begyndte Tinas læber at bevæge sig. "Maynard," hviskede hun igen. Han lænede sig hen imod hende, og hun fortsatte:

"De ved altså, hvor ond jeg er? De ved, hvad jeg havde i sinde at gøre med dolken?"

"Havde de i sinde at dræbe Dem selv, Tina?"

Hun rystede langsomt på hovedet og var derpå længe tavs. Til sidst så hun højtideligt på ham og hviskede: "At dræbe ham."

"Tina, min elskede, du kunne aldrig have gjort det. Gud så i dit hjerte, han ved, at du aldrig kunne gøre noget levende væsen fortræd. Han våger over sine børn og vil ikke lade dem gøre ting, som de bagefter af ganske hjerte ville bede om, ikke at have gjort. Det var kun et øjebliks vrede tanke, og han tilgiver dig."

Atter sank hun hen i tavshed til det næsten var midnat. Den trætte, afkræftede ånd syntes kun langsomt og med vanskelighed at finde vej gennem tankens slyngninger, og da hun hviskede igen, var det til svar på Maynards ord.

"Men jeg havde haft sådanne onde følelser i lang tid. Jeg var så vred, jeg hadede miss Asher så levende og jeg brød mig så lidt om, hvad sorg der kom over andre, fordi jeg selv var så ulykkelig. Jeg var fuld af slette lidenskaber. Ingen har nogensinde været så syndig."

"Jo, Tina. Mange er netop lige så syndige. Jeg har ofte meget onde følelser og er fristet til at begå urigtige handlinger; men så er mit legeme så meget stærkere end Deres, hvorfor jeg bedre kan skjule mine følelser og modstå dem. De behersker mig ikke således. De har jo set de små fugle, når de er ganske unge og lige begynder at flyve, hvorledes deres fjer kan rejse sig i forskrækkelse eller vrede; de har da ingen magt over sig selv længere og kan godt styrte i en afgrund af lutter skræk. De var som en af disse små fugle. Deres sorg og lidelse havde således taget magten fra Dem, at De næppe vidste, hvad De gjorde."

Han ville ikke tale længe ad gangen, for ikke at trætte hende og betynge hende med alt for mange tanker. Lange pauser syntes nødvendige for hende, førend hun kunne sammentrænge sine følelser i korte sætninger.

"Men da jeg dog havde i sinde at gøre det," var det næste hun hviskede, "er det jo lige så slemt, som om jeg havde gjort det."

"Nej, min Tina," svarede Maynard langsomt, idet han tøvede lidt mellem hver sætning, "vi har undertiden onde ting i sinde, som vi dog aldrig kunne gøre, ganske ligesom vi ofte har gode og kloge ting i sinde, som vi heller ikke formår at udføre. Vore tanker er ofte værre end vi selv, ligesom de også ofte er bedre end vi er selv. Gud ser os, som vi er i det hele, ikke i særskilte følelser eller handlinger, således som vore medmennesker ser os. Vi gør altid hinanden uret og tænker bedre eller værre om hinanden, end vi fortjener, fordi vi kun hører og ser særskilte ord og handlinger. Vi formår ikke at se hinandens hele natur. Men Gud ser, at De aldrig ville have kunnet begå den forbrydelse."

Caterina rystede langsomt på hovedet og tav. Efter en stund sagde hun:

"Jeg ved ikke – jeg syntes, jeg så ham komme hen imod mig, ganske således som han plejede at se ud, og det var – det var min hensigt at gøre det."

"Men da De virkelig så ham – fortæl mig, hvorledes det da var, Tina?"

"Jeg så ham liggende på jorden og tænkte, han var syg. Jeg ved ikke, hvorledes det var i det øjeblik; jeg glemte alt. Jeg knælede ned og talte til ham, og – og han mærkede det ikke, og hans øjne var stive, og da begyndte jeg at tro, at han var død."

"Og De har aldrig siden følt vrede imod ham?"

"O nej, nej! Det er mig, som har været slettere end nogen anden; det er mig, som har haft uret hele tiden."

"Nej, min Tina; fejlen har ikke alene været Deres; *han* havde stor uret; han opæggede Dem. Og uret skaber uret. Når folk behandler os ondt, kan vi næppe undgå at have onde følelser imod dem. Men denne anden uret er mere undskyldelig. Jeg er mere syndefuld end De, Tina; jeg har ofte haft meget slette følelser mod kaptajn Wybrow, og hvis han havde tirret mig således, som han gjorde ved Dem, ville jeg måske have gjort noget, der var endnu værre."

"O, det var ikke så stor uret af ham; han vidste ikke, hvorledes han sårede mig. Hvor skulle det have været muligt, at han kunne have elsket mig, således, som jeg elskede ham? Og hvor kunne han have giftet sig med sådan en fattig lille én som mig?"

Maynard gav intet svar på dette, og der var igen stille, indtil Tina sagde:

"Så har jeg også været så forstilt – de vidste ikke, hvor ond jeg var. Padroncello vidste intet om det. Sin gode lille abekat, plejede han at kalde mig; og hvis han havde vidst – o, hvor uværdig ville han have fundet mig!"

"Min Tina, vi har alle vore hemmelige synder; og hvis vi kendte os selv til bunds, ville vi ikke kunne dømme hinanden så hårdt. Sir Christopher har selv siden denne sorg kom over ham følt, at han har været alt for streng og ubøjelig."

På denne måde – med disse afbrudte bekendelser og trøstende ord til svar – gled timerne hen fra den dybe mørke nat til det kølige, første daggry, og fra det tidlige daggry til den første gule stribe af morgenen, der skilte purpurskyen ad. Det var for mr. Gilfil som om de bånd, der bandt hans kærlighed for stedse og alene til Caterina, i denne nats lange timer havde modtaget ny styrke og hellighed. Det er således med de menneskelige forhold, der hviler på sjælens dybe, inderlige sympati; hver ny dag og nat i sorg eller glæde er en ny grundvold, en ny indvielse for den kærlighed, der næres af erindring såvel som af håb – den kærlighed, for hvilken stadig gentagelse ikke er en kedsommelighed, men en trang, og for hvilken en glæde, der nydes særskilt, er begyndelsen til smerte.

Hanerne begyndte at gale; porten blev slået op; der lød trampen af fodtrin i gården, og mr. Gilfil hørte Dorcas bevæge sig i huset. Disse lyde syntes at forurolige Caterina, for hun så ængsteligt på ham og sagde: "Maynard, går De bort?"

"Nej, jeg bliver her i Callam til De har det bedre, og så tager De også bort."

"Aldrig til slottet igen, o nej! Jeg må leve fattigt og selv tjene mit brød."

"Nuvel, kæreste, De skal gøre, som De helst selv vil. Prøv på at hvile ganske roligt, så måske De siden vil kunne sidde lidt oppe. Da Gud har bevaret Deres liv trods al denne sorg, ville det være syndigt ikke at forsøge at gøre det bedste ud af hans gave. Dyrebare Tina, De vil forsøge, ikke sandt? – Lille Bessy har jo engang bragt Dem nogle krokus op; De lagde ikke mærke til det lille pus, men når hun kommer igen, så vil De lægge mærke til hende, ikke sandt?"

"Jeg vil prøve på det," hviskede Tina ydmygt, og lukkede derpå øjnene.

Solen stod nu højt på horisonten, spredte skyerne ad og skinnede med munter morgenvarme gennem det lille, blyindfattede vindue. Caterina sov. Maynard slap blidt den spæde hånd, opmuntrede Dorcas' med de gode efterretninger og begav sig på vej til landsbyens kro med hjertet fuldt af tak for, at Tina dog så vidt var blevet sig selv igen. Åbenbart havde synet af ham på en naturlig måde blandet sig med de erindringer, hendes sind var hensunket i, og hun var derved blevet ledet til en hjertets udgydelse, som kunne være begyndelsen til en fuldkommen helbredelse. Men hendes legeme var så svækket, hendes sjæl så sønderknust, at den yderste ømhed og varsomhed ville være nødvendig. Det næste, han nu havde at gøre, var at sende efterretning til sir Christopher og lady Cheverel og derpå ved et brev at tilkalde sin søster, under hvis omsorg han havde besluttet at stille Caterina. Slottet ville, selv om hun skulle have ønsket at vende tilbage til det, efter hans overbevisning være det mindst ønskelige hjem for hende nu for tiden: hver plet, hver genstand dér var alt for nøje forbundet med hendes endnu ikke stillede smerte. Hvis

hun derimod levede nogen tid under tag med hans blide, fromme søster, der havde et fredeligt hjem og en lille snakkesalig dreng, ville Tina måske på ny hænge sig ved livet og i det mindste til dels forvinde den rystelse, hendes konstitution havde fået. Da han havde skrevet sine breve og i hast indtaget en lille frokost, var han snart i sadlen igen på vejen til Sloppeter, hvor han ville afsende brevene med posten og opsøge en læge, som han kunne betro de moralske årsager til Caterinas svækkede tilstand.

20

En uges tid senere fandt Caterina sig i at rejse i en bekvem vogn, under beskyttelse af mr. Gilfil og hans søster mrs. Heron, hvis milde blå øjne og blide væsen havde noget meget beroligende for det stakkels sårede barn – så meget mere, som de havde et udtryk af søsterlig lighed, der var hende fuldkommen ny. Overfor lady Cheverels kølige, myndige velvilje, havde Tina altid bevaret en vis tilbageholdenhed og ærefrygt, og der var for hende en hidtil ukendt sødhed i at have en ung og venlig kvinde ved sin side, der ligesom en ældre søster bøjede sig kærtegnende over hende og talte til hende i sagte, ømme toner.

Maynard var næsten vred på sig selv, fordi han kunne føle sig lykkelig, mens Tinas sjæl og legeme endnu skælvede på randen af uoprettelig hensygnen; men den nye fryd at handle som hendes beskyttende engel, at være hos hende hver time på dagen, at udfinde alt til hendes bekvemmelighed og spejde efter en stråle af tilbagevendende interesse i hendes øjne opfyldte ham alt for meget til at lade nogen plads til overs for uro eller beklagelse.

På den tredje dag kørte vognen op for døren til Foxholm præstegård, hvor den velærværdige Arthur Heron viste sig på dørtærsklen, længselsfuld efter at hilse på den hjemvendende Lucy og med en bredskuldret, solbrændt dreng på fem år ved hånden, som af alle livsens kræfter smældede med en miniature-jagtpisk.

Intetsteds var der en jævnere slået græsplet, bedre revne gange eller et bislag, der var smukkere bevokset med slyngplanter, end i Foxholm præstegård. Midtvejs på den smukke grønklædte høj, på hvis top kirken stod, lå præstegården, lunt skærmet af bøge og kastanjetræer, med udsigt over en landsby, der spredte sig frit ud imellem græsgange og enge, omkransede af vilde hegn og vidtskyggende træer, endnu ikke truet af den nyere tids forbedrede avlsbrug.

Klart skinnede ilden i den store dagligstue og klart lyste den i det lille, lyserøde sovekammer, som var bestemt for Caterina, fordi det vendte bort fra kirkegården og ud til en bondegård med dens lille samling bistader, rolige grupper af køer og muntre morgentummel af travl arbejdsomhed. Med ægte kvindeligt instinkt havde mrs. Heron skrevet til sin husbond om at lade dette værelse sætte i stand til Caterina. Veltilfredse, plettede høns, der flittigt skraber efter et korn, kan undertiden gøre mere for et sygt hjerte, end en lund fuld af nattergale; der er noget uimodståeligt beroligende ved toppede småhøns' usentimentale munterhed, ved hårdføre fårehundes tjenstiver og ved tålmodige arbejdsheste, der nyder en drik mudret vand.

I et hjem, som denne præstegård, en sand arne for hyggelighed, uden noget af den storartethed, som ville have medført en erindring om Cheverel slot, kunne mr. Gilfil vel have grund til at håbe, at Caterina gradvist ville kunne forjage de syner fra fortiden, som forfulgte hende, og komme sig af den sløvhed og afkræftelse, som var de fysiske tegn på synernes fortærende nærværelse. Det næste, der var at gøre, var at foranstalte en ombytning af pligter med mr. Herons kapellan,

for at Maynard kunne være stadig i nærheden af Caterina og våge over de fremskridt, hun gjorde. Hun lod til at holde af, at han var hos hende, og at imødese hans tilbagekomst med uro, når han ikke var der; og skønt hun sjældent talte til ham, var hun dog mest fornøjet, når han sad hos hende og holdt hendes lille spinkle hånd i sit store beskyttende greb. Men Osvald, alias Ossy, den bredskuldrede dreng, var måske hendes mest velgørende selskab. Med noget af sin onkels person, havde han tillige arvet sin onkels tidlige smag for at holde et lille menageri, og han var meget bydende i sin fordring på Tinas sympati for hans marsvins, egerns og mus' velfærd. I hans selskab syntes der undertiden at bryde glimt fra hendes barndom frem igennem de blytunge skyer, og mangen vintertime gled så meget lettere hen, fordi den blev tilbragt i Ossys barnekammer.

Mrs. Heron var ikke musikalsk og havde intet instrument; men mr. Gilfil sørgede for at anskaffe et klaver og få det opstillet i selskabsværelset, altid åbent, i det håb, at musikkens ånd dog engang igen ville vågne i Caterina og drage hende med uimodståelig magt til instrumentet. Men vinteren var næsten forbi, og han havde ventet forgæves. De yderste fremskridt, Tina havde gjort, var ikke nået videre end til tålmodighed og hengivelse – et roligt, taknemmeligt smil, føjelighed i Osvalds indfald og en tiltagende bevidsthed om, hvad der blev sagt og gjort omkring hende. Undertiden tog hun fat på lidt kvindeligt håndarbejde, men hun syntes alt for træt til at fortsætte med det; hendes fingre lod det snart igen falde, og hun sank tilbage i ubevægeligt drømmeri.

Endelig – det var en af disse klare dage i slutningen af februar, hvor solen skinner med et løfte om, at foråret nærmer sig. Maynard havde gået rundt i haven med hende og Osvald for at se efter vintergækker, og hun hvilede nu på sofaen efter spadsereturen. Osvald, der strejfede om i værelset og ledte efter en forbuden glæde, kom på sin fart til klaveret og slog med håndgrebet af sin pisk på en dyb bastone.

Dens skælven fo'r igennem Caterina ligesom et elektrisk stød; det var som om i det øjeblik en ny sjæl strømmede ind i hende og fyldte hende med et dybere og mere betydningsfuldt liv. Hun så sig om, rejste sig fra sofaen og gik hen til instrumentet. I samme øjeblik gik hendes fingre hen over tangenterne på deres gamle, yndige måde, og hendes sjæl flød ind i det element af liflige toner, hvori den i sandhed følte sig hjemme, ligesom vandplanten, der ligger vissen og sammenskrumpet på jorden, udbreder sig til frihed, når den på ny bliver nedsænket i den strøm, hvori den er født.

Maynard takkede Gud. En virksom evne var genvakt og *måtte* blive et nyt afsnit i Caterinas helbredelse.

Nu begyndte sagte, blide toner at blande sig med instrumentets hårdere, og gradvis svulmede den rene stemme op og tiltog sig herredømmet. Lille Ossy stod midt i stuen, med munden åben og benene langt fra hinanden, slået af noget, der lignede ærefrygt ved denne nye evne hos "Tin-Tin", som han kaldte hende, og som han havde været vant til at betragte som en legekammerat, der slet ikke var videre klog og som trængte meget til at belæres af ham om allehånde genstande. En engel, der på brede vinger havde hævet sig op af hans mælkekrus, kunne ikke have vakt større forbavselse.

Caterina sang den samme arie af "Orpheus", som vi hørte hende synge for så mange måneder siden, ved begyndelsen af hendes sorger. Det var "*Ho perduto*", sir Christophers yndlingsarie, og dens toner syntes at føre med på sine vinger alle de sødeste erindringer fra hendes liv, da Cheverel slot endnu var et hjem, uforstyrret af sorger. De lange, lykkelige barndoms- og ungdomsdage genvandt al deres berettigede overvægt over det korte mellemrum af synd og sorg.

Hun standsede og brast i tårer – de første tårer, hun havde udgydt siden hun kom til Foxholm præstegård. Maynard kunne ikke lade være at ile hen til hende, slynge sin arm omkring hende og bøje sig ned for at kysse hendes hår. Hun klyngede sig til ham og rakte sin lille mund op for at blive kysset.

Den fine slyngplante måtte have noget at klynge sig til. Sjælen, der var genfødt til musik var også genfødt til kærlighed.

21

Den 30. maj 1790 frembød der sig et smukt syn for landsbyfolkene, der var forsamlet udenfor døren til Foxholm kirke. Solen funklede på det dugvåde græs, luften var opfyldt af biernes summen og fuglenes triller, de fyldige, blomstrende kastanjetræer og de af blomster ligesom skummende hegn syntes at trænge sig sammen rundt om, for at få at vide, hvorfor kirkeklokkerne ringede så muntert, da Maynard Gilfil med ansigtet strålende af lykke trådte ud af den gamle gotiske kirkedør med Tina under armen. Det lille ansigt var endnu blegt, og der lå en undertrykt melankoli i det, som hos én, der tilbringer aftenen med sine venner for sidste gang, og har øret åbent for det signal, der skal kalde ham bort. Men den fine, lille hånd hvilede med tryg og inderlig hengivenhed på Maynards arm, og de mørke øjne mødte hans nedadvendte blik med frygtsom, besvarende kærlighed.

Der var intet følge af brudepiger; kun så man den smukke mrs. Heron, der støttede sig til armen af en mørkhåret ung mand, som indtil da havde været ukendt i Foxholm, og ved den anden hånd holdende lille Ossy, der frydede sig mindre over sin nye fløjlsdragt end ved tanken om, at han var brudesvend for Tin-Tin.

Allerbagest kom et par, der blev taget endnu ivrigere i øjesyn af landsbyfolkene end brud og brudgom: det var en smuk, gammel herre, der så sig om med så skarpe blikke, at de bevidste svirebrødre blandt dem blev ganske forknytte ved det,

og en statelig dame i blå og hvid silkerobe, som ganske sikkert måtte ligne dronning Charlotte.

"Nå, det er, hvad jeg kalder et maleri," sagde gamle mester Ford, en ægte Staffordshire patriark, der lænede sig til en stok og holdt hovedet en del på skrå som én, der kun nærer lidet håb om den nuværende generation, men dog i ethvert tilfælde vil lade den nyde godt af sin kritik. "Disse hersens unge mænd nutildags er dog noget stakkels skrøbeligt stads – de ser for den sags skyld godt nok ud, men de holder ikke – de holder ikke. Der er aldrig én af dem, der vil komme til at bære sine år sådan som den sir Chris'fer Chuvrel."

"Jeg vil vædde to potter kegler på," sagde en anden af byens ældste, "at den grønskolling, som går med præstens kone, er sir Chris'fers søn – han ligner ham."

"Så kan du vædde med lige så stort fæ som du selv er, for han har slet ingen søn. Så vidt jeg kan skønne, er det den søstersøn, som skal arve godset. Kusken, som tog ind i "Hvide Hest", har fortalt mig, at der var en anden søstersøn, en hel del kønnere at se til end dennehersens, som døde af et tilfælde, ganske pludseligt, og så er dennehersens hoppet op på pinden i stedet for."

Ved kirkeporten stod mr. Bates i en helt ny klædning, parat til at udtale nogle ord som et godt forvarsel, når brud og brudgom nærmede sig. Han var kommet den lange vej fra Cheverel slot, blot for at se miss Tina lykkelig engang endnu, og han ville have været i en ublandet glædestilstand, hvis han blot ikke havde fået øje på bryllupsbuketternes ubetydelighed, imod, hvad han kunne have leveret fra slottets have.

"Gud den Almægtige velsigne dem begge, og sende Dem et langt og lykkeligt liv med hinanden!" sagde den gode gartner med skælvende stemme.

"Tak, gode onkel Bates; glem ikke Tina," sagde den søde, sagte stemme, som lød i mr. Bates' øre for sidste gang.

Bryllupsrejsen skulle gå ad en omvej til Shepperton, hvor mr. Gilfil for adskillige måneder siden var blevet indsat som sognepræst. Dette lille levebrød havde han opnået ved en gammel vens interesse, som havde nogen fordring på taknemmelighed af familien Oldinport; og det var en tilfredsstillelse både for Maynard og for sir Christopher, at et hjem, Maynard kunne føre Caterina til, så hurtigt havde tilbudt sig for ham i nogen afstand, fra slottet Cheverel. For det var endnu ikke blevet anset for rådeligt at lade hende gense skuepladsen for hendes lidelser, da hendes sundhed endnu var alt for ubefæstet til at vove nogen fare ved en pinefuld opriven. Om et år eller to måske, når gamle mr. Crickley, sognepræsten i Cumbermore, havde forladt denne verden af gigt, og Caterina efter al sandsynlighed ville være en lykkelig moder, ville Maynard uden fare kunne opslå sin bolig i Cumbermore, og Tina ville da ikke føle anet end fornøjelse ved at se en ny "lille sortøjet abekat" løbe op og ned i galleriet og haverne ved slottet. En moder frygter ingen erindringer – fortidens skygger smelter alle bort i morgengryet af et barnesmil. I disse forhåbninger og i nydelsen af Tinas tillidsfulde kærlighed smagte mr. Gilfil nogle få måneders fuldkommen lykke. Hun havde lært at hvile ganske i hans kærlighed og at finde livet sødt for hans skyld.

Hendes vedvarende kraftløshed og mangel på virksom interesse var en naturlig følge af legemlig svaghed, og udsigten

til at hun skulle blive moder, var en ny grund til at håbe det bedste.

Men den fine plante havde været kvæstet alt for dybt, og i kampen for at sætte blomst gik den ud.

Tina døde, og Maynard Gilfils kærlighed gik med hende ind til evig tavshed.

Epilog

Dette var mr. Gilfils kærlighedshistorie, som lå langt forud for den tid, da han træt og grå sad ved sit ensomme arnested i Shepperton præstegård. Rige brune lokker, lidenskabelig kærlighed og dyb, tidlig sorg udgøre, så sælsomt forskellige de end er fra den gamle alders sparsomme, hvide hår, sløve tilfredshed og forventningsløse tålmodighed, kun dele af det samme livs rejse; ligesom de lyse italienske sletter, med deres vinkende pigers søde "*Addio*" er en del af den samme dagsrejse, som bringer os over på den anden side af bjerget, mellem mørke klippevægge og de walisiske stemmers strubetoner.

For dem, der kun kendte den gråhårede præst, som han travede afsted i ro og mag på sin gamle, kastanjebrune hingst, ville det måske have været vanskeligt at tro, at han nogensinde havde været den Maynard Gilfil, der med hjertet fuldt af lidenskab og ømhed havde sporet sin sorte Kitty frem til et hurtigt galop på vejen til Callam, eller at den gamle herre med den bidende tunge, med den levende smag for kvægavl og de sparsommelige vaner, havde kendt alle en opofrende kærlighed dybe hemmeligheder, havde gennemkæmpet dens dage og nætter af smerte og skælvet under dens uudsigelige glæde. Og i sandhed, mr. Gilfil fra disse senere dage i Shepperton havde mere af en fattig menneskelig naturs knuder og ujævnheder, end der lå nogen klar antydning af i den elskende Maynards frimodige blik. Men det går med mennesker som med træer: kapper man deres skønneste grene af, hvori de udgød deres unge livskraft, vil sårene blive helet med en eller anden ujævn

knude eller besynderlig udvækst; og hvad der kunne have været et mægtigt træ, der rundhåndet spredte sin skygge til alle sider, er kun en sælsom vanskabt stub. Mangen irriterende fejl, mangen uelskværdig egenskab er kommet af en tung sorg, der har knust og lemlæstet naturen, netop som den var ved at udfolde sig i overflødig skønhed; og det hverdagsagtige, forfejlede liv, som vi rammer med vor hårde dadel, er måske kun den usikre bevægelse af en mand, hvis bedste lem er visnet hen.

Og således havde også den kære gamle landsbypræst, skønt han besad noget af den stakkels afkappede egs knudrede, sære karakter, dog af naturen været anlagt til et ædelt træ. Hjertet i ham var sundt og veddet af den bedste sort; og i den gråhårede mand, der fyldte sine lommer med sukkergodt til de små børn, hvis mest bidende ord var rettet mod den rige mands misgerninger, og som med alle sine selskabelige piber og sin fortrolige faddersladder dog aldrig sank ned under det højeste mål for sine sognefolks agtelse, i ham fandtes hovedstammen af den samme brave, trofaste, ømme natur, som havde udgydt sin livsstrøms skønneste, friskeste kraft i en første og eneste kærlighed – kærligheden til Tina.

Om Mr. Gilfils kærlighedshistorie

Forfatter: George Eliot (pseudonym for Mary Anne Evans, 1819-1880).
Første udgave: *Mr. Gilfil's Love Story*. I *Blackwood's Edinburgh Magazine* marts-juni 1857, bogudgave i samlingen *Scenes of Clerical Life*, Blackwood and Sons, London/Edinburgh 1858.
Denne udgave efter: *Mr. Gilfils kærlighedshistorie.* Af Elliot's "*Scenes of clerical life*" (Forfatteren til Adam Bede). Føljeton i Berlingske Tidende 31.08.1868–22.09.1868.
Oversætter: Ikke oplyst i forlæg.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration af Hugh Thomson (1860-1920): *"In the most lover-like position"* (1906).

ISBN 978-87-7628-477-0
3. ebogsudgave, første udgave ISBN 978-87-7979-661-4 (Ølstykke 2019).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Vicar: Den præst, som kun får den mindre tiende og småredsel, mens korntienden er tillagt en stiftelse eller lægmand.

Note 2:

Faublas: *Les Amours du chevalier de Faublas*, en *roman libertin*, som udkom 1787-90 i Paris. Mere kendte forfattere i genren var Diderot, de Sade og Laclos. *Red. anm.*

Note 3:

Ausonia: Gammel græsk betegnelse for Syditalien, som poetisk udstrækkes til hele Italien. *Red.anm.*

Note 4:

Done infelice della bellezza: "skønhedens fatale gave". *Red.anm.*